ရတနာပူရမြို့ကြီး၏အနောက်တောင်အရပ်၊
မြတ်သောသူတော်ကောင်းတို့မွေ့လျော်ရာ၊သာခွါ
တော်စင်၊ သဲရေယဉ်တို့ဖြင့်တသွင်သွင်စီးဖြာ၊ချောင်းကြီး
ကာသောရွှေးသာရွာဥ၊ယာပထမှုညီ၍သိထင်း
သုံးနေလေ့ရှိသောအရိယာဝံသမထေရ်မြတ်
သည်၊ပိဘတ်ကံကဏ္ဍာ၊များပြားသော
သန္ဒါအနက်တို့ကို၊ပြက်ပြက်
ထင်ထင်၊သိမြင်စေလို၊ထိုထိုသော
သောတုဇနတို့အကျိုးငှါ၊အဆစ်အဇုကို၊စေ့ငုအောင်
ထုတ်ဖော်၍၊စံနစ်ကျစီရင်ရေးသားအပ်သော၊

ဝိစ္စဝိစကာဂဏ္ဍိ။

...RSITIES CENTRAL L...
58195

ရန်ကုန်မြို့၊
ဟံသာဝတီသတင်းစာပုံနှိပ်တိုက်၊
၁၉၀၀ ခုနှစ်၊

pdf creator - Wanna Soe

နိဒါန်း။

မဟာသမုဒ္ဒရာကဲ့သို့ ကျယ်ဝန်းပြန့်ပြောသော သဒ္ဒါအနက်
သည့်ထွက်ထက်ရုဒ်စေဒနာ၊ အာချေဘာ်အဖြေအထင် ဝိဘတ်
ကံကတ္တား၊ဝိသေသန၊ ကာရကစသည်တို့ဖြင့် ပွဲမ်းလျက်ရှိသ
ဖြင့်ပိုင်းခြားသိမြင်၍ ဆင်ခြင်ကြံဆနိုင်ရန် လွန်စွာခဲယဉ်းသည်၊
အဋ္ဌာ အက္ခရာ သညာတောဟု ဆိုအပ်သော ရှစ်လုံးသော
မြတ်စွာဘုရား၏ ပါဠိတော်ကို တလုံးချင် တစောင်ကျ ဖွင့်၍
သဒ္ဒါရှစ်စောင်သုတ်စဉ်ကို စီရင်တော်မူသောကစ္စည်းမထေရ်
မြတ်သည့်ဝိဘတ်ဝါစက၊နယသိန်းသန်း၊ အခန်းခန်းဘို့ဖြင့်တန်
ဆာဆင်လျှက် စီရင်ရေးသား ပါသော်လည်း၊ ဥာဏ်နဲ့သော
သောဘုဇနတို့ရမိရန်လွန်စွာခဲယဉ်းသည်၊ ထိုကြောင့်ပုဒ်စစ်၊
သုတ်စစ်၊သဒ္ဒါစစ်၊ နည်းလေးဆယ်၊ အသွယ်သွယ်သောသဒ္ဒါ
ကျမ်းငယ်တို့ကိုလည်း ဆရာအသီးသီးတို့ပင် ဖွဲ့စီရေးသားကြ
ရသည်၊ဝါစ္စဝါစက၊ သမ္ဗန္ဓဘောဓိစိန္တာ၊ သဒ္ဒါငယ်အမျိုးမျိုး၊အ
ရိုးအစဉ်အလာ၊ များစွာပင် စီရင်ကြပါသော်လည်း၊ ဆစ်ဖုမ
ကျန်၊ လုံးစုံကြွင်းကျန်၊ သိမြင်ရန်နောက်သားတို့များစွာခဲယဉ်း
ပြန်သည်၊သို့ဖြစ်၍အမရပုရမြို့ကြီး၏အနောက်တောင်ချပ်၊မြင့်
မြတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့နေထိုင်ရာ၊ ဈေးသာရွာဦး၊ ယာပထမှညီ
လျက်သီတင်းသုံးနေလေ့ရှိသော အရိယာဝံသအမည်ရှိသောမ
ထေရ်မြတ်သည်၊ဝိဘတ်လိင်အံ၊ဘောကံကတ္တား၊ဝါစကအရာ
များကို၊ သောတုဇန စာသင်သားတို့ အကျိုးငှာ၊ အဋ္ဌကထာ
ဋီကာ၊ညီညာချုံးရ၊ ဆစ်အဖုထိုက်ကို၊ ရှုမိကကျမ်းကျင်လျက်၊သိ
မြင်စေကြောင်း၊ ကောင်းစွာစီရင်ရေးသားအပ်သောဝါစ္စဝါစ
ကကျမ်းကို၊ သတိနှင့်မှတ်ယူ၊ လွယ်ကူစွာ ကြည့်ရှုနိုင်ကြရန်
ကျွန်ုပ်တို့ ဟံသာဝတီ သတင်းစာတိုက်က၊ ပုံနှိပ်လုပ်ဆောင်
အပ်ပါသည်၊

ဝိဇ္ဇာဝိစကာဂဏ္ဌိ၊

နမောတဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

(က) နိရုတ္တုက္ကဂတံ ဇိနံ၊ ဓမ္မဉ္စ ဓံသကံ ထမံ။ နတွာ သံဃံ နိရင်္ဂဏံ၊ ဂရုံစ သဒ္ဒတ္ထနယံ။ -။(ပဏ္ဍာဝလ္လဂါထာ)။

(ခ) မဂ္ဂါ ပုဗ္ဗာစရိယာနံ နိဿာယ ပရိယတ္တိယံ ဝက္ခံ၊ သောတူနံ ဝိဇ္ဇာဝိစကာသာ၊ သမာသေန ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံပိ။ ။(ဂိတိဝါ ထား အဆုံး၌ပါ နိဂ္ဂဂရ)။

(က) အပဟံ၊ ခန္ဓာပဥ္စကာ။ သမုဒ်ကုံ။ ဒါဟာတွဲကာ။ ငါဟုခေါ်သို့။ ကိုယ်ဟုသမုတ်၊ အကျွန်ုပ်သည်၊ နိရုတ္တုက္ကဂတံ သဒ္ဒါအပေါင်း၏အဆုံးသို့ရောက်တော်မူပြီးထသော၊ ဝါ သဒ္ဒါအပေါင်း၏အဆုံးကိုသိတော်မူပြီးထသော၊(ထနည်းကား)။ နိရုတ္တုက္ကဂတံ၊ ရောက်အပ်ပြီးသော သဒ္ဒါအဆုံးရှိတော်မူထသော၊ ဝါ၊ သိအပ်ပြီးသော သဒ္ဒါအဆုံးရှိတော်မူထသော၊ ဇိနံ၊ ဒေဝပုတ္တမာရ်စသည်အပြား မာရ်ငါးပါးကို။ချိုးဖျက်ကျွန်စင်၊ အောင်မြင်တော်မူပြီးသောမြတ်စွာဘုရားကိုလည်း။နတွာ နမာမိ၊ဘယလာဘား ဝသည်ကင်းကွာ။ရှိခိုးပါ၏။ နတွာ၌ ထမံ။ကွယ်ကာသို့ပိတ်။အပိဋကာသည်းဟူသောမှောင်ကို၊ ဓံသကံ၊ ဖျက်ဆီးတော်မူထတ်ထသော၊ဓမ္မဉ္စ၊မဂ်လည်းလေးချက်၊ဖိုလ်လည်းလေးတန်၊နိဗ္ဗာန်ပရိယတ္တိ ထည်းဟူသော ဆယ်ပါးသော တရားတော်မြတ်ကို

လည်း။နတ္တာနမာမိ၊ ၏။နတွာ၊ ၍။ နိရင်္ဂဏံ၊ ကိလေသသာဟူသော
မြူရှိတော်မမူထသော။သံဃဏ္ဍ၊ အပယူသိယ။တုမျှပေါင်းရှက်။သုံး
ထောင်ဝက်ကို။ချိုးဖျက်သတ်ထ။မဂ္ဂဖလဉာဏ်။သွမ္မန်ရှစ်တော်။
သဃ်ာတော်ကိုလည်း။နတ္တာနမာမိ၊ ၏။နတွာ၊ ၍။ပဏ္ဍိတောတိ၊
၍။ သဒ္ဒတံ၊ မြေပြင်အနှံ့။ ပျံ့သောကျော်စောခြင်းရှိတော်မူထ
သော။ ဂရုဍ၊ (ဝါယာမိန္ဒဝံသဘိသိရိဓဇမဟာဓမ္မရာဇာဓိရာဇဂုရု)။
ဘွဲ့တံဆိပ် နာမံတော်ရှိသော ငါတို့သခင် ကျေးဇူးရှင် ဆရာ
တော်ဘုရားကိုလည်း။နတ္တာနမာမိ၊ ၏။နတွာ၊ ၍။

(ခ) ပုဗ္ဗာ စရိယာနံ၊ အရှင်မဟာ ကစ္စည်းစသော ရှေး
ဆရာမြတ်တို့၏။နယံ၊ နည်းကို။ နိဿာယ၊ အမှီထံကဲသဟဲပြု၍။
ပရိယတ္တိယံ၊ ပရိယတ္တိသာသနာတော်၌။သောတူနံ၊ စာသင်ပျို့နှ
အခြေပြုတို့၏။အတ္ထာအတ္ထာယ၊ အကျိုးငှာ။ဝိဓူဝါစကသာ၊ ဝိဓူ
ဝါစကအမည်ရှိသော သဒ္ဒါငယ်ကျမ်း၏၊ ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံပိ၊ ခက်ရာ
ခက်ဆစ်ကိုလည်း။ သမာသေန၊ မကျယ်မပွါးအကျဉ်းအားဖြင့်။
ဝက္ခံဝက္ခာမိ၊ ဆိုပေအံ့။

(က) ဝိဘတ္တိဝါစက။

(၁) ခပ်သိမ်းသောကျမ်းကို ကောင်းစွာအားထုတ်တော်
မူလိုသောဆရာသည် ရှေးဦးစွာ ရတနာတို့၏ သုံးပါးတို့၏ အ
ပေါင်းအား ရှိခိုးခြင်းပဏာမကို ပြု၍။ ထိုရှိခိုးခြင်း ပဏာမဖြင့်
ပျောက်ပယ်အပ်သောအန္တရာယ်ရှိသည်ဖြစ်၍ကောင်းစွာ အား
ထုတ်အပ်၏။ ထိုသို့ အားထုတ် အပ်သောကြောင့် ဤကျမ်းကို
ကောင်းစွာအားထုတ်တော်မူလိုသော၍ဝိဓူဝါစကဆရာသည်၊
ပဋိညာကရဏ၊ ပဋိညာတဗ္ဗ၊ နိဿယတို့နှင့်တကွသုန်းတော်
ခြောက်ပါးနှင့်ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားအားရှိခိုးခြင်း
ပဏာမကို ပြုခြင်းငှာ၊ ဇိနံ့နတွာအစရှိသော ဂါထာပါဌ်ကိုမိန့်
အပ်၏ဟုလို။ ။(ဋီကာအလို)။

မဟာသာသမုဒ္ဒရာကဲ့သို့ ကျယ်ဝန်း ပြန့်ပြောသော သဒ္ဒနယ၌ သောသူတို့အားလိမ္မာကျွမ်းကျင်သိမြင်စေခြင်းငှာ၊ဝါစ္စဝါစကကျမ်းကိုကြိုးပမ်းမယုတ် အားထုတ်တော်မူလိုသော ဆရာသည်ကျမ်းကိုအားမထုတ်မီရှေးအဘို့၌ပဋိညာကရဏ၊ ပဋိညာတဗ္ဗ၊ နိဿယတို့နှင့်တကွ ရှိခိုးခြင်းပဏာမကိုပြခြင်းငှာ၊ ဇိနံနတွာအစရှိသောပါဌ်ကိုမိန့်အပ်၏ဟူလို၊(ငါတို့အလိုမှတ်လွယ်အောင်တက်ထိုက်သည်)။ ။ထိုပါဌ်အပေါင်းတို့တွင်ထိုရင်းပါဌ်ကား။ ။နတွာဝက္ခာမိ ဟူသည်တည်း။ ။ထိုပါဌ်၏အဓိပ္ပါယ်ကား၊ရှိခိုးပြီး၍ဆိုအံ့ဟူလို၊ ။နတွာဟူသောပါဌ်ဖြင့်ပဏာမကိုပြ၏၊ ။ဇိနံဟူသောပါဌ်ဖြင့်ပဏာမိတဗ္ဗကိုပြ၏၊ ။နိရုတ္တညုံဟူသောပါဌ်ဖြင့်ပဏာမဟေတုကိုပြ၏၊ ။ဝက္ခာမိဟူသောပါဌ်ဖြင့် ပဋိညာကရဏကိုပြ၏၊ ။ဝါစ္စဝါစကံဟူသောပါဌ်ဖြင့်ပဋိညာတဗ္ဗကိုပြ၏၊ ။အပရမှာဖြင့်နိဿယကိုပြ၏၊ ။အရှင်ဝါစ္စဝါစကဆရာ၊နတွာဟူသောပဏာမကိုဆရာပြ၏၊ ပဏာမဟူသည်ပဏာမိတဗ္ဗနှင့်မကင်းရာ၊ ပဏာမိတဗ္ဗကားအဘယ်နည်းစောဒနာရာသောကြောင့်၊ ဇိနံဟူသောပါဌ်ကိုမိန့်၊ ။ရှိခိုးအပ်သော ဘုရားတည်းဟူသော ပဏာမိတဗ္ဗသည် ရှိခိုးခြင်းအကြောင်းဖြစ်သော ပဏာမဟေတုနှင့်မကင်းရာ၊ပဏာမဟေတုကားအဘယ်နည်းစောဒနာရာသောကြောင့်၊ နိရုတ္တညုံဟူသောပါဌ်ကိုမိန့်၊ ။(သကာမ္ဗကာအာရုံအာရမ္မဏိကစသည်ဖြင့်တက်လေဦး)။ ။ဝက္ခာမိဟူသောပဋိညာဉ်ကိုဆို၏၊ပဋိညာဉ်ဟူသည်ပဋိညာတဗ္ဗနှင့်မကင်းရာ၊ ပဋိညာတဗ္ဗကားအဘယ်နည်း စောဒနာရာသောကြောင့်၊ ဝါစ္စဝါစကံဟူသောပါဌ်ကိုမိန့်၊ ။ဝါစ္စဝါစကအမည်ရှိသောကျမ်းကိုဆိုအံ့ဟုဆရာဆို၏၊အတ္တနောမတိဖြင့် သာဆိုအံ့လောစောဒနာရာသောကြောင့်၊နယံနိဿာယဟူသောပါဌ်ကိုမိန့်၊ ။နည်းကိုမှီ၍ဆိုအံ့ဟုဆရာဆို၏၊ အဘယ်ဆရာတို့၏ နည်းကိုမှီငြမ်းပြု၍ ဆိုအံ့နည်းဟုစောဒနာရာသောကြောင့်၊ပုဗ္ဗာစရိယသီဟာနံဟူသော

ပါဠိကိုမိန့်။ ။အဘယပ်၌ဆိုအပ်နည်းစောဒနာရောသောကြောင့်။ သာသာသနေဟူသောပါဠိကိုမိန့်။ ။(အစိတ်အစိတ်ထက်နည်း ကိုအမြွက်မျှပြလိုက်သည်။)

ပဌမာရေဖိနာတိတိဖိနော။ ။ဖိဓာတ်။ဍုနပစ္စည်း။ဘုရား ရှင်။ ။ဋီကာ။ ။ဒေဝပုတ္တကိလေသာဘိသင်္ခါရမစ္စုသင်္ခါ တေမာရေဖိတဝါတိဖိနော။ ။ဍင်းဓာတ်ပစ္စည်း။ ။သမ္ဗန္ဓ မိန္တာဋီကာ။ ။ပါပကေအကုသလေဓမ္မေအဖိနိဖိနာတိဖိနိသော တိတိဝါဖိနော။ ။သံပျင်။ ။နမာမိတိနတွာ။ ။အနမိတ္တ ဝါနတွာ။ ။နမုဓာတ်။တွာပစ္စည်း။

ဤတွာပစ္စည်းသည် ကြိယာတပါးနှင့် မစပ်သည်ရှိသော် ပစ္စုပ္ပန်အနက်၌ ဖြစ်၏။ ကြိယာ တပါးနှင့် စပ်သည်ရှိသော်အ တိတ်အနက်၌ဖြစ်၏။ ။ထိုကြောင့်ဋီကာ၌။ ။အယဥ္စကြိယာ ပဗန္ဓရေနအသမ္ဗန္ဓေပစ္စုပ္ပန္နကာလိကော။ သမ္ဗန္ဓေပနအတီတ ကာလိကော။ဟုဆို၏။ ။(ပစ္စုပ္ပန်အခိုက်၌။နမာမိဟူသောအ နက်ကိုမှတ်အပ်၏။ ။ထိုကြောင့်ဋီကာ၌။ ။ပစ္စုပ္ပန္နာဝတ္ထာ ယံကြိယာပဗန္ဓရေနအသမ္ဗန္ဓိတွာနမာမိတိအတ္ထောဒဋ္ဌဗ္ဗော။ဟု ဆိုအပ်၏။ ။(အတိတ်အခိုက်၌။ နတွာဝန္ဒာမိဟူသောအနက် ကိုမှတ်အပ်၏)။ ။ထို့ကြောင့်ဋီကာ၌။ ။အတီတာဝတ္ထာယံ ပနနတွာဝန္ဒာမိ။ဟုဆို၏။

ဤတွာပစ္စည်းသည်။ ပုဗ္ဗကာလစသော လေးပါးသော အ နက်၌ဖြစ်၏။ ။ထို့ကြောင့်ဋီကာ၌။ ။ပုဗ္ဗာပရသမာနေစ ကာလေ ဟေတုမှိတွာဒယော။ဟုဆို၏။ ။ပုဗ္ဗာပရ။သမာန ဟေတု။လေးခုအတွက်။ သက်အပ်စွ။ တုနတွာနတွာ။ ။(မှတ် ကြောင်းနိုယံ)။ ။တနည်းလည်းငါးပါးသောအနက်၌ဖြစ်၏။ ။ ထို့ကြောင့်သဒ္ဒဂဏ္ဌိဋီကာသစ်၌။ ။အယံပိတွာပစ္စယောပုဗ္ဗ ကာလေ အပရ ကာလေ သမာန ကာလေ လက္ခဏေ ဟေ တွတ္ထေစာတိပဉ္စသွတ္ထေသု။ဟုဆို၏။ ။ပုဗ္ဗာပရ။ သမာနနှင့်။

လက္ခဏာပေါတ္ထု၊ ငါးခုအထ္ထ။သက်အပ်စွ၊ တုန္တတွာနုတ္တွာ။ ။
(မှတ်ကြောင်းနိယံ)။ ။ထိုငါးပါးတို့တွင်၊ ဤန္တ ပုဗ္ဗကာလအ
နက်၌ဖြစ်၏။ ။(ပဗိတ္တွာဘုဉ္စတိပေါသော၊ ဗိဒဟိတ္တွာနိက္ခမိ၊
ထေကစ္စနဇ္ဈာပတိတော၊ ဃတံပိဝိတ္တွာဗလံဇာယတေ။ ဘိုဟံ
ဒိသွာပုရိသာသာဘယံဟောတိ)။ ။(ဥဒါဟရဏ်ယထာက္ကမ
ယူ)။ ။ပုဗ္ဗကာလေကကတ္တုကာနံတုနတ္တွာနတ္တွာဝါ။ဟူသော
ကစ္စည်းသုတ်နှင့်အညီ၊ကတ္တားတူသည့်ရှိသော်၊ ပုဗ္ဗာပရသမာ
နအနက်၌ဖြစ်၏။ ။ကစ္စည်းကျမ်း၌ပုဗ္ဗကာလေကကတ္တုကာ
နံဟူ၍သာ ဆိုတော်မူသောကြောင့်၊ အပရကာလ၊ သမာနကာ
လကြိယာတို့၌ မဖြစ်သင့်သည်မဟုတ်လောဟူငြားအံ့၊ ဖြစ်သင့်
၏၊အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ကစ္စည်းကျမ်း၌များသောအားဖြင့်ဖြစ်
ခြင်းကိုသာရည်၍ ဆိုတော် မူသောကြောင့်တည်း။ ။ထို့
ကြောင့် သဒ္ဒနီတိ၌၊ ။ကစ္စာယနေဟိ ယေဘုယျေနပဝတ္တိံ
သန္ဓာယ ပုဗ္ဗကာလေက ကတ္တုကာနန္တိ ဝုတ္တံ၊ ဟုဆို၏၊ ။
ကတ္တားကွဲသည့်ရှိသော် ဟိတ်အနက်၌ဖြစ်၏။ ။ထို့ကြောင့်
သဒ္ဒနီတိ၌၊ ။ပိသာစေဒိသွာစသာ ဘယံဟောတိ၊ ပဉ္ဉာယ
စဿဒိသွာ အာသဝါပရိက္ခီဏာ ဇုဟိတွာဒိ အသမာနကတ္တုရိပ
ယောဂေါ၊ဟူ၍၎င်း၊ ။ဉာတိကတ္တွာတိအာဒိနံ ပဒါနံ ယောဂ
အတ္ထဝသေနပိပုဗ္ဗာစရိယေဟိအဓ္ဓေါသံဝဏ္ဏိတော၊ ဟူ၍၎င်း
ဆို၏။ ။(ကတ္တားတူဘိ၊ မတူရှိမူ၊ ဗိမိကတ္တား၊ သမ္ဗန်ထား၍၊
ဖြစ်ငြားဟိတ်မှာ၊ သက်အပ်စွာသည်၊ မှန်စွာ ထွာဒိ သဒ္ဒေါ
တည်း)၊ ။(မှတ်ကြောင်းနိယံ)

ဥစ္စိတ္တွာတိဥတ္တိ၊ ။နိဟရိတ္တွာဥတ္တိနိရုတ္တိ၊ ။နိပုဗ္ဗဥစ
ဓာတ်၊ဤပုဒ်သည်းရအောက်၊ ။ဋီကာ၊ ။ဝဏ္ဏာဂမောဝဏ္ဏဝိပ
ရိယာယောစွာဒိနာဒိနိယမေနဥတ္တဓာတိနိရုတ္တိ၊ ။သမ္ဗန္ဓဝိဘာ
ဋီကာ၊ ။ဝဏ္ဏာဂမော ဝဏ္ဏဝိပရိယာယောယာစွာဒိနာ၊ ဝဏ္ဏလာ
ခြင်း၊ ဝဏ္ဏရွှေ့နောက်ပြန်ခြင်း၊ဤသို့အစရှိသော၊ နိယမေနာ မှတ်
ခြင်းဖြင့်၊ဥစ္စတေ ၏၊ဓာတ်၊ ကြောင့်၊နိရုတ္တိ၊ နိရုတ္တိမည်၏၊ ။သဒ္ဒ

ဝေါဟာရရ၏။ ။နိရုတ္တိ°ဓာနနသိလော ဓာနနဝမ္မော ဓာနေ သာရကာရိဝါတိ နိရုတ္တညူ။ ။ဋီကာ၌တဟုကနည်းအားဖြင့်ဖြ၏။ ။(အစိတ်အစိတ် သိုသောင်ကား)၊ ။နိရုတ္တိ°ဓာနနသိလောယသသသောဟောတိ နိရုတ္တညူ။ ။ယသသာဘဝ၀တော၊ ၏။နိရုတ္တိ၊ သဒ္ဒါအပေါင်းကို၊ ဓာနနသိလော၊ သိတော်မူသောအလေ့သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိရုတ္တညူ၊ နိရုတ္တညူမည်တော်မူ၏။ ။နိရုတ္တိ° ဓာနနဓမ္မော ယသသသော ဟောတိ နိရုတ္တညူ၊ ။နိရုတ္တိ°ဓာနနေယော သာရကာရိသောဟောတိ နိရုတ္တညူ။ ။(တံ နိရုတ္တညူ°ဝိဘတ္တချန်ခဲ)။ ။နိရုတ္တိ၌ရှေးရှိသော ဉာဓာတ်၊ ရူပသည်း။

တသသိလ အစရှိသော အနက်တို့၌ဖြစ်သော ပစ္စည်းသည်၊ သာဓနချန်စ်ပါးမှ တပါးသော ယသသဟူသော သမ္ဗန်အနက်၌ ဖြစ်သောကြောင့် သာဓနဝိမုတ္တတည်း၊ ထိုသို့သာဓနမှ လွတသောကြောင့်၊ အား-ဟူ၍သမ္ဗန္ဓါန်အနက်မသမ္ဗန်သင့်။ ။သာဓနဝိမုတ်ပင်ဖြစ်သော်လည်း၊ ကတ္တုသာဓန၌သပြိုဟ်အပ်၏။ ။ထို့ကြောင့်။ ။သဒ္ဒတ္ထဘေဒစိန္တာ၌။ ။သတ္တသာဓနမုတ္တေပိ၊ တသသိလာဒိသုပစ္စယေ။ ဓာတုတော ပစ္စယတ္ထတ္တာ၊ ကတ္တုမ္ဟာ နေစ ဝုတ္တိတော။ ။ပေါရာဏောဟိကဏော တသသ၊ သင်္ဂဟော ကတ္တုသာဓနေ'ဟုဆို၏။ ။တသ°လာဒိသု၊ ထို့၌၊ ပစ္စယော၊ သက်အပ်သောပစ္စည်းသည်၊ သတ္တသာဓနမုတ္တေ၊ ချန်စ်ပါးသော သာဓနမှလွတ်သော ယသသဟူသော သမ္ဗန်အနက်၌၊ ဝတ္တမာနေပိ၊ ဖြစ်သော်လည်း။ တသသ၊ ထိုသာဓနချန်စ်ပါးမှလွတ်သော အနက်၏၊ ဓာတုတော၊ မှ၊ ပစ္စယတ္တာ၊ သက်အပ်သောပစ္စည်း အနက်အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ကတ္တုမှာ နေ၌၊ ဝုတ္တိတော စ၊ ရင်း။ ပေါရာဏောဟိ၊ ထို့သည်၊ တသသသာဓနမုတ္တသ၊ ထိုသာဓနချန်စ်ပါးမှလွတ်သောအနက်ကို၊ ကတ္တုသာဓနေ၌၊ သင်္ဂဟော၊ ကို၊ ကတော၊ ၏။

ပဒံစတုဗ္ဗိဓံဝုတ္တံ၊နာမချာတောပသဂ္ဂဉ္စ၊ နိပါတဉ္စာတိဝိညူ
နာ၊ဟူသောပရိဘာသာနှင့်အညီ။ပုဒ်သည်လေးပါးပြား၏။ ။
အခေသာခလွာဘိဓာဝတိ။ ။(ပုဒ်လေးပါးဥပလက္ခဏာနည်း
မှတ်ရန်)။ ။ထိုသို့မှတ်၍ပင်ပြသော်လည်း။ ဝါကျအားလျော်
စွာ။သဒ္ဒန္တရိတ်ကိုထောက်၍ပုဒ်ကိုမှတ်အပ်၏။ ။ဂစ္ဆတိအစ
ရှိသော ပုဒ်သည် အာချာတ်ပုဒ်တည်းဟု အမြဲမမှတ်အပ်။ ။
ထို့ကြောင့်။သဒ္ဒနီတိကျမ်း၌။ ။ဂစ္ဆတီတိဂေါ်နာမပဒံ၊ ဧက
မာချာတံ။ဟုဆို၏။ ။၎င်းကျမ်း၌ပင်။ ။ဂစ္ဆတိပတိဋ္ဌိတံ၊
ဂစ္ဆတီတိဟူသောဥဒါဟရဏ်ကိုဆောင်၏။ ။ဂစ္ဆတိ၊ချုံ၌၊ပ
တိဋ္ဌိတံ၊တည်၏။ ။ဤပြယုဂ်၌။ရှေ့ဂစ္ဆတိသည်နာမ်ပုဒ်၊ နောက်
ဂစ္ဆတိသည်အာချာတ်ပုဒ်။ ။နိပါတ်ပုဒ်ဥပသာရပုဒ်တို့၌လည်း
အမြဲမမှတ်အပ်။ ။ထို့ကြောင့် ၎င်းကျမ်း၌ပင်။ ။သယံ
သမာဟိတောနာဂေ၊သယံအဘိညာယကမုန္နိသေယျ၊ ပထေ
ခေဝဋ္ဋိယာပတိ၊ ဧကံသံအဇိနံကတွာ၊ ပါဒေသုသိရသာပတိ၊
ဂိရိဂဗ္ဘွာရဏံပတိ၊ ဟုဆို၏။ ။နာဂေ၊ ဘုရားတည်းဟူ
သောဆင်မင်းသည်။သယံသမာဟိတော၊ကိုယ်တော်ထိုးထွင်
တော်မူ၏။သယံ၊ကိုယ်တိုင်၊ အဘိညာယ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်
သိ၍၊ ကံ၊ အဘယ်သူကို၊ ဥန္နိသေယျ၊ ဤသူပင်သာငါ့ဆရာဟု
အတီမှာညွှန်ပြရအံ့နည်း။ပထေ၊ လမ်းခရီး၌၊ ခေဝဋ္ဋိယာ၊ ဖြေး
သောငါ့အား။ပတိ၊သင်ကို၊ လဒ္ဓတိ၊၏။အဇိနံ၊သစ်နက်ရေကို။ဧ
ကံသံ၊လက်ဝဲထဘက်ပခုံးထက်၌။ကတွာ၊စမ္ပာယ်ထင်၍။ပါဒေ
သု၊တို့၌။သိရသာ၊ဦးဖြင့်၊ ပတိ၊ဝပ်၏။ဂိရိဂဗ္ဘွာရဏံ၊စဗ္ဘွာ
ရဏတောင်သို့။ပတိ၊ရှေး၍။ ။ဤပြယုဂ်တို့၌သယံသဒ္ဒါနှစ်ခုအ
ပေါင်းကိုနာမ်ပုဒ် နိပါတ်ပုဒ်အစွမ်းဖြင့် မှတ်အပ်၏၊ ပတိသုံးခု
အပေါင်းကိုနာမ်ပုဒ်၊အာချာတ်ပုဒ်၊ဥပသာရပုဒ်အစွမ်းဖြင့်မှတ်အပ်
၏။ ။ထို့ကြောင့်၎င်းကျမ်း၌။ ။ဧတ္တသယံသဒ္ဒဿယံနာမနိပါ
တဝသေန၊ပတိသဒ္ဒဿယံနာမာချာတောပသဂ္ဂဝသေန အသမာ
နပဒဘာဝေါကတ္တဗ္ဗော၊ ဟုဆို၏။ ။ထိုသို့ဝါကျအားလျော်စွာ

သဒ္ဒန္တရသန္နိဿာနကိုထောက်၍ မှတ်အပ်သော လေးပါးသော ပုဒ်တို့တွင်၊ ဤအရာ၌ ဝဂ္ဂါဒိဟူသော ပုဒ်သည် အာချာတ်ပုဒ်တည်း။ အာချာတ်ပုဒ်ဖြစ်သောကြောင့်ဝိဂြိုဟ်မပြုအပ်၊ ။ထို့ကြောင့်ရှေးဆရာတို့သည်၊ ။ရူဠှီချာတံနိပါတဉ္စ၊ ယသဂ္ဂါလပနံတထာ၊ သဗ္ဗနာမဉ္စ မေတေသု၊ ဝိဂ္ဂဟောနကတောဆသု။ ။ဟုဆိုကုန်၏။

ဝါစကေဟိဝစိတဗ္ဗန္တိဝါစ္စံ။ ။ဝစဓာတ်၊ ဏျပစ္စည်း။ ။ယောအပ်သောပါဠိရှမ်ပါးရ၏။ ။ဝစတီတိဝါစကော။ ။ဝစဓာတ်၊ ဏွုပစ္စည်း။ ။ဟောတတ်သောဝါစက ဆယ်ပါးရ၏။ ။ဝါစ္စဉ္စဝါစကောစဝါစ္စဝါစကော။ ။သမာဟာရဒွန္ဒ၊ ။ယတ္ထပနနပုံသကေကတ္တံ အတ္ထိသောသမာသောသမာဟာရောနာမ။ ။ဟုနိဒ္ဒေသ ဆရာဆိုသောကြောင့် ဝါစ္စဝါစကံဟု နပုံသလိင်ချသင့်၏ဟုပြောအံ့၊ ။မချသင့်၊ အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ ထိုစကားသည် ယေဘုယျသာဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ ။ထို့ကြောင့် အရှင်သုမင်္ဂလာသာမိဋီကာဆရာသည်၊ ။သမာဟာရဒွန္ဒေပိဟိပုလ္လိင်္ဂံ ကတ္ထစိသဒ္ဒဝိဒူဇနာ ဣစ္ဆန္တိ။ ဟုဆို၏။ ။ထို့အတူ ဤဋီကာ၌လည်း၊ ။သမာဟာရ ဒွန္ဒေပိဟိပုလ္လိင်္ဂံ ကတ္ထစိဓမ္မပိနယေတိအာဒီသု သဒ္ဒ ဝိဒူဇနာ ဣစ္ဆန္တိ၊ဟုဆို၏။ ။ဝါစ္စံဟူသော ရှေ့ပုဒ်၏ လိင်သို့လိုက်၍ ဝါစကံဟု ချသင့်၏ဟုပြောအံ့၊ ။မချသင့်၊ အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ ဒွန္ဒသမာသ်သည် နောက်ပုဒ်လိင်သို့လိုက်သောကြောင့်တည်း။ ။ထို့ကြောင့်၊ ကစ္စာယနသောဓန၌၊ ။ကမ္မဓာရယောဒွန္ဒောစ၊ တပ္ပုရိသောတိလာဘိနော၊ တယောပရပဒေလိင်္ဂ၊ ဗဟုဗ္ဗီဟိပဒန္တရေ၊ဟုဆို၏။ ။ကမ္မဓာရယောစ၊ ဒွန္ဒောစ၊ တပ္ပုရိသောစ၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ တယော၊ တို့သည်၊ ပရပဒေ၊ နောက်ပုဒ်၌၊ လိင်္ဂ၊ လိင်ကို၊ လာဘိနော၊ ရကုန်၏၊ ဗဟုဗ္ဗီဟိ၊ သည်၊ ပဒန္တရေ၊ အညပုဒ်၌၊ လိင်္ဂ၊ ကို၊ လာဘီ၊ ရ၏။ ။(သမာသ်ဒွန္ဒော၊ ပုဒ်သင်္ဂဟ၊ ပြား

သောလိုင်လည်းရှိ၊ ။ဖြူး၍ပင်ဆို၊ ပုဒ်ထိုထို၊ နောက်ကိုလိုင်လိုက်ဘိ)။ ။(မှတ်ကြောင်းနိယံ)။

ပုဗ္ဗေဘာဝါပုဗ္ဗာ။ ။ဘဝတတ္ထိတ်၊ ။သိသေဟိအဘိမုခံကတွာ စရိတဗ္ဗာတိ အာစရိယာ။ ။သိဿာနံဟိတသုခံအာဘုသောစရန္တိပဝတ္တေန္တီတိဝါအာစရိယာ၊ ။သိသေဟိအာဒိတောပဋ္ဌာယစရိတဗ္ဗာ ဥပဋ္ဌဟိတဗ္ဗာတိဝါအာစရိယာ။ ။သိသေဟိအာပါဏကောဋိကံ ကတွာစရိတဗ္ဗာတိဝါ အာစရိယာ။ ။အာရှေးရှိသောစရခါတ်၊ဏျပစ္စည်း။ ။(မဏိမဉ္ဇူ အဆို)။ ။ပုဗ္ဗာစတေအာစရိယာစေတိပုဗ္ဗာစရိယာ၊ ။ပုဗ္ဗာစရိယာစတေသီဟာစေတိပုဗ္ဗာစရိယသီဟာ၊ ။(တေသံသီဟာနံ။ဝိဘတ္တျန်ခံ)၊ ။(သီဟာသဒ္ဒါသည်သမာသ်၌ဖြစ်သောကြောင့်။ဥတ္တမတ္ထဟော)၊ ။ထို့ကြောင့်ဋီကာ၌၊ ။သီဟသဒ္ဒေါပနသမာနဂတတ္တာဥတ္တမတ္ထဝါစကော။ဟုဆို၏။

နေ့ထဗ္ဗော့ဥာထဗ္ဗောတိနယော၊ နိယတိဥာယတိအဋ္ဌေသွေ တေနာတိဝါနယော၊ ။ဋီကာ၊ ။နယနံဂမနံနယော၊ ။ပဲဋ္ဌဂတိရ၏၊ ။နေ့ထဗ္ဗောတိဝါနယော၊ ။ပစ္စာသန္နနည်းစသည်ရ၏။ ။သဒ္ဒနီတိ၊ ။နိယတီတိနယော၊နိယတိဋ္ဌေတေနာတိဝါနယော၊ ။နီဓာတ်၊အပစ္စည်း။ ။ဂဏ္ဌာဘရဏဋီကာသစ်၊ ။အနိဿိတိနိဿာယ၊ ။နီရှေးရှိသော၊သိဓာတ်၊တွာပစ္စည်း။ ။သိဓာတုပနသောဝနေစ၊ ။ဧကက္ခရကောသဋီကာ၊ ။သာသိယတေအနေနာတိသာသနံ၊ ။သာသဓာတ်၊ယုပစ္စည်း။ ။ယုပစ္စည်း အဆုံးရှိသော ပုဒ်သည် များသောအားဖြင့် နပုံးလိင်သာတည်း။ ။(ယုပစ္စည်းဆုံး၊ပုဒ်ရှိကျုံး။နပုံးများသဖြင့်)။ ။(မှတ်ကြောင်းနိယံ)။ ။ပဋ္ဌမဂါထာယဂဏ္ဌိဌာနံ၊

---

(၂) ဤသို့ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော ပဌမဂါထာဖြင့်ဗုဒ္ဓပဏာမစသည်ကိုပြပြီး၍၊ယခုအခါ၌ဝက္ခမာနဝါစ္စဝါစကကိုဟု၍ဝန်ခံအပ်ပြီး

သည်၏အဖြစ်ကြောင့် ထို ဝန်ခံသည် အား လျော်သဖြင့် ဝန်ခံ
အပ်သောကျမ်းကိုပြုထိုသော ဤဝါစ္စဝါစကဆရာသည် ရှေးဦး
စွာဝါစ္စဝါစက သရုပ်ကိုပြခြင်းငှာ၊ ဆတကာရကောအစရှိသော
ဂါထာ နှစ်ခုအပေါင်းကို မိန့်အပ်၏ ဟူလို။ ။ပဌမဂါထာ၌
သမ္ဗန္ဓောစဟူသောပုဒ်နောင်၊ ဣတိသဒ္ဒါလုတ္တနိဒ္ဒိဋ္ဌတည်း။ ။
တနည်းလည်း။ ကိတကာစေတိ ဟူသောပုဒ်၌ ဣတိ သဒ္ဒါကို
ဆောင်၊ တတိယာစပီဟူသောပုဒ်၌ အပိသဒ္ဒါကားအနက်မရှိ၊
နိပါတ်ပုဒ်မျှသာ၊ ။ထို့ကြောင့်ဋီကာ၌။ ။တတိယာစပီ
တိဧတ္ထအပိဟိနိပါတမတ္တံ၊ဟုဆို၏။ ။သမုစ္စယေပိကပ္ပေတွ၊
သမ္ဘာဝနေပိဝတ္တတေ၊အနုကမ္ပနေစသဒ္ဒေါ၊ဟုဂဏ္ဌာဘရဏ၌ပြ
အပ်သောစသဒ္ဒါ၏အနက်တို့တွင်ဤ၌စသဒ္ဒါသည် သမုစ္စည်းအ
နက်ရှိ၏၊

ဂမနပစနာဒိကံကြိယံကရောတိ အဘိနိပ္ဖာဒေတီတိကာရ
ကော။ ။ကရဓာတ်၊ဏွုပစ္စည်း။ ။ကာရကအများဖြစ်၍
ကာရကာဟုဗဟုဝုစ်ချသင့်၏ဟူငြားအံ့၊ ။ဧကတ္တေကဝစနံ၊
သမုဒါယာပေက္ခကဝစနံ။ ဇာတျာပေက္ခကဝစနံ၊တံနိဿာ
ယပေက္ခကဝစနံ၊ ဧကတ္တလက္ခဏေကဝစနန္တိပဉ္စဝိဓမေကဝ
စနံ ဘဝတိ၊ ဟူ၍သဒ္ဒနီတိကျမ်း၌ ပြအပ်သော ဧကဝုစ်အပြား
ငါးပါး တို့တွင် ဇာတ်ကိုငဲ့၍ ကာရက သည် ခြောက်ပါးပြား
သော်လည်း ဇာတျာပေက္ခအားဖြင့် ကာရကောဟုဧကဝုစ်ချ၏
ဟူလို။ ။(ဇာတ်ကိုအနေ၊ပဟာရိုးထွေ၊ချလေဧကဝုစ်)။ ။
(မှတ်ကြောင်းနိယံ)။

ဘဝနံဘာဝေါ။ ။ဘူဓာတ်၊ဏပစ္စည်း။ ကိတ်အာချာတ်
ဘောရဏ်။ ။ဘဝန္တိဗုဇ္ဈိသဒ္ဒါ ဧတသ္မာ ဧတေနာတိဝါဘာ
ဝေါ။ ။တဒ္ဓိတ်ဘောရဏ်။ ။ဘာဝေါစဘာဝေါစဘာဝေါ
စဘာဝေါ၊ ။သာမညသရူပေကသေသနည်းဖြင့်ဤ၌ဘော
သုံးပါးကိုအထိုအပ်ရှိ၏။ ။သမ္ဗန္ဓနံသမ္ဗန္ဓော။ ။သံရှေးရှိသော

ဗန္ဓဓာတ်၊အပစ္စည်း၊ ။အဋ္ဌပိဓာပကာရာဒေတသဒ္ဒိ အဋ္ဌံဓာ၊ဒွိန္နံ
ပူရဏီဒုတိယာ၊ တိဏ္ဏံပူရဏီတတိယာ၊စတုန္နံပူရဏီစတုတ္ထီ၊
ပဉ္စန္နံပူရဏီပဉ္စမီ၊ဆန္နံပူရဏီဆဋ္ဌီ၊သတ္တန္နံပူရဏီသတ္တမီ၊ ။
တဒ္ဓိတ်ချည်း၊ ။သမာသိယတေသမာသော၊ သမသနံဝါသ
မာသော၊ ။တေသံသဒ္ဒသမူဟာနံသိသလာသမူဟံဝါဟိတံတဒ္ဓိ
တံ၊ ။တဟိတသိုထိုလျက်ဟာအက္ခရာကိုမပြု၍၊ နိဂ္ဂဟိတ်လာ
လျက် နိဂ္ဂဟိတ်ကို မဒါသရေ ဟူသောသုတ်၌၊ မဒါဟူသော
ယောဂဝိဘာဂဖြင့်ဗျည်းနှောင်းရာ၌ဒပြု၍တဒ္ဓိတံဟုဆိုသည်၊ ။
သုတ္တဟိတံ သုတ္တာနုကူလံ၊ ဟူသည်ဆရာဖွင့်သကဲ့သို့၊ ဤ
၌ဟိတသဒ္ဒါ အနုကူလအနက်ဟော၊ ။ဝမနပစနာဒိ ကြိယ်
အာစိက္ခတီတိ အာချာတံ၊ ။အာရှေးရှိသောချာဓာတ်၊ တ
ပစ္စည်း၊ ။သိဿာနံကင်္ခံကိရတိအပနေတိတေသံဝါဟိတံပ
ကာသေတီတိကိတကော၊ ။ကိတဓာတ်၊ဏွုပစ္စည်း၊ ။သ
မာသောစတဒ္ဓိတဉ္စ အာချာတဉ္စ ကိတကောစ၊ သမာသတဒ္ဓိ
တာချာတကိတကာ၊ ။သိလေနပိဇာနာတီတိပိည္သ၊ ပိရှေးရှိ
သောဉာဓာတ်၊ဍုပစ္စည်း၊ ။(တေဟိပိသတျနိခံ)၊ ။ဒသပိ
ဓာပကာရာဒေတသဒ္ဒိဒသဓာ၊ ။ဉာတဗ္ဗာဒိတိဉေယျာ၊ ။
ဉာဓာတ်၊ဏျပစ္စည်း၊ ။(တတိယဂါထာယာဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ)၊

---

(၃) ဤသို့ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော နည်းဖြင့် ဝါဠဝါစကသချုပ်
ကိုပြုပြီး၍၊ ယခုအခါ၌ အမှတ်မရှိသော ဝါစကသည် အလုံးရုံ
သော ဝါဠရှစ်ပါးကို မဟော၊ ယိုက်သည်အား လျော်စွာသော
ဟော၏ဟု ပြဆိုသောဆရာသည်၊ ဝါစကေယိအစရှိသော ဝါ
ထာနှစ်ခုထို့၏အပေါင်းကို မိန့်အပ်၏ဟူထို၊ ။(ငြိကာအထိုဝါ
ထာနှစ်ခုကိုတပေါင်းတည်းထက်သည်)၊ ။ဝါဠရှစ်ပါးဝါစ
ကဆယ်ပါး ပြားကြောင်းကိုဆရာဆိုပြီ၊ ဆယ်ပါးသောဝါစက
ထို့တွင် တခုသောဝါစကသည်ပင်လျှင်ရှစ်ပါးလုံးသောဝါဠကို

ပင် ပေဟိံ စွမ်းနိုင်လေသလော ဓောဇနာရှိသောကြောင့်၊ ဝါစ
ကေဟိအစရှိသည့်ကိုမိန့်အပ်၏ဟူလို၊ ။(ယထာရဟံဥဒ္ဒါ
ကိုလိုရင်းကောက်)။ ။(ဤတွင် ဝါကျတရပ်ပြတ်၏ဟုရှုလုံး
ထား၍တက်သည်)။ ။အရဟာသာအနုရူပံယထာရဟံ။ ။အ
ဗျယီဘာဝသမာသ်။ ။အဗျယီဘာဝသမာသသာ နိစ္စသမာ
သတ္တာဝေယာဒုပေျန အညပဒေနဝိဂ္ဂဟော။ ။ကစ္စာယနဝဏ္ဏ
နာ။ ။အယံဟိနိစ္စသမာသတ္တာအညပဒေနဝိဂ္ဂဟော။ ။
နိဒ္ဒေသ။ ။ဤသို့ ဆရာတို့ ဆိုသောကြောင့်၊ အဗျယီဘော
သမာသ်သည်နိစ္စကောန်ဖြစ်၍ ဝိဂြိုဟ်ဝါကျမရကောင်း။ဝိဂြိုဟ်
ဝါကျကိုပြုလိုလျှင် တပါးပုဒ်ကိုဆောင်၍ပြုလေ။ ။(အဗျယီ
ဘာဝ။သမာသကား။နိစ္စကောန်။စင်စစ်မှန်၍။ပြုရန်ဝိဂြိုဟ်။မရှိသို
၏။ ။ဝိဂြိုဟ်ဝါကျ။ပြုလိုကမူ။တပါးကပုဒ်။ ဆောင်ကာထုတ်
၍။လုပ်လေဝိဂြိုဟ်ဝါကျတည်း)။ ။မှတ်ကြောင်းနိယံ)။

ယထာရဟ၏ အဓိပ္ပါယ်ကို အကျယ်ချဲ့၍ ပြလိုသောဆရာ
သည်၊တတိယာယေဝ္ဂအစရှိသည်ကိုမိန့်၊ ။ဇွေနသာသုဝါစ
ကေသု၊ဋ္ဌ။ ။တတ္ထသာသဒ္ဒေနသဗ္ဗေဝုတ္တာတိပဒံအာကဍ္ဎတိ။ ။
ဒုတိယာဝိဘတ်သည်ကမ္မကာရကကို၊ တဘိယာဝိဘတ်သည်
ကတ္တုကာရက၊ကရဏကာရကကို၊စတုတ္ထီဝိဘတ်သည်သမ္ပ
ဒါနကာရကကို၊ ဆဋ္ဌီဝိဘတ်သည် သမ္ဗန္ဓ်ကို၊ သတ္တမီဝိဘတ်
သည်ဩကာသကာရကကိုဟော၏၊ ။သမာသ်ဝါစကသည်
ဝါစ္စ ရှစ်ပါးကို၊ တဒ္ဓိတ် ဝါစကသည်လည်း ဝါစ္စ ရှစ်ပါးကို၊
အာချာတ်ဝါစကသည်ဝါစ္စသုံးပါးကို၊ ကိတ်ဝါစကသည် ဝါစ္စ
ခုနစ်ပါးကိုဟော၏၊ ။(ယထာရဟအဓိပ္ပါယ်)။

(သဗ္ဗေဝုတ္တာသမာသေနဟူသောဝါကျကိုညှိ၍ပြဦးအံ့)။ ။
သမာသောပနသဗ္ဗတ္ထ၊ ဟောတိသမ္ဗန္ဓကာရကေ၊ ။သမ္ဗန္ဓ
ဝိန္ဒု၊ ။သမာသောပန၊ သမာသ်ဝါစကသည်ကား၊ သမ္ဗန္ဓ
ကာရကေ၊ သမ္ဗန္ဓ်ကာရကခြောက်ပါးတည်းဟူသောခုနစ်ပါး
သောဝါစ္စ၌၊ ဟောတိ၊၏။ ။ဤသမ္ဗန္ဓဝိန္ဒု ဆရာ စကား၌၊

သမာသ်သောပဟောကို မဆိုသောကြောင့်၊ ဆရာနှစ်ပါးတို့၏ စကားသည် မညီညွတ် ရှိ၏ဟူပြားအံ့၊ ။ညီညွတ် စပ်ဟပ် ထပ်မိ၏၊ ။ညီညွတ်ဟန်ကား၊ ။သဒ္ဒနိတ္တိဆရာသည် ဗဟုဗ္ဗိဟိ သမာသ်မှထပါးသော ငါးပါးသော သမာသ်တို့၌အ သီးအခြားပဟောအပ်သော ကံပုဒ်ကဿားပုဒ် မရကောင်းသော ကြောင့် ထိုသမာသ်ငါးပါးကိုမပြမှု၍ဗဟုဗ္ဗိဟိသမာသ်ကိုသာ ပြသည်၊ ။ထို့ကြောင့်ရင်းကျမ်း၌၊ ။အညပဒတ္ထသမာ သေယေဝ ကမ္မာဒီတ္ထာနံ ဝုတ္တတ္တာ သမ္ဘဝတောအယမေဝ ဒဿိ တော၊ဟုဆို၏၊ ။ဝါစ္စဝါစကဆရာလည်း၊ အထက်၌ဗျယိ ဘာဝသမာသောစ၊တပ္ပုရိသောဗဟုဗ္ဗိဟိစသည်ဖြင့်ဗဟုဗ္ဗိဟိ သမာသ်၏ခုနစ်ပါးသောဝါစ္စပဟောဟန်ကိုထင်စွာပြလတ္တံ့၊ ။ ထို့ကြောင့် ညီညွတ်စပ်ဟပ်ထပ်မိ၏ဟုမှတ်လေ၊ ။သမာ သောဒိလေဓာတိဝိသေသကေ၊ ။ကတ္တာယနသဒ္ဒါ၊ ။သ မာသော၊သမာသ်ဝါစကသည်၊ ဓာတိဝိသေသကေ၊သာမည ဝိသေသဟုဆိုအပ်သော၊ အဓိလေ၊အလုံးစုံသောဝါစ္စ၅စ်ပါး၌၊ ဘဝေ၊ဖြစ်၏၊ ။သမာသ်ဘောပဟောသည်အထက်၌ထင်ရှား လတ္တံ့၊

(တဒ္ဓိတေနထထာဟူသောဝါကျကိုညှိ၍ပြဦးအံ့)၊ ။တဒ္ဓိ ထံဝမိဝဒ္ဓိတေ၊ ။ကတ္တာယနသဒ္ဒါ၊ ။တဒ္ဓိထံ၊တဒ္ဓိတ်ဝါစ ကသည်၊အဝမိဝဒ္ဓိတေ၊အပါဒါန်သည် ကြဉ်အပ်သောခုနစ်ပါး သောဝါစ္စ၌၊ ဘဝေ၊ ဖြစ်၏၊ ။ဤကတ္တာယနသဒ္ဒါ၌ တဒ္ဓိတ် သည်အပါဒါန်ကိုမဟောဟုဆိုသောကြောင့် ဆရာနှစ်ပါးတို့၏ စကားသည် မညီညွတ် ဟိတကားဟူပြားအံ့၊ ညီညွတ်၏၊ ညီ ညွတ်ဟန်ကား၊ ။ကတ္တာယနသဒ္ဒါ၌ ယေဘုယျကိုရည်၍သာ တဒ္ဓိတ်၌အပါဒါန်ပဟောမရှိဟုဆိုသည်၊ ။ထို့ကြောင့် သဒ္ဒနိ တ္တိ၌၊ ။ကရဏာဝမိတော ညတြ၊ ဘိယေျာဒိသသမ္ဘတော ဓာနဓ ယော၊ဟုဆို၏၊ ။ကရဏာဝမိတော၊ ကရိုဏ်းအပါဒါန်မှ၊ အညတြ၊ထပါးသောကံကဿားစသောအနက်၌၊ ဓာနဓယော၊

ဏာဒိဟုဆိုအပ်သော ထဒ္ဓိတ်ပစ္စည်းတို့သည်။ ဘိယျော၊ များသောအားဖြင့်။ဒိသသတ္တိ၊ထင်ကျန်၏။

ဤသမ္ဗန္ဓစိန္တာဆရာစကား၌ ကရိုဏ်းအပါဒါန်မှတပါးသော ကံကတ္တားစသောအနက်၌များသောအားဖြင့် ထဒ္ဓိတ်ပစ္စည်းတို့သည် ထင်ကျန်၏ဟုဆိုသဖြင့် ကရိုဏ်းအပါဒါန်၌ ဧ နည်းငယ်အားဖြင့်ထဒ္ဓိတ်ပစ္စည်းတို့သည်ထင်ကျန်၏ဟု မဆိုသော်လည်း ဗျတိရေကအဝုတ္တသိဒ္ဓိနည်းအားဖြင့်ပြီး၏ဟုသန္နိဋ္ဌာန်ကျကြောင်း မှတ်လေ။ ၊ကရဏံကြိယာ။ ။ကရဓာတ်၊ရိရိယပစ္စည်း။ ။(ကြိယာဟူသည်သောကိုပင်ဆိုသည်)။ ၊သမ္ဗန္ဓေဆဋ္ဌာအသသ အတ္ထိတိသာမိ။ ။သံအသသအတ္ထိတိဝါသာမိ။ ၊ဝတ္တိတဗ္ဗာတိ ဝတ္တာ၊ ၊သာမိနာဝတ္တာသာမိဝတ္တာ။ ။တုသဒ္ဒေါပနသဒ္ဒတ္ထော။

ဝိဘတ်အပြား ခုနစ်ပါးတို့တွင် ဒုတိယာစသော ဝိဘတ်တို့ကိုဝါစကအဖြစ်ဖြင့် ဆိုအပ်ကုန်၏။ ။ပဌမာဝိဘတ်ကိုဝါစကအဖြစ်ဖြင့်မဆိုအပ်၊ထိုပဌမာဝိဘတ်ကိုအဘယ့်ကြောင့်ဝါစကအဖြစ်ဖြင့် မဆိုအပ်သနည်းဟူသော စောဒနာအဖြစ်တင်ကို မြင်တော်မူသောဆရာသည်၊ ပဌမာတုအစရှိသော ဂါထာကို မိန့်အပ်၏ဟူလို။

ပဌမာဝိဘတ္တိပနပရတ္ထံဝေဝါစကတ္တာအတ္တနောအတ္ထံနဝါစကတ္တာနဝါစကာနာမဟောတိသဒ္ဒသတ္ထေသုဂေါစရပဏ္ဍိတာ ဘာသန္တိ၊ ။ဒီကာယောဇနာနည်း။ ။(အချို့နိဿယတို့၌အနက်မဖြောင့်)။

တုသဒ္ဒေါပနသဒ္ဒတ္ထော။သောဘာပနပိသေသသတ္ထော။ ။ဒိကာ။ ။ဒုဝိဓောစဝဓာရေသော၊ သန္နိဋ္ဌာနနိဝတ္တနတော။ ဟုသဒ္ဒတ္ထဇာလိနီ၌ပြအပ်သော ၂စ်ပါးသောဝေအနက်တို့တွင် ပရတ္ထကို ဘာသဟော၏ဟူသောအနက်သည်သန္နိဋ္ဌာန်၊အတ္တတ္ထကိုမဟော ဟူသောအနက်သည် နိဝတ္တနတ္ထ၊ လိင်္ဂတ္ထကိုလည်း ထုတ်ပြ သေး၏ဟူသောအနက်သည်အနုဉာတ၊ ။(လိင်နေဘင်သက် ရော။ပဌမာကား။ဝါစ္စရှစ်ပါး။မထင်ရှားသော်၊လိင်္ဂတ္ထကို။ထုတ်၊ထ

အနေ၊ မှန်ဖွပေ)။ ။ဟုဆရာတို့ဆိုသည့်နှင့်အညီ၊လိင်္ဂတ္ထအကို
နုညာတယူသည်။ ။(ပဌမာဝိဘတ်ဝါစကမဘတ်ဟန်ကား)။ ။
ပုရိသောဂစ္ဆတိ၊အစရှိသောပြယုဂ်၌၊ပုရိသသဒ္ဒါသည်သကေတ်၊
ဖြစ်၊ လိင်ဟုဆိုအပ်သောအနက် သုံးပါးအပေါင်းကိုဟော၍၊ဂမု
ဓာတ် နောင်သက်သော တိဝိဘတ်သည် ကတ္တု ကာရက၊ ဧ
ကဝုစ်သင်္ချာဟု ဆိုအပ်သော အနက်နှစ်ခုအပေါင်းကိုဟော၍၊
ပုရိသသဒ္ဒါနောင်သက်သောသိဝိဘတ်သည်ကားအမိုက်တိုက်
၌ ထင်ရှားရှိသော အပြုအစရှိသော ဝတ္ထုကို ဆီမီးစသောအ
ရောင်အလင်းတို့သည်ထွန်းပြကုန်သကဲ့သို့၊ထို့အကူအချက်
ဝိဘတ်ဟု ဆိုအပ်သော သူထပါး၏ သင်္ချာကာရကတည်းဟူ
သောအနက်နှစ်ခုအပေါင်းကိုထွန်းသာထွန်းပြတတ်၏၊ မဟော
တတ်ဟူထို၊ ။ထို့ကြောင့်ဋီကာ၌၊ ။တသ္မာ ဇောတကာ
ယေဝဟောတိ၊နဝါစကာတိအဓိပ္ပါယော၊ဟုဆို၏၊အဓိပ္ပါယော
ဟူ၊ပဌမကဏ္ဍရာပနှင့်ထို၏၊ ။အဓိပ္ပါယထေရာနုသိယတေတိအဓိပ္ပါ
ယော၊ ။အဓိပ္ပါယ်ရှိသောဣဓာတ်၊ဏပစ္စည်း၊ ။(ပုဒ်အကဏ္ဍရာ
၌လိမ္မာစေလို၍ရေးလိုက်သည်)၊ ။ဇောတကာဟိသျှာဒယော၊
နဝါစကာ၊ ။သမ္ဗန္ဓဝိဘတ္တာ၊ ။ဟိ၊ပြီးစေဦးအံ့၊သျှာဒယော၊
သိအစရှိသော ဝိဘတ်တို့သည်၊ ဇောတကာ၊ ထွန်းသာထွန်း
တတ်ကုန်၏၊နဝါစကာ၊မဟောတတ်ကုန်၊ ။ဓဇဂ္ဂသုတ္တေဘ
ဂဝတာဝုတ္တဝပဒံ ပဋ္ဌတ္တဝစနာ ပေက္ခဝသေနုဒ္ဓါရိတံ၊ ။ဓ
ဇဂ်သုတ်၌ကိုယ်တော်တိုင်ဟောသောပဟီယိဿတိ ဟူသော
သောယောပုဒ်ကို ပဌမာဝိဘတ်နှင့် ဟောတော် မူကြောင်းကို
သဒ္ဒနီတိဆရာထုတ်ဆောင်သောကြောင့်၊ ဘာဝေါပဟီနာမဓာ
တွဋ္ဌာဟူသည်နှင့်အညီ၊သောဟူသည်လည်း ဓာတ်အနက်မှ
သာဟောအပ်သောကံပုဒ်ကတ္တားပုဒ် အသီးအခြားမရကောင်း
သည်ဖြစ်၍၊ သောပဟီယိဿတိဟူသော၌ပြယုဂ်၌ ပဌမာဝိ
ဘတ်သည် ဝါစကထပ်၏ ထကားဟူပြီးနှုံ၊ ဝါစကမထပ်၊
ဘယ်ကြောင့်နည်း၊အဝုတ္တကတ္တားဟုဆိုအပ်သောလိင်အနက်မှ

၌ ဝတ္တိန္တာ အားဖြင့် ပဌမာဝိဘတ်ကို စီရင်အပ်သောကြောင့်တည်း။ ။ထို့ကြောင့်သဒ္ဒတ္ထဘေဒစိန္တာ၌၊ ။ပစ္စတ္တံတတိယဋ္ဌေတိ။ဒဋ္ဌကတွာပရေနုစ၊ ။ကတ္တုဒိဘေဒလိင်္ဂတ္ထ၊မတ္တာပေက္ခနတိဋ္ဌတေ၊ ယောကာဒါဝိသဝတ္တိန္တာ၊ နူပရောဓေန မဇ္ဇတေ၊ဟုဆို၏။ ။အပရေနုစ၊ တပါးသောဆရာသည်ကား။ တတိယဋ္ဌေ၊ တတိယာဝိဘတ်၏ အနက်၌၊ ပစ္စတ္တံ၊ ပဌမာဝိဘတ်ဟူ၍။ဒဋ္ဌကတွာ၊မြဲမြဲပြု၍။ ဥစ္စတေ၊ဆို၏။ ယောသဒ္ဒေါ၊ အကြင်ပဌမာဝိဘတ် အဆုံးရှိသောသဒ္ဒါသည်။ ကတ္တာဒိဘေဒလိင်္ဂတ္ထမတ္တံ၊ကတ္တားအစရှိသောအားဖြင့် ပြားသောလိင်အနက်မျှကို။အပေက္ခနဲ့၊ငဲ့သဖြင့်။အဝုတ္တကတ္တရိပိ၊ အဝုတ္တကတ္တားအနက်၌လည်း။တိဋ္ဌတေ၊သက်၏။ သောသဒ္ဒေါ၊ကို၊ ဝတ္တိန္တာနူပရောဓေန၊ အဝုတ္တကတ္တားအနက်၌ ပဌမန္တ၏ အစွမ်းဖြင့် ဆိုထိုသောဆရာအလိုအားမဆန့်ကျင်သဖြင့်။ ကဒါစိ၊ရံခါ၊ မဇ္ဇတေ၊သိအပ်၏။ ။တတ္ထပဌမာအတ္ထမတ္တာဝိဝစ္ဆယာ၊ ။ကစ္စာယနသာရ၊ ။တတ္ထ၊ထိုရှစ်ပါးသောဝါစ္စကို၊ ဝုတ္တေ၊ဝါစကလေးပါးတို့သည်ထိုက်သည် အားလျော်စွာဟောအပ်သည်ရှိသော်။ အတ္ထမတ္တဝိဝစ္ဆယာ၊ ကျန်သေးသော သကတ်ဖြစ်လိင်သင်္ချာဟုဆိုအပ်သော အနက်သာမည့်ကို ပြောခြင်းငှာ၊ ပဌမာ၊ပဌမာဝိဘတ်ကို၊ဝိဟိတာ၊စီရင်အပ်၏။ ။(အတ္ထမတ္တဟူသည်လည်းသကတ်ဖြစ်လိင်သင်္ချာတည်း)။ ။ထို့ကြောင့်သမ္ဗန္ဓစိန္တာ၌၊ ။သကတ္တဒွလိင်္ဂါနိ၊သင်္ချာစပရိမာဏကံ၊အတ္ထမတ္တန္တိ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ၊ဟုဆို၏။ ။(ငိုကာစကားသည် ကစ္စာယနသာရဆရာစကားနှင့်မညီသကဲ့သို့ထင်၏)။ ။(ခက်ရာခက်ဆစ်ကြီးလေးလွယ်၏မမှတ်လင့်)။

ပဌမေဇာတာပဌမာ၊ ။ဇာတတန္တိတ်၊ ။သဒ္ဒါနှစ်ရုပ် အသတိဘာဝတိတိအဋ္ဌော၊ ။အသဓာတ်၊ ။ထပ္ပည်း။ အရိယတေဉာယတေတိအဋ္ဌော၊ အရတိဉာဏာဘိမုခံဘဝတိတိဝါအဋ္ဌော၊ ။အရဓာတ်၊တပ္ပည်း။ ။ပရသာအဋ္ဌော

ပရဋ္ဌော။ ။အတ္တနောအဋ္ဌောအတ္တဋ္ဌော။ ။ဂုန္နံဇူဋ္ဌိယာနံ
စရောဌေတေသဏ္ဍိဂေါစရာ၊ ။ဂေါဂေါဏောတိပုမေ၊ ပုမ်ဖြို
ယေဇလေကရေ၊ သဋ္ဌေ ဝဇိရဝါစာသု၊ ဘုမျံဥာဏေစ သုရိ
ယေ။ ။စသည်ဖြင့် ဧကက္ခရကောသ၌ပြအပ်သော များစွာ
သောဂေါသဒ္ဒါအနက်တို့တွင်ဤ၌ဇူဋ္ဌိယော။ ။ဂေါသဒ္ဒေါ
ဟိဇူဋ္ဌိယဋ္ဌဝါစကော။ ။ဋီကာ။ ။သပ္ပုရိသောတိပဏ္ဍာ
တာရမ္မဏာဘာဝဝဂ္ဂနတ္တိတိသဒ္ဒါ၊ ။သမ္ဗန္ဓိယတ္တိဥစ္စာရိယတ္တိတိ
ဝါသဒ္ဒါ၊ ။သပ္ပုဓာတ်၊သဒ္ဒဓာတ်။အပစ္စည်း။ ။အဋ္ဌောသူစေတ္တိ
ပကာသေတ္တိတိသဋ္ဌာနိ၊ ။အညာဏံဝါသသဒ္ဒါဟိ သတ္တိဝိမံ
သေတ္တိတိသဋ္ဌာနိ။ ။သသဓာတ်။ရဋ္ဌပစ္စည်း။ ။ဋီကာ၊ ။
သဒ္ဒေစအဋ္ဌေစသာသတ္တိအာခိက္ခတ္တိဌေပေနာတိသဋ္ဌာနိ၊ ။
သဒ္ဒနီတိ၊ ။(သဋ္ဌာနိဟုဒုတိယကျမ်းရာထင်နှင့်သိ၍)။

---

(၅) ယခုအခါ၌ ဒုတိယာစသော ဝိဘတ်တို့၏ ကံအစရှိ
သောအနက်တို့ကို ဟောထတ်သည်၏အဖြစ်ကို အကျယ်အား
ဖြင့် ပြတော်မူလိုသောဆရာသည် အနက်အပြားကိုပြပြီး၍ဝေ
ဘန်သည်ရှိသော်၊ အကြင် အကြောင်းကြောင့် ဝါစ္စထည်းဟူ
သောအနက်ကိုသိလွယ်၏၊ထိုသို့သိလွယ်သောကြောင့် ရှေးဦး
စွာအနက်အပြားကိုပြခြင်းငှာ၊ အဘိဓေယျောအစရှိသော ပါဠိကို
မိန့်။

ပုဒ်ဓာတ်သည်အဘိ၊ ထိုပုဒ်ဓာတ်၏အနက်သည်အဘိဓေယျ၊ ဝိ
ဘတ်ပစ္စည်းသည်ဗာဟိရ၊ထိုဝိဘတ်ပစ္စည်း၏ အနက်သည်ဗာ
ဟိရဋ္ဌ၊ ။အဘိဓောအဋ္ဌောအဘိဓေယ္ဌော၊ ။ဗာဟိရောအဋ္ဌော
ဗာဟိရဋ္ဌော၊ ။ဒွိဝိဓောပကာရော အသာဓာတိဒုဝိဓော၊ ။
သမာသ်ပုဒ်၏လိင်ဝုစ်သို့လိုက်၍ဒုဝိဓောဟုချသင့်၏ဟူငြားအံ့၊ ။
ဝဏ္ဏာရောဝိဓောပကာရာအသာဓာတိစထုဝိဓံ၊ ။ဟူအရှင်သုမင်္ဂ
လသာမိဋီကာဆရာသည်အညပုဒ်၏ လိင်ဝုစ်သို့လိုက်၍ချသကဲ့
သို့၊ဤ၌လည်းအညပုဒ်၏လိင်ဝုစ်သို့လိုက်၍ဒုဝိဓောဟုချသည်၊ ။

ဗဟုဗ္ဗီဟိသမာသ်သည် အညပုဒ်၏ လိင်ဝုစ် ယူဟန်ကိုလည်း။ ဗဟုဗ္ဗီဟိပဒန္တ ရေ၊ပ အောက်ကသိုခဲ့ပြီ၊ ။(အညပဒတ္ထ။သမာသမှာ၊လိင်သင်္ချာကို။မှန်စွာအဟုတ်၊ အညပုဒ်၏။ လိင်ဝုစ်ယူလတ်၊တူမြဲမှတ်)၊ ။(မှတ်ကြောင်းနိဿံ)။

---

(၆) အနဋ္ဌတ္ထဗာဟိရတ္ထအားဖြင့်အနက်နှစ်ပါးပြားကြောင်းကိုဆရာပြပြီ၊ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်အဘာယ်အနက်သည်အနဋ္ဌတ္ထမည်သနည်း။အဘာယ်အနက်သည် ဗာဟိရတ္ထမည်သနည်းအမေးရှိသောကြောင့်ပကတျတ္ထတ္ထအစရှိသည်ကိုမိန့်၊ ။လိင်ခေတ်သည် ပကတိအနက်မည်၏၊ လိင်ဆိုသည်လည်း။ ဓာတုပစ္စယဝိဘတ္တိဝဇ္ဇိတမတ္ထဝံလိင်္ဂံ ဟူသည်နှင့်အညီ၊ ဓာတ်ပစ္စည်းဝိဘတ်သည် ကြဉ်အပ်သော အနက်ရှိသော ဒုရိသအစရှိသော သဒ္ဒါသည်လိင်မည်၏၊ ။ပဌမံကာရိယတိတ်ပကတိ၊ ။ပပုဗ္ဗကရခေတ်၊တိပစ္စည်း၊ ။ပကတိဝေအတ္ထောပကတျတ္ထော၊ ။ ကမ္မခေါရယသကိုးပါးတို့တွင် သမ္ဘာဝနာ ကမ္မခေါရယ်၊ ။ (ဟုတ္တွာသင်္ခါတနှင့်။ ဘူတဝေတွ၊ ဝေဒုတိ၊ ဟူ၍ရှိက၊ မှတ်ဘိကမ္မခေါရယသ ကိုးပါးမှာ၊သမ္ဘာဝနာပေ)၊ ။(မှတ်ကြောင်းနိဿံ)၊ ။ဒုတိယာအာဒိပေါသဏ္ဌိဒုတိယာဒယော၊ ။တဂ္ဂုဏသံဝိညာဏဗဟုဗ္ဗီဟိ၊ ။(သမာသ်ပုဒ်တွင်၊အညဝင်၊ယင်းချင်တဂ္ဂုဏ)၊ ။(မှတ်ကြောင်းနိဿံ)၊ ။မရိယာဒေပကာရေစ၊ သမီပေဝယဝေဝိစ၊ဓတုဗ္ဗိဓပကာရေသုံ၊ အာဒိသဒ္ဒေသလက္ခဏေ၊ ဟူဥာဘ်ဆရာပြအပ်သော အာဒိသဒ္ဒါအနက်လေးပါးတို့တွင်၊ ဤအရာ၌ပကာရအနက် အဝယဝအနက်သင့်၏၊ ပကာရသဒ္ဒါသည်သဒိသဟော၊ ပကာရသဒ္ဒါပနေတ္ထသဒိသတ္ထဝါစီ၊ ။သံပျင်၊ ။ဒုတိယာဒိနံအတ္ထောဒုတိယာဒျတ္ထော၊

အဘာယ်အနက်သည် ပကတိအနက်မည်သနည်း။ အဘာယ်အနက်သည် ဒုတိယာစသော ဝိဘတ်တို့၏ အနက်မည်သနည်း၊ ဟုအမေးရှိသောကြောင့်၊သကတ္ထာဒိဟိအစရှိသည်ကိုမိန့်၊ ၊

တနည်းကား။ ။ပကတျတ္ထေဝတ္တပဟူသောဝါကျကို အကျယ်ချဲ့၍ပြဖြန့်လိုသောဆရာသည်။ သကတ္တာဒိဟိစသည်ကိုမိန့်။ ။ဝါကျာရမ္ဘေဝိတ္ထာရေစ၊ ခဏ္ဍိယံဖလဟေတုကေ။ တပ္ပကတိကရေစေဝ၊ ဝိသေသေ အနွယေပိစ၊ ။ဗျတိရေကေစ ဟိသဒ္ဒေါ၊နဝဝတ္ထေသုပကာသိတော၊ ။ဟုဂဏ္ဌာဘိဓာနဆရာပြအပ်သောကိုးပါးသောအနက်တို့တွင်။ ဤ၌ဟိသဒ္ဒါသည် ဝိတ္ထာရ အနက်ဟု နှလုံးထား၍ တက်သည်၊ ။နဝဝတ္ထေသု ဝိသေသတ္ထော။သကတ္တာဒိဟီတိဝါတတိယန္တံပဒံ။ ။ဋီကာ၊ ။သကောဝေအတ္ထောသကတ္ထော၊ ။သကောဝေ၊ ဝိသေသနဟုဆိုအပ်သော မိမိသည် ပင်လျှင်၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ သကတ္ထော။အနက်။ ။အထူးပြုတတ်သောအနက်သည်သကတ္ထမည်၏။ ။ထို့ကြောင့်သမ္ဗန္ဓဝိဂ္ဂဟော။ ။သမ္ဗတ္ထဝိသေသနံသကတ္ထော၊ဟုဆို၏။ ။သကတ်အနက်သည် ခုနစ်ပါးရှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ။ထို့ကြောင့်သဒ္ဒတ္ထဘေဒစိန္တာ၌၊ ။သုတိဇာတိဂုဏောဒဗ္ဗံ၊ သမ္ဗန္ဓောစ ကြိယာတထာ၊ ကြိယာကာရကသမ္ဗန္ဓော၊ တျေဝံသတ္တဝိဓောထဝါ။ ။ဉေယျော အဋ္ဌဝိဓောဝါပိ၊ သျာဒိနာစသကတ္ထကော။ဟုဆို၏။ ။သကတ္ထောအာဒိယဿ သောတိသကတ္ထာဒိ၊ ။(အာဒိသဒ္ဒါဖြင့် ဖြစ်လိုင်ကိုယူ)။အာဒိသဒ္ဒေနပန ဒဗ္ဗလိင်္ဂါနိသင်္ဂယှန္တိ၊ ။ဋီကာ၊ ။တိဏ္ဏံသမူဟောတိကော၊တိကောအတ္ထောတိကတ္ထော၊ ။ဇာနိတဗ္ဗောတိဇာနိတော၊ ။ဉာခတ်၊ထပစ္စည်း။ ။သန္နိယထေဝဂဟိယတေတိသညာ၊ ။သညာစကာရကေကာစသာမိစ သညာကာရကသာမိ၊ ။အာဒိသဒ္ဒေနပနအာလပနာဒယောသင်္ဂယှန္တိ၊ ။ဋီကာ၊ ။ကမ္မာဒိဝသေနဝိဘဇတီတိဝိဘတ္တိ၊ ။ကတ္တာဒိဝသေနကာလာဒိဝသေနစ ဝိဘဇတီတိဝိဘတ္တိ၊ ။ဝိပုဗ္ဗဘဇဓာတ်၊တိပစ္စည်း၊ ။ဝိဘတ္တီနံအတ္ထောဝိဘတျတ္ထော၊

ဤသို့ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်အနက်တို့၏ရှစ်ပါးပြားသည်ကိုပြပြီး၍၊ထိုရှစ်ပါးသောအနက်တို့တွင် အဘယ်အနက်ကိုဝါစ

ကတ္တိသည်ဟောကျန်သနည်း။ ဤသို့သောစောဒနာကိုပယ်ခွါ
ထိုသောဆရာသည်၊ အနုတ္တာအစရှိသည်ကိုမိန့်၊ ။ဥစ္စိတဗ္ဗာ
တိဝုတ္တာ၊ နဥတ္တာ အနုတ္တာ။ ။ဝုမ္မိတဗ္ဗာဝသဒ္ဒိသ၊ နိသေဓညေပ္ပ
ကေခနေ၊ နိဓ္ဓါဝိရုဒ္ဓဝိရဟ၊ သုညေအပဒ္မပုရဏော။ ဟုကောက္ခရ
ကောသဒ္ဓပြအပ်သောအအက္ခရာ၏အနက်တို့တွင်၊ ဤ၌ပဋိသေ
ဓဟော၊ ။ထေသုအနုတ္တပ္ပဓာဟိရတ္ထေသု၊ဗွဲ၊ ။ပဏ္ဏတ္တိဝိသ
ယောမေဝ၊ ပသိဒ္ဓ ဝိသယောတထတာ၊ အနုဘူတ ဝိသယောစ၊
ဟုသဒ္ဒဗ္ဗဓာလိနီဆရာပြအပ်သော ပဏ္ဏတ္တိဝိသယ၊ ပသိဒ္ဓဝိသ
ယ၊ အနုဘူတဝိသယသုံးပါးတို့တွင်၊ ဤ၌ပဟာသနှါသည်ပဏ္ဏတ္တိဝိ
သယတည်း။ ။ဝိညာနာ ဟူသော ပုဒ်သည် ပဋမာအနက်၌
ကရိုဏ်းဝိဘတ်၊ ။ဝိညာနာတိစေတ္တပဋ္ဌမေကရဏဝစနံ၊ ။
ဋီကာ။ ။တနည်းလည်း။ ။လိင်္ဂဝိဘတ္တိဝစန၊ ကာလပုရိသကျ
ရသာ၊ ဝသေနဝိပလ္လာသော၊ ဆဗ္ဗိဓောတိပဝုစ္စတိ။ ဟုသဒ္ဒသာ
ရတ္ထဇာလိနီ၌ပြအပ်သော၊ ဝိပလ္လာသခြောက်ပါးတို့တွင်၊ ဤ၌ဝိ
ဘတ္တိဝိပလ္လာသတည်း။ ။(အကျယ်ကိုလိုချင်သဒ္ဒသာရတ္ထ
ဇာလိနီမှယူပါ)။

---

(၇) ယခုအခါ၌ ဒုတိယာစသော ဝိဘတ်တို့၏ ကံအစရှိ
သောဗာဟိရတ္ထအနက်ကိုဟောသည်၏အဖြစ်ကိုအကျယ်အား
ဖြင့်ဝေဘန်တော်မူလိုသောဆရာသည်ပုမံပဿတိ စသည်ကို
မိန့်၊ ။ပုမံပဿတီတိဟူသောပုဒ်၌ဣတိသဒ္ဒါသည်၊ ။ဣတိ
သဒ္ဒေါဟေတု ပရိသမာပန္နပဒတ္ထ ဝိပရိယာယာပကာရာဝဓာရ
ဏနိဒ္ဒေသနာဒိ အနေကတ္ထပဘေဒေ၊ ဟုသဒ္ဒနီတိကျမ်း၌ပြအပ်
သော ဣတိသဒ္ဒါ၏အနက်တို့တွင်ဤ၌ ပဒတ္ထဝိပရိယာယအနက်
၌ဖြစ်၏၊ ။(ပဒတ္ထဝိပရိယာယဟူသည်လည်းပုဒ်အနက်ဘောင်
ပြန်ခြင်း၌ဖြစ်၏ဟူလို)။ ။ဖြစ်ဟန်ကား၊ ။ဝိပလ္လာသောတိစ
ပဋ္ဌသဒ္ဒသသအတ္တော၊ ပဋ္ဌသဒ္ဒေါယေဝ၊ ။ဝိပလ္လာသောတိစ၊ ဟူ
သည်ကား၊ ပဋ္ဌသဒ္ဒသ၊ ၏၊ အတ္တော၊ တည်း။ ပဋ္ဌသဒ္ဒေါယေဝ၊

ပဉ္စသန္ဓိသာချင်တည်း။ ။ဤသို့ဂန္ထာဘာရဏဋီကာ ဘွင့်သ
ကဲ့သို့။ဤ၌လည်းပုမ်ပသတိဟူသောပုဒ်သဉ္ဇာကာရကကြိယာ
တည်းဟူသော ဟောမြဲတိုင်းမှဘောက်ပြန်၍ သန္ဓပဒတ္ထကအ
နက်၌။ တနည်းလည်း နာမ်ပုဒ် အာချာတ်ပုဒ်ဖြစ်မှု၊ ဓာတ်သန္ဓိ
ပရိန္နိဋ္ဌသန္ဓေါနိပါတောဟူသောပရိဘာသာနှင့်အညီ၊ ဓာတ်
သန္ဓါဖြင့်ပိုင်းခြားအပ်သောကြောင့်နိပါတ်ပုဒ်ဟူသောဘောက်
ပြန်ခြင်း၌ဖြစ်၏။ ။(အကျယ်ကိုလိုချင်သဒ္ဒနီတိမှယူပါ)။ ။
ဤသို့များစွာသောအနက်၌ဖြစ်သောဓာတ်သန္ဓါသည်နိပါတ်ပုဒ်
သာရှိသည်မဟုတ်၊ ဓာတ်ကြိယာလည်းရှိ၏၊ ။ထို့ကြောင့်
သဒ္ဒနီတိ၌၊ ။ဓာတုတာယံ ကောခရူပေန စသည်ဖြင့် အင်္ဂုတ္တ
ရနိကာယ် ပါဠိတော်၌ ဘုရားဟောတော်မူကြောင်းကို ထုတ်
၏။ ။အယံ၊ ဤလောဘသည်၊ကောခရူပေန၊ အမျက်သသော
ဖြင့်၊ဓာတ်၊ဖြစ်၏၊ ။ဓာတ်၊တိပိဘင်၊အာချာတ်ကြိယာ၊ ။
ဋ္ဌ္ဌစဟိသန္ဓေါ ဝိဋ္ဌာရဓာတကော၊ ။ဋီကာ၊ ။ပုမံ
ပသတိတိဋ္ဌဥဒါဟရဏ၌၊ ပုမံဓာတိဒုတိယန္တော၊ သော၊
သန္ဓေါ၊ သည်၊ ။သမ္ဗန်၊ ။ကောယံမဋ္ဌသမုဒ္ဒဘို၊ အ
ပသံတိရမာယုဟော၊ ။ဇနကဇာတ်ပါဠိတော်၊ ။အာယု
ဟောတိ ပဒသသဟိ အာယုဘာဘ်တိအဋ္ဌေ၊ ဟုသဒ္ဒနီတိဆရာ
ဘွင့်သကဲ့သို့။ဤ၌လည်း အာဝဋ္ဌအာဝဒတိဟူသောအနက်ကို
မှတ်အပ်၏၊ ။(တိပိဘတ်ကိုသုတ်ကြီးဖြင့်ပြေ၏ဟူလို)၊ ။
(နောတကွော)၊ ။ဥပသဂ္ဂေါဟိတိပိခေါခေါတ္ထဗ္ဗဗာဓကာနု
ဝတ္တကပိသောသကဝသေန၊ ဟူသောပရိဘာသာနှင့်အညီ၊ ဥပ
သာရပုဒ်သည်ဓာတ်အနက်ကိုထားမြဲထက်သောဓာတ္ထဗ္ဗဗာ
ဓက၊ ဓာတ်အနက်သို့အစဉ်လိုက်ထက်သော ဓာတ္ထဗ္ဗာနုဝတ္တ
က၊ ဓာတ်အနက်ကိုအထူးပြုဘက်သော ဓာတ္ထဗ္ဗဝိသေသက
ဟူ၍သုံးပါးပြား၏၊ထိုတွင်၊ဤ၌အာဟူသော ဥပသာရပုဒ်သည်
ဓာတ္ထဗ္ဗာနုဝတ္တကတည်း၊ ။(ပါရာဇိကအဋ္ဌကထာ ဥဂ္ဂ
တိ)၊ ။(ဥဒါဟရဏ်)၊ ။ထခုတည်း..သောအနက်ကိုဟော၏

ဟူသည်လည်းပဋ္ဌာနအစွမ်းဖြင့်ဆိုအံ့။ ။ပဋ္ဌာနဂေ္ဂသုဂုဂေ္ဂသု၊သောဿတမနုဝတ္တယုံ။ ။ဋီကာ၊ ။ပဋ္ဌာနဂေ္ဂသု၊ပြဋ္ဌာန်းကျန်သောအနက်ထိုကို။ဂုဂေ္ဂသု၊ဝါစကတို့သည်ပေါအပ်ကျန်သည်ရှိသော်၊သောဿ၊ကြွင်းကျန်သော သကတ်ဖြစ်လိုင်သချိဟူသောအနက်တို့သည်၊ ထံ၊ ထိုပြဋ္ဌာန်းသောအနက်သို့၊ အနုဝတ္တယုံ၊ အစဉ်လိုက်ကုန်၏၊ ။ဒုတိယောအင်္ဂြောအဿာတိဒုတိယင်္ဂြော၊ ။သံခိယတေကထိယဒေတိသင်္ခါတော။ ။သံရှေးရှိသောခါခါတ်၊တပစ္စည်း။ ။ခါပကာထနေချာစ။ ။သဒ္ဒနီတိ၊ ။ခါ၀၊ခါဓာတ်သည်ရင်း။ချာ၀၊ချာဓာတ်သည်ရင်း။ပကာထနေ၊ဋ္ဌ၊ဘ၀တိ၊၏၊ ။ကမ္မကာရကောဇုတိသင်္ခါတောကမ္မကာရကသင်္ခါတော။ ။ထံ၊ခံ။ ။ငကောအငွေ့ာငကငွေ့ာ။ ။(ထံ၊ခံ)။

ပုမံဟူသောပုဒ်ကိုဝေဘန်ခွဲခြမ်းသည်ရှိသော်၊ အဘယ်အနက်ကိုဟောသနည်း အမေးရှိသောကြောင့် ပုမအံစသည်ကိုမိန့်၊ ။ပုမ-အံ၊ ဟုပုဒ်ဝိဘတ်ကိုအသီးအသီးဝေဘန်သည်ရှိသော်၊ပုမသဒ္ဒါသည်ယောကျ်ားဓာတ်ဟုဆိုအပ်သောသကတ်အနက်၊ ထိုသကတ်အနက်၏တည်ရာဖြစ်သော ခန္ဓာပဉ္စကအပေါင်းဟုဆိုအပ်သောယောကျ်ားဖြစ်၊ ထိုဖြစ်၌တည်သောဝိသဒါကာရဟု ဆိုအပ်သောပုဂ္ဂိုင်၊ ဤအနက် သုံးပါးအပေါင်းကိုဟော၏၊ ။ဓာတ်ဆိုသည်လည်းသာမညပင်၊ ။သာမညဓာတိ၊ ။သမ္မုခ္ဓမိတ္တာ၊ ။အံဝိဘတ်သည်တခုတည်းအဖြစ်ဟုဆိုအပ်သောဧကဝုစ်သချိ၊ကမ္မကာရက၊ဤအနက်နှစ်ပါးအပေါင်းကိုဟော၏၊ ။ဧကဝုစ်သချိကမ္မကာရကဟူသောနှစ်ပါးသောအနက်သည်ဝါစ္စမည်၏၊ အံဝိဘတ်သည် ဝါစကမည်၏ဟုထို၊ ။ပစ္စက္ကုပတိဧကံ၊ပတိသဒ္ဒေါစေဇ္ဇဝိဇ္ဇုဇ္ဇဝါစကော၊ဝိသုံဝိသုံအဝွေ့ာ၊ ။ဋီကာ၊ ။ဝါကျာရမ္မောဝိသေသေစ၊ဟေတုပ ေလသုအနွယေ၊ ဒွိတပ္ပါကာဒိကရေ၊ ဇုတိရေကေပကာ္ဆုရေ၊သမ္ဘာဝနေဂရဟေစ ပနသဒ္ဒေါပကာသိတော၊ ။

ဟုဂန္ထာသရဏန္တိပြဆိုအပ်သောပနသဒ္ဒါ၏အနက်တို့တွင်၊ ဤ၌ပန
သဒ္ဒါသည်ဝါကျာရမ္ဘတည်း။ ။ကရိယတေတိကာတော၊ ။
ကရဓာတ်။တပစ္စည်း၊ ။တသို့ကတော၊ခံ၊ ။(လက္ခဏာအ
နက်၌ သတ္တမီဝိဘတ်)။ ။ဝိဘဇီယတေတိဝိဘာဂိတော၊ ။
ဝိရှေးရှိသောဘဇဓာတ်။တပစ္စည်း။ ။(လက္ခဏာဝန္တအနက်၌
သတ္တမီဝိဘတ်)၊ ။လက္ခဏာ။လက္ခဏာဝန္တ။လက္ချ။လက္ချဝန္တ။
ဟုအနက်သဘောသည်လေးပါးပြား၏၊ ။ထို့ကြောင့်ကစ္စာယ
နဘေဒ၌၊ ။ဘာဝေါစဘာဝဝန္တုဿ၊လက္ချဝန္တုဿလက္ခိယံ၊ ကြိ
ယံလက္ခဏံပုဗ္ဗံ၊ပရန္တု၊လက္ခိယံမတံ၊ ။တေသံကတ္တာစကမ္မဥ္စ
တဗ္ဗန္တံနာမဇာနိယာ။ဟုဆို၏။ ။ဘာဝေါစ၊ မှတ်ကြောင်းဖြစ်
သောလက္ခဏာကြိယာဒုင်း။ဘာဝဝန္တုဿ၊လက္ခဏာဝန္တဖြစ်သော
ကံကတ္တားဒုင်း။လက္ချဝန္တုဿ၊ လက္ချဝန္တဖြစ်သောကံကတ္တားဒုင်း။
လက္ခိယံ၊မှတ်အပ်သောလက္ချကြိယာဒုင်း။ ဇာတိ၊ဤသို့။ စတုဗ္ဗိ
ဓံ၊လေးပါးအပြားရှိ၏။ ပုဗ္ဗံ၊ ရှေးဖြစ်သော၊ ကြိယံ၊ ကြိယာကို၊
လက္ခဏံ၊ လက္ခဏာဟူ၍၊ မတံ၊ သိအပ်၏၊ ပရန္တု၊ နောက်ဖြစ်သော
ကြိယာကိုကား၊ လက္ခိယံ၊ လက္ချဟူ၍၊ မတံ၊ သိအပ်၏၊ တေသံ၊
ထိုလက္ခဏာ လက္ချ ကြိယာတို့၏၊ ကတ္တာစ၊ ကတ္တား ကိုဒုင်း၊
ကမ္မဥ္စ၊ကံကိုဒုင်း၊တဗ္ဗန္တံနာမ၊ ထိုလက္ခဏာဝန္တ၊လက္ချဝန္တမည်၏
ဟူ၍၊ ဇာနိယာ၊ သိအပ်၏၊ ။ဤ၌ကတေဟူသော ရှေ့ကြိ
ယာသည်လက္ခဏာ၊ ထိုလက္ခဏာနှင့်ဝိဘတ်တူကာဖြစ်သောဝိဘာ
ဂိတေဟူသောပုဒ်သည်လက္ခဏာဝန္တ၊အာဝဇ္ဇနေဟူသော နောက်
ကြိယာသည်လက္ချ၊ ထိုလက္ချကြိယာ၏ပဋ္ဌမာကတ္တားဖြစ်သော
ပုမသဒ္ဒေါဟူသောပုဒ်သည် လက္ချဝန္တ၊ ။ပုမဣတိသဒ္ဒေါ၊ပုမ
သဒ္ဒေါ၊ ။သမ္ဘာဝနာကမ္မဓာရယ်၊ ။သကဂ္ဂေါအာဒိယေ
သန္တိသကဂ္ဂါဒီ၊ ။တိဏ္ဏံသမုဒယောတိကံသမာသယဒွါနိတိဝါ၊
တယော အဝယဝါအဿာတိတိဝါတယံ၊ အတ္ထာနံတယံ အတ္ထတ္တ
ယံ၊ ။(အနက်ထို့၏သုံးပါးတို့၏အပေါင်းကိုသမ္ဗန်ပါ)၊ ။ဒွိန္နံ
သမုဒယောဒုကော၊ ။ဒုကောအတ္ထောဒုကတ္ထော၊

(၈) ယခုအခါ၌ဤသို့ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်သာလျှင်။ ကြွင်းကျန်သော ကတ္တုကာရကစသည်တို့၌ ဝေဘန်ခြင်းကိုသိခြင်းငှါစွမ်းနိုင်၏။ထိုသို့စွမ်းနိုင်သောကြောင့် ညွှန်ပြတော်မူလိုသောဆရာသည်။ ယထာအစရှိသည်ကိုမိန့်၊ ။ဝိဘတ္တတ္ထာတိဝိဘတ္တာ၊ ။ဝိဘျေးရှိသော ဘာဇေတ်။ ထပယ္ယည်း။ ။ သိဿသ္တိတိသောသာ။ ။သိသတော်။ထပယ္ယည်း။ ။(တေသုံခံ)။ ။သေဿသာပါဟာယသျှာညာ၊ တုလျေသွကောတိလိင်္ဂကော၊ဟူအဘိဓာန်၌ပြအပ်သော ဧကသဒ္ဒါ၏အနက်တို့တွင်။ဤ၌သေဋ္ဌအနက်ဟော။ ။ညွှန်ပြအပ်သော ကာရကတို့၌ဥဒါဟရဏ်မျှကိုပြပြန်လိုသောဆရာသည်ယထာစသည်ကိုမိန့်၊ ။ ပဋ္ဌပိတပုဏ္ဏာ အဓိဋ္ဌ ဇောတနာပုဏ္ဏာ ဒိဋ္ဌသံသန္ဒနာပုဏ္ဏာ ဝိမတိစ္ဆေဒနာပုဏ္ဏာ အနုမတိပုဏ္ဏာကထေတုကမျတာပုဏ္ဏာတိ။ဟူသဒ္ဒနီတိ၌ပြအပ်သောငါးပါးသောပုဏ္ဏာတို့တွင်။ဤ၌ကထေတုကမျတာပုဏ္ဏာ၊ ။ပဋ္ဌာဝိဝရံဟူသောပုဒ်နှောင် ဆုတိသဒ္ဒါကျေ၏၊ ယုံကျေသောဆုတိသဒ္ဒါသည်နိဒဿနအနက်ရှိ၏။ တနည်းအာဒိအနက်ရှိ၏။

ဂရုဋ္ဌေနဟတောနာဂေါဟူသောပြယုဂ်၌ ဂရုဋ္ဌေနဟူသော တတိယာဝိဘတ်အဆုံးရှိသော သဒ္ဒါသည်၊ ကတ္တုကာရကဟူဆိုအပ်သောတခုတည်းသောအနက်ကိုသာဟော၏။ ဂရုဋ္ဌ-နာဟုဝေဘန်သည်ရှိသော်၊ ဂရုဋ္ဌသဒ္ဒါသည်ဂဠုန်ဇာတ်ဟုဆိုအပ်သောသကတ်အနက်၊ ထိုသကတ်အနက်၏ တည်ရာဖြစ်သော ဂဠုန်၏ကိုယ်ဟုဆိုအပ်သောဒြဗ်၊ ထိုဒြဗ်၌တည်သော ဝိသေကာရဟုဆိုအပ်သောပုဒ္ဒိုင်း၊ ဤအနက်သုံးပါးအပေါင်းကိုဟော၏၊နာဝိဘတ်သည် ဧကဝုစ်သချာ၊ ကတ္တုကာရကဟု ဆိုအပ်သောအနက်နှစ်ခုအပေါင်းကိုဟော၏။

ရုက္ခံ့တစ္ဆတိဝါသိယာဟူသော ဥဒါဟရဏ်၌ ဝါသိယာဟူသောတတိယာဝိဘတ်အဆုံးရှိသောသဒ္ဒါသည် ကရဏကာရကဟုဆိုအပ်သော တခုတည်းသောအနက်ကိုသာဟော၏၊ ဝါ

ဒိ–နဒဟုဝေဘန်သည်ရှိသော်၊ဝါသိသဒ္ဒါသည်၊ပဲခွပ်ဓာတ်ဟု
ဆိုအပ်သောသကတ်အနက်၊ ထိုသကတ်အနက်၏တည်ရာဖြစ်
သောမပြိုမကွဲတခဲနက်တည်သော သံတုံးဟုဆိုအပ်သောဒြဗ်၊
ထိုဒြဗ်၌တည်သော အဝိသဒါကာရဟုဆိုအပ်သော ဇုဏ္ဍိလိင်၊
ဤအနက်သုံးပါး အပေါင်းကိုဟော၏၊ နဒဝိဘတ်သည်ကေဝုစ်
သချာ၊ ကရဏကာရကဟုဆိုအပ်သော အနက်နှစ်ခုအပေါင်း
ကိုဟော၏။

ဒါနိုဒေါတိ သံစသသာ၊ဟူသော ဥဒါဟရုဏ်၌၊သံစသသဟု
သောစတုတ္ထီဝိဘတ်အဆုံးရှိသောသဒ္ဒါသည်သမ္ပဒါနကာရက
ဟုဆိုအပ်သောတခုတည်းသောအနက်ကိုသာဟော၏၊ သံစ–
သ၊ဟုဝေဘန်သည်ရှိသော်၊သံစသဒ္ဒါသည်သံစသဓာတ်ဟုဆို
အပ်သော သကတ်အနက်၊ ထိုသကတ်အနက်၏ တည်ရာဖြစ်
သောသံစသကိုယ်ဟုဆိုအပ်သောဒြဗ်၊ထိုဒြဗ်၌မှီသော ဝိသဒါ
ကာရဟု ဆိုအပ်သော ပုလ္လိင်၊ ဤအနက် သုံးပါး အပေါင်းကို
ဟော၏၊ သဝိဘတ်သည်၊ကေဝုစ်သချာ၊ သမ္ပဒါနကာရကဟု
ဆိုအပ်သောအနက်နှစ်ခုအပေါင်းကိုဟော၏။

ပေါသောပထတိရုက္ခထော၊ဟူသော ဥဒါဟရုဏ်၌၊ ရုက္ခ
ထောဟူသောပဉ္စမီဝိဘတ်အမည်ရှိသောထောပစ္စည်းအဆုံးရှိ
သောသဒ္ဒါသည်အပါဒါနကာရကဟုဆိုအပ်သော တခုတည်း
သော အနက်ကိုသာ ဟော၏၊ ရုက္ခ–ထော၊ ဟုဝေဘန်သည်ရှိ
သော်၊ရုက္ခသဒ္ဒါသည် သစ်ပင်ဓာတ်ဟုဆိုအပ်သော သကတ်
အနက်၊ ထိုသကတ် အနက်၏ တည်ရာဖြစ်သော သစ်သားပိုင်
ဟုဆိုအပ်သောဒြဗ်၊ ထိုဒြဗ်၌မှီသော ဝိသဒါကာရဟု ဆိုအပ်
သောပုလ္လိင်၊ ဤအနက်သုံးပါးအပေါင်းကို ဟော၏၊ ဝိဘတ်အ
မည်ရှိသော ထောပစ္စည်းသည်၊ကေဝုစ်သချာ၊ အပါဒါနကာရ
ကဟုဆိုအပ်သောအနက်နှစ်ခုအပေါင်းကိုဟော၏။

ရသောတိဋ္ဌတိ ဥဠုမ္ဗုသု၊ဟူသောဥဒါဟရုဏ်၌၊ဥဠုမ္ဗုသုဟု
သောသတ္တမီဝိဘတ်အဆုံးရှိသောသဒ္ဒါသည် ဩကာသကာရ

ကဟုဆိုအပ်သော တခုတည်းသော အနက်ကိုသာ ဟော၏။ ဥဿု–သု၊ ဟုဝေဘန်သည် ရှိသော်ကြိဓာတ်ဟုဆိုအပ်သော သကာတ် အနက်၊ ထို သကာတ် အနက်၏ တည် ရာဖြစ်သော ကြိချောင်း ဟု ဆို အပ် သော ဖြစ်၊ ထိုဖြစ်၌ တည်သော ဝိသဒါကာရဟုဆိုအပ်သောပုလ္လိင်။ ဤအနက်သုံးပါးအပေါင်းကို ဟော၏။ သုဝိဘတ်သည် ဗဟုဝုစ်သချ်ာ၊ ပြကာသသကာရက ဟုဆိုအပ်သောအနက်နှစ်ခုအပေါင်းကိုဟော၏။

ဘိက္ခုနောပတ္တစိဝရံ၊ဟူသောဥဒါဟရဏ်၌၊ဘိက္ခုနောဟူသောဆဋ္ဌီဝိဘတ်အဆုံးရှိသောသဒ္ဒါသဉ်သမ္ဗန်ဟုဆိုအပ်သော တခုတည်းသောအနက်ကိုသာဟော၏။ဘိက္ခု–သ၊ဟုဝေဘန်သည်ရှိသော်၊ ဘိက္ခုသဒ္ဒါသဉ်ရဟန်းဓာတ်ဟုဆိုအပ်သောသကတ်အနက်၊ ထိုသကတ်အနက်၏တည်ရာဖြစ်သောရဟန်းဖြစ်၊ ထိုရဟန်းဖြစ်၌တည်သောဝိသဒါကာရဟုဆိုအပ်သောပုလ္လိင်။ ဤအနက်သုံးပါးအပေါင်းကို ဟော၏။ သဝိဘတ်သည်ဧကဝုစ်သချ်ာ၊သမ္ဗန်ဟု ဆိုအပ်သော အကာရက၊ ဤအနက်နှစ်ပါးကို ဟော၏။ (ဝိဘတ်ကိုဝါစက၊သချ်ာ၊ကာရကကိုဝါစ္စယူလေ၊)

ဝိဘတ္တိဝါစကသဂဏ္ဌိပြီးခန်း။

---

(၁) သမာသဝါစက။

(၉) ဤသို့ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော နည်းဖြင့် ဝိဘတ္တိဝါစကကို ဝေဘန်ခဲ့ပြီး၍၊ယခုအခါ၌သမာသ်ဝါစကကိုဝေဘန်တော်မူလိုသောဆရာသည်နှင့်၊ဒွိဂု၊ကမ္မဓာရည်းသမာသ်တို့၏တခုတည်းသောလျှင်ဖြစ်သောအနက်ကိုဟောတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ထိုသုံးပါးသောသမာသ်တို့ကို ရှေးဦးစွာအကျဉ်းအားဖြင့်ပြလိုသည်ဖြစ်၍၊သမုစ္စယောဝ၊အစရှိသောဂါထာပါဌ်ကိုမိန့်။ ။ ဋီကာ၊ ။ထနည်းကား၊သဗ္ဗေဝရတ္တာသမာသေန၊ ဟူသောသင်္ခေပ၏ဝိဂ္ဂဟရကိုပြလိုသောဆရာသည်၊သမုစ္စယောဝ။ထ။

ဓိန္နံ။ ။တနည်းကား။သဗ္ဗေဝုတ္တာသမာသော၊ ဟူသောဥဒ္ဒေသ
၏နိဒ္ဒေသကိုပြလိုသောဆရာသည်၊သမုစ္စယောဝ။လ။မိန္နံ။ ။
ကာရကာဟူသောပုဒ်နောင်စသဒ္ဒါကျေ၏။ ။ကာရကာစ
တို့ကိုလည်း။နဝုတ္တာ၊ကုန်၊ ။သောသာဝိဂ်ါဒိဂါဟိနော၊
ဟု ကစ္စာယနသာရဆရာမိန်္နအပ်သည့်နှင့် အညီ၊ ဝုတ္တော ကို
ဝုတ္တာဟူ၍သမ္ဗန်။ ။သမုစ္စည်းအနက်၊ ထုလျှတ်အနက် ဟူ
သည်လည်း၊ဝါစ္စရှစ်ပါးမှအခြားမဟုတ်၊ ဘောဝ္ဗ အတွင်းဝင်၏။
ထို့ကြောင့်ရှေးဆရာတို့သည်၊ ။တုလျစတ္ထသမာသာနံ၊ဝါစ္စံ
ဝါစ္စဝိဓြေနော၊ ဘာဝေအန္တောဂဓံကတ္ဝာ၊ ဝဒန္တာစရိယာသဿ
ဘာ၊ ။ဟုဆိုကုန်၏။ ။တုလျစတ္ထသမာသာနံ၊တုလျှတ်အ
နက်ရှိကုန်သောဒိဂုကမ္မဓါရည်းသမာသ်၊ စအနက်ရှိသောဒွန်သ
မာသ်တို့၏။ ဝါစ္စံ၊ ဝါစ္စကို။ ဝါစ္စဝိဓြေနော၊ဝါစ္စအထူးအပြားကို
သိကုန်သော။အာစရိယာသဿဘာ၊ အာသဘကြောက်သောဆရာ
ကျော်တို့သည်။ ဘာဝေ၊ ၌။ အန္တောဂဓံကတ္ဝာ၊ အတွင်းဝင်
သည်ကိုပြု၍။ဝဒန္တိ၊မိန့်ဆိုကုန်၏။ ။ဒေဝဒတ္တောထူလောဒိဝါန
ဘုဉ္ဇတေ၊ဟူသောပြယုဂ်ကဲ့သို့နှသမ္ဗန္ဓေါနကာရကာဟူသော
ပါဠ်ကိုထောက်၍ပင်သမ္ဗန်၊ကာရကတို့ကိုမပေါ်ဟုဆိုသဖြင့်
၏သမာသ်သုံးပါးသည် ဘောကိုယော၏ဟု သိသင့်မှပြီ၊ အ
ဘယ့်ကြောင့်နည်း။သမ္ဗန်ကာရကမှထပါးဘာဝဝါစ္စသာတွင်း
သောကြောင့်တည်း။ ။ဘော ဆိုသည်လည်း ကြိယာဝင်
ဘည်း။ ။ထို့ကြောင့်၊ ။သမုစ္စယောဟူသောပုဒ်ကိုသံဥစ္စ
ယောဟုအနွေနပြု၍၊ သမောဓာနေတွာ ဥစ္စယောဂါဟောဿ
မုစ္စယောပြု၍ပေါင်းခြင်းဆည်းခြင်းကြိယာကဲ့ယူ။ ။ဒွိသု
အဋ္ဌေသုဋ္ဌိတာတိဒွန္ဒော၊ ။အဋ္ဌသမာသ်ရ၏။ ။ဒွိသုအဋ္ဌေ
သုဋ္ဌိတေ၊တာဒွန္ဒော၊အဋ္ဌသမာသော၊ ဟုနိဒ္ဒေသဆရာပြသည်ကို
ထောက်၍ ။ဝိစိ[illegible]ဟိ ထန္ဒြ[illegible] ဝုတ္တံ ဟူသောပရိဘာသာနှင့်
အညီဋ္ဌိဘာ[illegible]ဒွိတ်လုပ်သည်၊ ။ဒွိသုဋ္ဌိသုဋ္ဌိတာတိဒွန္ဒော၊ ။သဒ္ဒ
သမာသ်ရ၏၊ ။ဒွိသုဋ္ဌိသုပဒေသုဋ္ဌိတေတာဒွန္ဒောသဒ္ဒသမာသော၊

နိဒ္ဒေသဲသရုပ်ပြသည်ကိုထောက်၍လုပ်သည်။ ။ဒွေဒွေဝဒါ
နိဒ္ဒိဋ္ဌာ။ ။ဒွေဒွေပဒါနိဒ္ဒိဋ္ဌာဝါဒ္ဒိဋ္ဌာ။ဒ္ဒိဋ္ဌာသဒ္ဒိသဒ္ဒ္ဓာအပယံသမာ
သေဝဝိ အန္တဏ္ဍသညာဿ ဒွန္နောတိဂုစ္ဆတိ၊ ဟု ရှုပသိဒ္ဓိသရုပ်ပြ
သည်ကိုထောက်၍ဥတ္တရပဒလောပသမာသ်လုပ်သည်။ ။
ဒွေဒွေနာဝါဒ္ဒိဋ္ဌာ။ဒ္ဒိဋ္ဌာဝိယာတိဒွန္နော။ ။ဒွေဒွေနာဝါဒ္ဒိဋ္ဌာ။ဒ္ဒိဋ္ဌာသ
ဒ္ဒိသဒ္ဒ္ဓာအပယံဝိသမာသေဝဒွန္နောတိ၊ ဟုဥာသ်သရုပ်ပြသည်ကို
ထောက်၍ဒွင်းသမာသ်လုပ်သည်။

ဒွိဟိလက္ခဏေဟိဂတောအဝဂတောဉာတောတိဒွိဂု။ ။
သံပျင်။ ။ဒွိဟိဝါလက္ခဏေဟိဂန္တဗ္ဗောပဝတ္တတိတိဒွိဂု။ ။ရှုပ
သိဒ္ဓိ။ ။နှစ်ပါးသောလက္ခဏာတို့ဖြင့်သိအပ်သောကြောင့်
ဒွင်း၊ နှစ်ပါးသောလက္ခဏာတို့ဖြင့် ဖြစ်သောကြောင့်ဒွင်း ဒွိဂု
မည်၏ဟုဆို။ ။ဒွိဂုနောဟိဒွေလက္ခဏာနိသင်္ချာပုဗ္ဗတာနပုံ
သကေကဝစနတာတိ။ ။သံပျင်။ ။သင်္ချာရှေးရှိသည်၏အ
ဖြစ်။နပုံလိင်ဧကဝုစ်၏အဖြစ်ကိုလက္ခဏာနှစ်ပါးမှတ်ပါ။ ဒွေဂါ
ဝေါဒွိဂု။ဒွိဂုဝိယာတိဒွိဂု။ ။ကမ္မမိဝဒ္ဓယံဓာရေတီတိကမ္မဓာ
ရယော။ ။တုလသသဘာဝေါတုလျော၊ ။တုလျတ်အနက်ဟု
သည်ပြားသော ပဝတ္တိနိမိတ်ရှိကုန်သော နှစ်ပါးသောပုဒ်တို့၏
ဝိသေသနဝိသေသိတဗ္ဗအဖြစ်ဖြင့်တရတည်းသောအနက်၌ဖြစ်
ခြင်းတည်း။ ။ထို့ကြောင့်ဋီကာ၌၊ ။ဘုလျတ္တောစနာမ
ဘိန္နပဝတ္တိနိမိတ္တာနံဒ္ဒိန္နံပဒါနံ ဝိသေသနဝိသေသိတဗ္ဗဘာဝေန
ဧကသ္မိံအတ္ထေပဝတ္တိ၊ဟုဆို၏။

—

(၁၀) ဤသို့ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်ဒွန်၊ဒွိဂု၊ ကမ္မဓာရည်းသ
မာသ်တို့၏ဝါစကကိုအကျဉ်းအားဖြင့်ပြပြီး၍၊ယခုအခါ၌ထိုသုံး
ပါးသော သမာသ်တို့တွင်၊ ဒွန်သမာသ်၏ သမုဂ္ဂည်းအနက်ကို
ဟောတတ်သည်၏ အဖြစ်ကို အကျယ်အားဖြင့် ပြခြင်းငှါ၊ ကု
ဝေရဝါသဝေါစသည်ကိုမိန့်၊ ။တနည်းကား။ ။သမုဂ္ဂ

ယောဝစသည့်နိဒ္ဒေသကိုပြပြီး၍၊ ထိုနိဒ္ဒေသ၏ပဋိနိဒ္ဒေသကိုပြ ပြန်လိုသောဆရာသည်။ကုဝေရဝါသဝေါစသည်ကိုမိန့်။ ။ ကုဝေရဝါသဝေါဟူသောဤဂါထာ၌။ဟိသဒ္ဒါကျေ၏။ ထိုကျေ သောဟိသဒ္ဒါသည်ပိဏ္ဍာရအနက်ရှိ၏။ ။အပြပိဏ္ဍာရ ဇောတကောဟိသဒ္ဒေါလုတ္တော။ ။ဋီကာ။ ။(ဆန်းကြောင့် ပုက်ကျေ။ယွင်းကွက်သွေ။ဆောင်လေ့နက်ပေးခါ)။ ။ဆန်း ကြောင့် ကျေလျှင် အနက် သမ္ဗန်သည် ကာလ ဆောင် သင့် ကြောင်းကိုဥဒ္ဒသိက္ခာနိသျှဉ်ညောင်ကန်ဆရာတော်သံဘေါက် စပ်၍ မှာတော်မူသကဲ့သို့။ ဤ၌လည်း။ ဟိပိဏ္ဍာရယိသသာမိ၊ အံ့။သမ္ဗန်ပါ။ ။တူတိနိပါတမတ္တံ။ ။ကုဝေရောစဝါသဝေါ စ၊ဟူသောဝါကျအခိုက်၌ ကုဝေရောစ၊ဟူသောပုဒ်၌ စသဒ္ဒါ သည်ဗုဒ်။ကုဝေရသဒ္ဒါသည်ဗုဒ်း ကုဝေရနတ်ဟူသောအနက် ၌ဖြစ်၏။ ကုဝေရနတ်ဟူသောအနက်ကို အရင်းပြုသဖြင့် ဝါသ ဝနတ်ဟူသောအနက်ကိုလည်းစသဒ္ဒါဟော၏။ ဝါသဝေါစဟူ သောပုဒ်၌စသဒ္ဒါသည်ဗုဒ်း။ ဝါသဝသဒ္ဒါသည်ဗုဒ်း ဝါသဝနတ် ဟူသောအနက်၌ဖြစ်၏။ ဝါသဝနတ်ဟူသော အနက်ကိုအရင်း ပြုသဖြင့်၊ ကုဝေရနတ်ဟူသောအနက်ကိုလည်း စသဒ္ဒါဟော ၏။ သရုပ္ပည်းအနက်ကို ဟောသော စသဒ္ဒါကျေသည်ရှိသော် ထိုစသဒ္ဒါ၏ အနက်ကို ကုဝေရဝါသဝေါဟူသော ဒွန်သမာသ် သည်ဟော၏။ စသဒ္ဒါသည်ဟောအပ်သော သရုပ္ပည်းအနက် သည်ဝါစ္စမည်၏။ကုဝေရဝါသဝေါဟူသောဒွန်သမာသ်သည် ဝါစကမည်၏။ ။ကြွင်းကျန်သောသကတ်အစရှိသောအနက် ထိုသည်သရုပ္ပည်းအနက်သို့အစဉ်လိုက်ကျန်၏။ ။ထို့ကြောင့် ဋီကာ၌။ ။ဝုတ္တေသေနစကာရဿ အညေသမန္တဝစ္စံသုံ၊ ဟုဆို၏။ ။

ဥဘယပဒတ္ထပဓာနောဟိဒွန္ဒော။ ။ရူပသိဒ္ဓိ။ ။ဒွန်သ မာသ်သည်နှစ်ပုဒ်အနက်ပြဓာန်းသောကြောင့်၊ ဧကဒ္ဒိသာဓေါ သမာသလက္ခဏ၊ဟူသော ပရိဘာသာနှင့်အညီ၊ ဧကဒ္ဒိဘာ

ဝမဖြစ်ရာဟူပြောအံ့။ ။ကုဝေရသဒ္ဒါသည်ကုဝေရနတ်ဟူ
သော မိမိအနက်ကို အရင်းပြုသဖြင့်။ စသဒ္ဒါသည် ဟောအပ်
သောဝါသဝနတ်ဟူသော သမုစ္စေတဗ္ဗအနက်ကိုလည်းဟော
သည်ဖြစ်၍။ကုဝေရနတ်၊ ဝါသဝနတ်ဟူသောနှစ်ပါးသောအ
နက်သည်ကုဝေရသဒ္ဒါ၏အနက်ဖြစ်၏။ ဝါသဝသဒ္ဒါသည် ဝါ
သဝနတ်ဟူသော မိမိအနက်ကိုအရင်းပြုသဖြင့်၊ စသဒ္ဒါသည်
ဟောအပ်သော ကုဝေရနတ်ဟူသော သမုစ္စေတဗ္ဗအနက်ကို
လည်းဟောသည်ဖြစ်၍။ ဝါသဝနတ်၊ ကုဝေရနတ်ဟူသောနှစ်
ပါးသောအနက်သည်ဝါသဝသဒ္ဒါ၏အနက်ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့်
ကေဝလဒွိဘာဝဖြစ်၏ဟူလို၊ ။စသဒ္ဒါသမုစ္စည်းအနက်ကိုဟော
၏ဟူသည်လည်း၊ကုဝေရနောင်ထိုင်သောစသဒ္ဒါသည်ကုဝေ
ရနတ်ကိုပဓာန။ဝါသဝနတ်ကိုအပဓာနအားဖြင့်ဟော၏။ ဝါသ
ဝနောင်ထိုင်သောစသဒ္ဒါသည်ဝါသဝနတ်ကိုပဓာန၊ ကုဝေရ
နတ်ကိုအပဓာနအားဖြင့်ဟော၏။ ။ဝစီတပ္ပကာသေတဗ္ဗန္တိ
ဝါကျံ။ ။ဝစဓာတ်၊ ဏျပစ္စည်း။ ။ဝါကျံတဿမုဒါယောထ၊
မညောညာပေက္ခလက္ခဏံ။ ။တဿမုဒါယော၊ထိုပုဒ်အ
ပေါင်းသည်၊ဝါကျံ မည်၏။ထံဝါကျံသည်၊အညောညာပေက္ခ
လက္ခဏံ၊ အချင်းချင်း ငဲ့ခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။ ဟု သဒ္ဒတ္ထဘေဒ
စိန္တာ၌ပြအပ်သည်နှင့်အညီ၊ဝါကျကိုမှတ်ပါ၊ ။ထနည်း
လည်း။ ။ဘေဒါဘေဒကာဘူတဗ္ဗံ၊ဒုဏ္ဏံဝေါဟာရနိဿိတံ၊
နာနာပဒံပိဘာဝေတိ ယံတံဝါကျန္တိဝုစ္စတိ။ ။ဝေါဟာရနိဿိ
တံ၊ လူပညာရှိတို့သည်ခေါ်ဝေါ်ခြင်း စကားပြောင်း၌ မှီသော၊
ယံနာနာပဒံ၊သည်၊ မဘေဒါဘေဒကာဘူတံ၊ ဝိသေသနဝိသေသျ
ဖြစ်၍ဖြစ်သော၊အတ္ထံ၊အနက်ကိုရင်း၊ပုဏ္ဏံ၊ ကြိယာကာရကအ
ပြည့်အစုံဖြစ်သော၊အတ္ထံ၊ကိုရင်း၊ ဝိဘာဝေတိ၊ထင်စွာပြတတ်
၏၊တံနာနာပဒံ၊ကို၊ဝါကျန္တိ၊ဟူ၍၊ဝုစ္စတိ၊၏။ ။ကောချာဝေထာ
ပဒစယောပါ အိယာပါကျံသကာရကဏော၊ ။အာဘိဓာန်၊ ။

(၁၁) သမုစ္စယောဝစ္စနွေနပဟူသောဝါကျကိုဥဒါဟရဏ်နှင့် တကွအကျယ်ပြပြီး၍၊ ယခုအခါ၌ဒိဂုနာတုလျှတ္တောဝဟူသော ဝါကျကိုအကျယ်ပြပြန်လိုသောဆရာသည် ဒိဂုပဒေစသည်ကို မိန့်၊ ။တယောလောကာသမာဟာဋ္ဌာဟူသောဝါကျအခိုက် ၌သမာဟာဋ္ဌသဒ္ဒါသည် တုလျှတ်အနက်ကိုဟော၏၊ သမာဟာဋ္ဌ သဒ္ဒါကျေသည်ရှိသော်၊ ထိုတုလျှတ်အနက်ကို တိလောကံဟူ သောဒိဂုသမာသ်ဟော၏ဟူလို၊ ။သေသာပနသကဋ္ဌာန ယောတုလျုဋ္ဌာနုဂတာဝဟောန္တိ၊ ။ဋီကာ၊ ။ပဍ္စဝေဂမျ ထေအဠွောဇေထေနာတိပဒံ၊ ။(တသ္မိံပဒေခံ)၊ ။

ကမ္မဓာရယာတုလျှတ္တော၊ ဟူသောဝါကျကိုအကျယ်ပြပြန် လိုသောဆရာသည်၊မဟာနာဂေါစသည်ကိုမိန့်၊ ။အဝိသဒ္ဒေါ ဟောဠွာဂုတ္တံတိလောကန္တိ ဒိဂုသမာသုဒါဟရဏံအပေက္ခတိ၊ ။ ဋီကာ၊ ။မဟာန္တော စသောနာဂေါစ၊ဟူသောဝါကျအခိုက်၌ တုလျှတ်အနက်ကို ဟောသော၊ စ-တသဒ္ဒါသည် ကျေသည် ရှိသော်၊ ထိုတုလျှတ်အနက်ကိုမဟာနာဂေါ၊ ဟူသောကမ္မဓာ ရည်းသမာသ်သည်ဟော၏ဟူလို၊ ။၌ကမ္မဓာရည်းသမာသ် ၏ဝါကျ၌ရှိသော စသဒ္ဒါနှစ်ခုအပေါင်းသည် တခုတည်းသော အနက်၌ဖြစ်ကုန်သော၊ ပြားသော ပဝတ္တိနိမိတ်ရှိကုန်သောနှစ် ပါးသောနာမ်ပုဒ်တို့ကိုဆည်း၏၊ ။ထို့ကြောင့်နိဒ္ဒေသ၌၊ ။စ သဒ္ဒဒွယံပနဧကာသ္မိံအဌေပဝတ္တာနိဘိန္နပဝတ္တိနိမိတ္တာနိဒွေနာမ ပဒါနိသမုစ္စိနောတိ၊ဟုဆို၏၊ ။ပြားသောပဝတ္တိနိမိတ်ရှိကုန် သောနာမ်ပုဒ်တို့၏ တူသောတည်ရာရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုပြီးစေ ခြင်းငှါထသဒ္ဒါကိုယှဉ်အပ်၏၊ ။ထို့ကြောင့်ရင်းကျမ်း၌ပင်၊ ။ ထုလျှာဓိကရဏာဘာဝပဋိဥတ္တံ ဝယုတ္တော ထသဒ္ဒေါ၊ ဟုဆို ၏၊ ။စသဒ္ဒေါစထသဒ္ဒေါစ စထသဒ္ဒေါ၊ သဒ္ဒသဒ္ဒါထခုကျေ ၏၊

(၁၂) ယခုအခါ၌အဗျာယီဘာဝအစရှိသောသုံးပါးသောသ

မာသ်တို့၏ ဝါစကကိုပြပြန်လိုသောဆရာသည် အဗျယီဘာဝ
စသည်ကိုမိန့်။ ။သဗ္ဗလိင်္ဂဝိဘတ္တိဝစနေသုနဗျယန္တိ နနသသန္တိ
တိအဗျယာ။ သဗ္ဗလိင်္ဂဝိဘတ္တိဝစနေသု၊ခပ်သိမ်းသောလိင်၊ ဝိ
ဘတ်၊ ဝုစ်တို့၌၊နဗျယန္တိ နနသသန္တိ၊မပျက်စီးကုန်၊ဣတိ၊ ကြောင့်၊
တေသဒ္ဒါ၊ တို့သည်၊အဗျယာ၊ မည်ကုန်၏၊ဥပသာဂရပုဒ်၊နိပါတ်
ပုဒ်ရ၏၊ ။အဗျာယာနံအတ္ထံ ဘာဝေတိ ဘာဝေတိ ပကာသေ
တီတိအဗျယီဘာဝေါ။ ။(ဘာဝသဒ္ဒါ။ပိဘာဝနတ္ထပေါ)။ဘာ
ဝသဒ္ဒေါပနေတ္ထပိဘာဝနတ္ထဝါစကော၊ ။သံပျင်၊ ။အဗျယဘာ
ဝေါသိုလိုလျှက်။ဤအက္ခရာလာ၍အဗျာယီဘာဝေါဆိုသည်။ ။
အဗျယ ဘာဝေါတိ ဝတ္တဗ္ဗေ ဤကာရာဂမံ ကတွာ ဧဝံ ဝုတ္တန္တိ
ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ။သံပျင်။ ။အဗျယီဘာဝေါစသောသမာသောစာတိ
အဗျယီဘာဝေါသမာသော၊ ။တဿပုရိသောတပ္ပုရိသော။ ။
တသဒ္ဒဿသမာသမှိ၊ သန္ဓိံ ပရပဒေဟိတေ၊ နိဂ္ဂဟိတာဂမော
ပုဗ္ဗ၊ပဒေဒိဋ္ဌိတ္တဲ့၊ပဋ္ဌိမေ။ ။ပရပဒေဟိတေ၊တို့နှင့်၊သန္ဓိံ၊ကွဲ၊တ
သဒ္ဒဿ၊၏၊သမာသမှိ၊ကို၊ ကတေ၊ သော်၊ပုဗ္ဗပဒေ၊ ရှေ့ဖြစ်
သောတသဒ္ဒါ၌၊နိဂ္ဂဟိတာဂမော၊သဥ္စ၊ဝေ၊စစ်၊ဟောတိ၊၏။တု၊
ထိုသို့နိဂ္ဂဟိတ်မလာမူကား၊ပဋ္ဌိမေ၊၌၊ဒိဋ္ဌံ၊သဥ္စ၊ဝေ၊စစ်၊ဟော
တိ၊၏။ ။ဤသို့သဒ္ဒနီတိ၌ပြသောကြောင့်၊ဗျည်းကိုခွေးသော်
သင့်။ ။ယသဒ္ဒါ၊ တေသဒ္ဒါ၊ စသဒ္ဒါတို့၌လည်းထို့အတူမှတ်ပါ။ ။
ထို့ကြောင့်သဒ္ဒနီတိ၌ပင်၊ ။ယသဒ္ဒဿသမာသမှိ၊သန္ဓိံ ပရ
ပဒေဟိတေ၊နိဂ္ဂဟိတာဂမောဝါဝါထ၊ဒွိဘာဝေါဝါသိယာဒွိမော။ဟု
ဆို၏။ ။(အကျယ်ကိုလိုလျှင်သဒ္ဒနီတိမှယူပါ)။ ။တပ္ပုရိ
သောပိယောဟိတပ္ပုရိသော။ ။တပ္ပုရိသသဒ္ဒါနှင့်တူသော
ကြောင့်တပ္ပုရိသ်သမာသ်မည်၏ဟုလို။ ။(ဘီလူးနှင့်တူ
သောသူကိုဘီလူးဟူ၍ခေါ်ဝေါ်သကဲ့သို့တည်း။)

ဗဟဝေါဝီဟယောယဿသောတိ ဗဟုဗ္ဗီဟိ၊ ဗဟုဗ္ဗီဟိဝိ
ယာတိဗဟုဗ္ဗီဟိ။ ။အညပဒတ္ထပ္ပဓာနဘာဝေနဗဟုဗ္ဗီဟိသ
ဒိသတ္တာအယံပိသမာသောဗဟုဗ္ဗီဟီတိဝုစ္စတိ၊ ။ဒိဂုသ။ ။

ဗဟုဗ္ဗီဟိသမာသေသာတဂ္ဂုဏသံဝိညာဏ အတဂ္ဂုဏသံဝိညာ
ဏဝသေနဝိဒုဝိဓော။ ဟူသည်နှင့်အညီ၊ ဗဟုဗ္ဗီဟိသမာသ်သည်
တဂ္ဂုဏသံဝိညာဏ၊ အတဂ္ဂုဏသံဝိညာဏအစွမ်းဖြင့် နှစ်ပါး
ပြား၏။ ။အညပဒတ္ထသဝိသေသနဘူတောသမာသပဒတ္ထော
အညပဒတ္ထေန ဂုဏကြိယာဒဗ္ဗသမဝါယဝသေန ဝိညာယတိ၊
သောတဂ္ဂုဏသံဝိညာဏောနာမ။ ဟုနိဒ္ဒေသ၌ပြအပ်သည်နှင့်
အညီ၊ တဂ္ဂုဏသံဝိညာဏဗဟုဗ္ဗီဟိသမာသ်ကိုမှတ်ပါ။ ။
ယတ္ထပနဝိသေသနဘူတောအတ္ထော ဂုဏာဒိသမဝါယဝသေန
နဝိညာယတိ၊ သောအတဂ္ဂုဏသံဝိညာဏောနာမ။ ။ယတ္ထ
ပန၊ ကား၊ ဝိသေသနဘူတော၊ သော၊ အတ္ထော၊ သမာသ်ပုဒ်အ
နက်ကို၊ ဂုဏာဒိသမဝါယဝသေန၊ ဂုဏ်အစရှိသည်တို့နှင့် ဖွဲ့
သည်၏ အစွမ်းဖြင့်၊ နဝိညာယတိ၊ မသိအပ်၊ သောသမာသော၊
သည်၊ အတဂ္ဂုဏသံဝိညာဏောနာမ၊ မည်၏။ ။ဟုနိဒ္ဒေသ၌
ပြသည်နှင့်အညီ၊ အတဂ္ဂုဏသံဝိညာဏ ဗဟုဗ္ဗီဟိသမာသ်ကို
မှတ်ပါ။ ။ဘာဝေနဝတ္တာဘာဝဝတ္တာ၊

---

(၁၃) ထိုသုံးပါးသော သမာသ် တို့တွင်၊ အဗျယီဘာဝ သ
မာသ်၏ ခုနစ်ပါးသောဝါစ္စကို ပြောအပ်သည်၏ အဖြစ်ကိုဥဒါ
ဟရဏ်နှင့်တကွ ထင်ရှားပြပြန်လိုသောဆရာသည် ဗျာယီဘာ
ဝေ၊ စသည်ကိုဆို၏။ ။(အဓိပိဏ္ဍ၊ ပိတ်ကိုခွဲ၍ဖြစ်သောစကား၊
ဝါ ပိတ်ဖြင့်ခွဲ၍ဖြစ်သောစကား၊ ဤသို့သမ္ဗန်ပါ)။ ။အဓိ
ပိဏ္ဍဏ္ဍိဟိဆုန်ဗွဲနှံပိ ဒုတိယာတတိယာအဗျယီဘာဝသမာသာန
မုဒါဟရဏံ၊ ။ဋီကာ၊ ။(ရှုမာနိဥဒါဟရဏာနိယထာက္ကမံ
ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ ပါဠိသောသထည့်၍သမ္ဗန်ပါ)။ ။ယေယေဝုဍ္ဎာ
သမဏာဖြာပဗ္ဗဏာနိသိဒ္ဓဏ္ဍ-ဟူသောဝါကျအနိက်၌၊ ယေယေ
ဟူသောဝိစ္ဆာအနက်ရှိသောယထာသဒ္ဒါနှောင်သက်သော ပဋ္ဌ
မာဝိဘတ်သည်၊ နိသိဒ္ဓဏ္ဍ ဟူသောအာချာတ်ကြိယာ၏ဝါစ္စဖြစ်

၍ ဖြစ်သောကတ္တားအနက်ကိုထွန်းပြပြီး၍ ကျေသည့်၏အဖြစ်
ကြောင့်၊ ကျေသောပဌမာဝိဘတ်၏ အနက်ကိုယထာဝုတ္တံဟူ
သောသမာသ်သည်ဟော၏၊ ထို့ကြောင့်ကတ္တားအနက်သည်
ဝါစ္စမည်၏။ ယထာဝုတ္တံဟူသောသမာသ်သည် ဝါစကမည်၏
ဟူလို။ ။ဗိဇ္ဇံအဓိကိစ္စပဝတ္တန္တိဟူသောဝါကျအခိုက်၌ဗိဇ္ဇ
သဒ္ဒါနောင်သက်သောဒုတိယာဝိဘတ်သည်ကံအနက်ကိုဟော
ပြီး၍ ကျေသည့်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အဓိဗိဇ္ဇံဟူသောသမာသ်
သည်ထိုကံအနက်ကိုဟော၏။ ။တနည်းလည်း၊ ။ဗိဇ္ဇေ
န အဓိကိစ္စ ပဝတ္တန္တိဟူသော ဝါကျအခိုက်၌ ဗိဇ္ဇသဒ္ဒါ နောင်
သက်သောတတိယာဝိဘတ်သည် ကရိုဏ်းအနက်ကိုဟောပြီး
၍ကျေသည့်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အဓိကိစ္စံဟူသောသမာသ်သည်
ထိုကရိုဏ်းအနက်ကိုဟော၏။ ။ရုစိယာအနုရူပံဟူသောဝါကျ
အခိုက်၌ရုစိသဒ္ဒါနောင်သက်သောစတုတ္ထီဝိဘတ်သည်သမ္ပဒါန်
အနက်ကိုဟောပြီး၍ ကျေသည့်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ယထာရုစိဟူ
သောသမာသ်သည်ထိုသမ္ပဒါန်အနက်ကိုဟော၏။ ။ဂါမတော
ဗဟိဟူသောဝါကျအခိုက်၌ ဂါမသဒ္ဒါနောင်သက်သောတော
ပစ္စည်းဟုဆိုအပ်သော ပဉ္စမီဝိဘတ်သည် အပါဒါန် အနက်ကို
ဟောပြီး၍ ကျေသည့်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဗဟိဂါမံဟူသော သ
မာသ်သည်ထိုအပါဒါန်အနက်ကိုဟော၏။ ။ဗုဒ္ဓဿအဓိကိစ္စ
ယာကထာပဝတ္တတိ ဟူသောဝါကျအခိုက်၌ ဗုဒ္ဓသဒ္ဒါနောင်
သက်သောသတ္တမီဝိဘတ်သည် ဩကာသအနက်ကို ဟောပြီး
၍ကျေသည့်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အဓိဗုဒ္ဓံဟူသော သမာသ်သည်
ထိုဩကာသအနက်ကိုဟော၏။ ။ဇီဝဿယတ္တကောပရိစ္ဆေ
ဒေါဟူသော ဝါကျအခိုက်၌ ဇီဝသဒ္ဒါနောင်သက်သောဆဋ္ဌီဝိ
ဘတ်သည်သမ္ဗန်ကိုဟောပြီး၍ကျေသည့်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ယာ
ဝဇီဝံဟူသောသမာသ်သည်ထိုသမ္ဗန်အနက်ကိုဟော၏။ ။
(ကတ္တား၊ကံ၊ ကရိုဏ်း၊သမ္ပဒါန်၊ အပါဒါန်၊ဩကာသ၊သမ္ဗန်အ
နက်ကိုဝါစ္စ၊အဖုယိဟောသောသမာသ်ကိုဝါစကဟုမှတ်ပါ။)

(၁၄) အဗျယီဘောသမာသ်၌ခုနစ်ပါးသော ဝါစ္စပေါ်ဟာန်
ကိုထင်စွာ ပြပြီး၍၊ ယခုအခါ၌ တပ္ပုရိသ်သမာသ်၏ ခုနစ်ပါး
သော ဝါစ္စပေါဟာန်ကို ထင်စွာပြလိုသော ဆရာသည် တပ္ပု
ရိသစသည်ကိုမိန့်၊ ။ဗုဒ္ဓသရကတံဆိုလိုလျက်ဆန်းကိုဏ်း
ကိုစောင့်ခြင်းငှါ၊ရအက္ခရာကိုချေ၍ကအက္ခရာကိုဒွေဘော်ပြု
၍ဗုဒ္ဓသရက္ကတံဟုဆို၏။ ။ဗုဒ္ဓသရကတ္တိစဝဂ္ဂဒွေဘာဝဟာ
နိရက္ခဏတ္ထံ ရကာရလောပံကတွာ ကံကာရဿ စဒွေဘာဝံ
ကတွာဧဝံဝုတ္တံ၊ ။ဋီကာ။ ။တတိယာပါဒ၌ဘကိုယသို့ကပ်၍
စောရဘျံ ဟုဆို၏၊သို့မှဆန်းကိုဏ်းသင့်၏၊ ။ဗုဒ္ဓသရေနက
တံဟူသော ဝါကျအခိုက်၌ တတိယာဝိဘတ်သည် ကတ္တားအ
နက်ကိုဟောပြီး၍ ကျေသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ သမာသ်သည်
ထိုကတ္တားအနက်ကိုဟော၏၊ ။ဘူမိံဂတောဟူသောဝါကျ
အခိုက်၌ ဒုတိယာ ဝိဘတ်သည် ကံအနက်ကိုဟောပြီး၍ ကျေ
သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ သမာသ်သည် ထိုကံအနက်ကိုဟော
၏၊ ။သလ္လေနဝိဒ္ဓေါဟူသောဝါကျအခိုက်၌တတိယာဝိဘတ်
သည်ကရိုဏ်းအနက်ကိုဟောပြီး၍ကျေသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊
သမာသ်သည်ထိုကရိုဏ်းအနက်ကိုဟော၏၊ ။ကထိနဿ
ဒုဿံဟူသော ဝါကျအခိုက်၌စတုတ္ထီဝိဘတ်သည် သမ္ပဒါန်အ
နက်ကိုဟောပြီး၍ ကျေသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ သမာသ်သည်
ထိုသမ္ပဒါန်အနက်ကိုဟော၏၊ ။စောရာဘယံဟူသောဝါကျ
အခိုက်၌ပဉ္စမီဝိဘတ်သည် အပါဒါန်အနက်ကို ဟောပြီး၍ကျေ
သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ သမာသ်သည် ထိုအပါဒါန် အနက်ကို
ဟော၏၊ ။ရူပသညာဟူသောဝါကျအခိုက်၌သတ္တမီဝိဘတ်
သည် သြကာသ အနက်ကို ဟောပြီး၍ ကျေသည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်၊သမာသ်သည်ထိုသြကာသအနက်ကိုဟော၏၊ ။
ဂေါဏာနံပတိဟူသော ဝါကျအခိုက်၌ဆဋ္ဌီဝိဘတ်သည်သမ္ဗန်
အနက်ကိုဟောပြီး၍ကျေသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊သမာသ်သည်
ထိုသမ္ဗန်အနက်ကိုဟော၏၊ ။(ကတ္တား ကံ ကရိုဏ်း သမ္ပ

ဓါန်၊ ဓပါဓါန်။ (ဩကာသ၊ သမ္ဗန်အနက်ကိုဝါစ္စ၊ တပ္ပုရိသ်သ မာသ်ကိုဝါစကဟုမှတ်ပါ)။ ။အဓုံပိပ္ပလိယာအဓုပိပ္ပလိ၊ အဓုံကောသာတကိယာအဓုကောသာတကီတိအာဒိသုပဌမပ ဒံဥတ္တရပဒဘာဝေနပရိဝတ္တနဌာနေသုစ ဗုဒ္ဓံသရဏံဂတောတိ အာဒိသုဓုတိလောပဌါနေသုစပဌမာတပ္ပုရိသောလဗ္ဘတိ။ ။ ပိပ္ပလိယာ၊ ပိတ်ချင်းသီး၏၊ အဓုံ၊ ထက်ဝက်တည်း။ အဓုပိပ္ပလိ၊ ဝက်၊ ကောသာတကိယံ၊ သပွတ်သီး၏အဓုံ၊ တည်း၊ အဓုကော သာတကီ၊ ဝက်၊ ဓုတိအာဒိသု၊ တို့၌၊ ပဌမပဒံ၊ ကို၊ ဥတ္တရပဒဘာ ဝေန၊ နောက်ပုဒ်၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ပရိဝတ္တနဌာနေသုစ၊ ပြန်သောအ ရာတို့၌ငင်း၊ ဗုဒ္ဓံသရဏံဂတောတိအာဒိသု၊ တို့၌၊ ဓုတိလောပ ဌာနေသုစ၊ ဓုတိသဒ္ဒါကျေသောအရာတို့၌ငင်း၊ ပဌမာတပ္ပုရိ သော၊ ကို၊ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ ။အဓုပိပ္ပလိစသောဥဒါဟရုဏ်တို့၌ပဌ မာတပ္ပုရိသ်ကိုရသင့်၏ဟုသဒ္ဒနီတိ၌ဆို၏။ ။

---

(၁၅) ဗဟုဗ္ဗီဟိသမာသ်၌ ခုနစ်ပါးသော ဝါစ္စပေါဟာန်ကို ထင်စွာပြလိုသောဆရာသည်ဗဟုဗ္ဗီဟိမှိစသည်ကိုမိန့်။ ။ ဇိတော မာရောယေနဟူသော ဝါကျအနက်၌ ယေနဟူသော အညပုဒ်သည်ကတ္တားအနက်ကိုဟောပြီး၍ကျေ၏။ ထိုယေနဟူ သော အညပုဒ်သည် ကျေသည်ရှိသော်၊ ထိုကတ္တားအနက်ကို သမာသ်သည်ဟော၏။ ။သောသာလိင်္ဂါဒိဂါဟိနော၊ ။ ကစ္စာယနသာရ။ ။သောသာ၊ အသျှာတ်မှကြွင်းကျန်သော သမာသ်တဒ္ဓိတ်ကိတ်တို့သည်။ လိင်္ဂါဒိဂါဟိနော၊ မိမိဟောအပ် သောဝါစ္စလိင်စသည်ကိုယူတတ်ကုန်၏။ ။ဇိတိန္ဒြိယော ဘိက္ခု၊ ဇိတိန္ဒြိယာဘိက္ခူ၊ ဇိတိန္ဒြိယာ ဘိက္ခုနီ၊ ဇိတိန္ဒြိယာ ယော ဘိက္ခုနီယော၊ ဇိတိန္ဒြိယံ သာရ ကုလံ၊ ဇိတိန္ဒြိယာနိ သာရကုလာနိ၊ ။(လိင်၊ သင်္ချာ၊ ဝိဘတ်ယူပုံကိုဤဥဒါဟ ရုဏ်တို့ဖြင့်မှတ်ပါ)။ ။ပဌမါဗဟုဗ္ဗီဟိလည်းရှိ၏။ ။ဥဒါဟ

ရှုဏ်ကား။ ။သဝိတက္ကံ့တည်း။ ။သဟာဝိတက္ကေနယံပဌမဇ္ဈာ
နံပဝတ္တတိဟူသောဝါကျအခိုက်၌ယံဟူသောအညပုဒ်သည်ပဌ
မန္တ့တည်း။ ။ယတ္တာသောနာဈာမံပဒေသိသောယံ ဟူသော
ဝါကျအခိုက်၌ ဈာမံဟူသောအညပုဒ်သည်ကံအနက်ကိုဟောပြီး
၍ကျေ၏။ထိုဈာမံဟူသောအညပုဒ်သည်ကျေသည်ရှိသော်၊ထို
ကံအနက်ကိုသမာသ်သည်ဟော၏။ ။သိန္နောဒရုက္ခောယေန
အသိနာသောယံ ဟူသောဝါကျအခိုက်၌ ယေနဟူသောအည
ပုဒ်သည် ကရိုဏ်းအနက်ကို ဟောပြီး၍ ကျေ၏။ ထိုယေနဟူ
သောအညပုဒ်သည် ကျေပြီးသည်ရှိသော်၊ ထိုကရိုဏ်းအနက်
ကိုသမာသ်သည်ဟော၏။ ။ဒိန္နောသုကော်ယဿရညော
သောယံ၊ ဟူသောဝါကျအခိုက်၌ယဿဟူသောအညပုဒ်သည်
သမ္ပဒါန်အနက်ကိုဟောပြီး၍ကျေ၏။ ထိုယဿဟူသော အည
ပုဒ်သည်ကျေပြီးသည်ရှိသော်၊ ထိုသမ္ပဒါန်အနက်ကို သမာသ်
သည်ဟော၏။ ။နိဂ္ဂတာသေနာဒသ္မာဂါမာသောယံ၊ဟူ
သောဝါကျအခိုက်၌ အသ္မာဟူသောအညပုဒ်သည် အပါဒါန်အ
နက်ကိုဟောပြီး၍ ကျေ၏။ ထိုအသ္မာဟူသော အညပုဒ်သည်
ကျေပြီးသည် ရှိသော်၊ ထိုအပါဒါန် အနက်ကို သမာသ်သည်
ဟော၏။ ။ဗဟူနိသဿာနိယသ္မိံဇနပဒေသောယံ၊ဟူသော
ဝါကျအခိုက်၌ ယသ္မိံဟူသောအညပုဒ်သည် ဩကာသအနက်
ကိုဟောပြီး၍ကျေ၏၊ ထိုယသ္မိံဟူသောအညပုဒ်ကျေပြီးသည်
ရှိသော်၊ထိုဩကာသအနက်ကိုသမာသ်သည်ဟော၏။ ။ဒသ
ဗလာနိ ယဿ ဘဂဝတော သောယံ၊ ဟူသော ဝါကျအခိုက်၌၊
ယဿဟူသောအညပုဒ်သည် သမ္ဗန်အနက်ကိုဟောပြီး၍ ကျေ
၏။ ထိုယဿဟူသောအညပုဒ်သည်ကျေပြီးသည်ရှိသော်၊ ထို
သမ္ဗန်အနက်ကိုသမာသ်သည်ဟော၏။ ။(ကတ္တား၊ကံ၊က
ရိုဏ်း၊ သမ္ပဒါန်၊ အပါဒါန်၊ သမ္ဗန်အနက်ကိုဝါ၍၊ ဗဟုဗ္ဗီဟိသ
မာသ်ကိုဝါစကဟုမှတ်ပါ။).

---

(၁၄) ဤသို့ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော နည်းဖြင့်၊ တပ္ပုရိသ် အစရှိ သောသုံးပါးသောသမာသ်တို့၏ ဥဒါဟရဏ်ကိုထုတ်ပြီး၍ ထို ဥဒါဟရဏ်တို့၌အဘယ်သည်ဝါစ္စမည်သနည်း။ အဘယ်သည် ဝါစက မည်သနည်း။ ဤသို့သော စိစစ်ခြင်းကို နှလုံး ထား၍ ဝါကျအစရှိသောဂါထာပါဌ်ကိုမိန့်အပ်၏ဟူ၍ဆို၊ ။(ဝေဿဇ္ဇ မေသုယထာဝုတ္တံဝျာခိသုဥဒါဟရဏေသု။ စွဲ)၊

သမာသဝါစကာသဂဏ္ဌိဥဒ္ဒါနံ၊

---

(၈) (တဒ္ဓိတဝါစက)

(၁၅) ဤသို့ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်သမာသ်ဝါစကကိုပြ ပြီး၍။ယခုအခါ၌ တဒ္ဓိတ်ဝါစကကိုပြလိုသောဆရာသည်ရှေးဦး စွာကတ္တုဝါစကကို ဥဒါဟရဏ်နှင့်တကွပြခြင်းငှာ။ ဒါသိကံစ သည်ကိုမိန့်၊ ။တန္နည်းကား။သဗ္ဗေဝုတ္တာသမာသေနဟူ သောသင်္ခေပ၏ပိဏ္ဍာရကိုပြပြီး၍။ တဒ္ဓိသေနတာထာ ဟူသော သင်္ခေပ၏ပိဏ္ဍာရကိုအကျဉ်းချုံ့သည်အားလျော်စွာပြလိုသော ဆရာသည်။ဒါသိကံစသည်ကိုမိန့်၊ ။ဒါသိကန္တိ ဧတ္ထဥဒါဟ ရဏေ ဝါကျမှိဒါသေနကတန္တိ ဝါကျေကတ္တုဝါစိကာတတိ ယာဝိဘတ္တိယာဝုတ္တာလုတ္တာ၊ အဝုတ္တာလုတ္တတ္တာ သော တတိယာဝိ ဘတ္တိယာ ဝါစိတော ကတ္တုဝုတ္တော ဏိကေနပစ္စယေန ဥတ္တော ဇုတ္တိဓာဒိတော၊ ဣတိကာယောဇနာသနည်း။ ။ဒါသေနကတံ၊ ဟူသောဝါကျအရိုက်၌ကတ္တားအနက်ကိုဟောသောတတိယာ ဝိဘတ်သည်ကျေ၏၊ ထိုတတိယာဝိဘတ်ကျေသည် ရှိသော်၊ တတိယာဝိဘတ်သည် ဟောအပ်သော ကတ္တားအနက်ကိုဏိ ကပစ္စည်းသည်ဟော၏၊

ဤသို့ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော နည်းဖြင့်၊ ကျေသောဝိဘတ်၏ အ စွမ်းဖြင့်၎င်း၊ အပဗ္ဗာန၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်းကတ္တုဝါစ္စ၊ ကတ္တုဝါ စကကိုပြပြီး၍၊ယခုအခါ၌ကျေသောပုဒ်၏အစွမ်းဖြင့်၎င်း၊ပဗ္ဗာ

နှ၏အစွမ်းဖြင့်ဖွင့်။ ကဏ္ဍ၊ဝါစ္စ၊ကဏ္ဍ၊ဝါစကာကိုပြခြင်းငှာ၊ နေမိတ္တောအစရှိသောဂါထာပါဠိကိုမိန့်အပ်၏ဟူလို၊ ။နိမိတ္တံ အဓိဋ္ဌေ၊ ဟူသော ဝါကျ အခိုက် ၌ အဓိ ထေ သဒ္ဒါ သည် ကဏ္ဍားအနက်ကို ဟောပြီး၍ကျေ၏။ ထိုအဓိထေ သဒ္ဒါသည် ကျေသည်ရှိသော်၊ ထိုကဏ္ဍားအနက်ကိုဏပစ္စည်းသည်ဟော၏။ ။အကျိုးအကြောင်းနှစ်ပါးတို့တွင်၊အကျိုးကိုဖွင်း။အကြောင်းကိုဖွင်း။လည်းထိုလျှင်ဝါအထဝါနှင့်တက်မြဲ။ ။(ကျိုးကြောင်းနှစ်ရ။တခုခု။လည်းမှုဝါထဝါ) ။မှတ်ကြောင်းနိယံ၊ ။ ဤ၌အကြောင်းကိုသာလည်းသည်။ ။တံတံကာရဏံပဋိစ္စ ဝေဒိတပစ္စယာ၊ ။ယေသဒ္ဒါ၊ထိုသည်။တံတံကာရဏံ၊ထိုထို အနက်တည်းဟူသောအကြောင်းကို။ပဋိစ္စ၊စွဲ၍။ဝေဒိ၊ ဖြစ်ထတ်ကုန်၏။ဇာတိတသဒ္ဒါ၊ထို့ကြောင့်၊ တေသဒ္ဒါ၊ထိုသည်၊ ပစ္စယာ၊မည်ကုန်၏။ ။ပဋိစ္စသဒ္ဒနိပ္ဖတ္တိ ဝေဒိတဝါပစ္စယာ၊ ။ယေသဒ္ဒါ၊ထိုသည်။သဒ္ဒနိပ္ဖတ္တိံ၊ သဒ္ဒါ၏ပြီးခြင်းကို၊ ပဋိစ္စ၊စွဲ၍၊ ဝေဒိ၊ ဖြစ်ထတ်ကုန်၏။ဇာတိတသဒ္ဒါ၊ကြောင့်၊တေသဒ္ဒါ၊တို့သည်။ပစ္စယာ၊ ကုန်၏၊ ။ဏောယောဝပစ္စယောဏပစ္စယော၊ ။ဏောယောဝ၊ လျှင်။ပစ္စယော၊တည်း။ဏပစ္စယော၊တည်း။

နိမိတ္တံအဓိထေဟူသော ဝါကျအခိုက်၌၊ အံပိဘတ်ကားအဘယ်အနက်ကိုဟောသနည်းအမေးရှိသောကြောင့်နေမိတ္တောစသည်ကိုမိန့်။ ။နိမိတ္တံအဓိထေဟူသောဝါကျအခိုက်၌ကံအနက်ကိုဟောပြီး၍ ဒုတိယာဝိဘတ်သည်ကျေ၏။ထိုဒုတိယာဝိဘတ်ကျေသည်ရှိသော်၊ ထိုဒုတိယာဝိဘတ်သည်ဟောအပ်သောကံအနက်ကိုဏပစ္စည်းဟော၏။ ။(နေမိတ္တောဟူသောပုဒ်၌ဏပစ္စည်းသည်ကံကဏ္ဍားနှစ်ပါးလုံးကိုဟောပေါ၏)၊ ဤအတူခပ်သိမ်းသောပြုယုဂ်တို့၌တဒ္ဓိတ်ပစ္စည်းတို့သည် နှစ်ပါးနှစ်ပါးသောအနက်တို့ကို ဟောခြင်းငှာဝါကျအလယ်၌ သက်ကုန်၏၊ ။ထို့ကြောင့်ကစ္စာယနသဘာဝ၌၊ ။ထိုက္ကာယနဝါရိုထော ဘာရော၊ယထာကာဓေနဝါရိထော။ ဒွိနှင့်စစနတ္တာယ၊ဝါ၊ပု

မဇ္ဈေသဝတ္တတေ။ဟုဆို၏။ ။သိက္ခာယသိုင်းဖြင့်။ပါရိတော၊ သောင်အပ်သော။ဘာရော၊ဝန်ကို။ကာဖေနေ၊ထမ်းပိုးဖြင့်။ ပါရိတောယထော၊ သောင်သကဲ့သို့။ဝေဲ၊တျ။ဗွိန္နံ၊ နှစ်ပါးကုန်သောအနက်ဘိုကို၊ ဝစနတ္ထာယ၊ ဟောခြင်းငှာ။ ဝါကျမဇ္ဈေ၊ နှိ။တေပဇ္ဇယာ၊ တို့သည်။ဘဝတ္တိ၊ သက်ကုန်၏။ ။ဝါကျအခိုက်၌ကံကတ္တားစသောအနက်ကို ဟောသောပုဒ်၊ ဝိဘတ်သည် ဧကျပျောက်သော်လည်းကံကတ္တားစသောအနက်သည်မပျောက်။ ။ထို့ကြောင့်ရှင်းကျမ်း၌ပင်၊ ။မဏိန္ဓနာတပေအဂ္ဂိ၊တမ္ဘိနုဒ္ဓေန နဿတိ။နဒ္ဓေပဒဝိဘတ္တိမှိ၊ပစ္စယတ္ထံပဝုစ္စရေ။ဟုဆို၏။ ။မဏိန္ဓနာတပေ။သူရိယကန်ကျောက်နေပူကြောင့်။အဂ္ဂိ၊ ဖြစ်သောမီးသည်၊တမ္ဘိ၊ ထိုသူရိယကန်ကျောက်နေပူသည်။နဋ္ဌေ၊ ပျောက်သည်ရှိသော်။နနဿတိ၊ယထာ၊မပျောက်သကဲ့သို့။ ပဒဝိဘတ္တိမှိ၊ ပုဒ်ဝိဘတ်သည်။နဋ္ဌေပိ၊ ပျောက်သော်လည်း။ အတ္ထံ၊ ပျောက်သောပုဒ်ဝိဘတ်၏အနက်ကို။ပစ္စယာ၊ ဏအဓိကရှိသောပစ္စည်းတို့သည်၊ပဝုစ္စရေ၊ဟောကုန်၏။ ။

ဒါသေနကထံဟူသောဝါကျအခိုက်၌ကထဟူသောနောက်ပုဒ်သည်အဘယ်အနက်ကိုဟောသနည်းအမေးရှိသောကြောင့်ဒါသိကံစသည်ကိုမိန့်၊ ။ဒါသေနကတံဟူသောဝါကျအခိုက်၌ကတသဒ္ဒါသည်ကံအနက်ကိုဟောပြီး၍ကျေ၏၊ထိုကတသဒ္ဒါသည်ကျေပြီးသည်ရှိသော်။ဏိကပစ္စည်းသည်ထိုကံအနက်ကိုဟော၏။ ။

---

(၁၀) ဤသို့ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော နည်းဖြင့်။ကတ္တား၊ကံတို့၌ဝါစ္စဝါစကတို့ကိုဝေဘန်ကုန်သကဲ့သို့၊ ကြွင်းကုန်သောကာရကာ်းစသည့်တို့၌လည်းဤနည်းဖြင့်သာ ဝေဘန်အပ်၏ဟုညွှန်ပြတော်မူလိုသောဆရာသည်ယထာစသည်ကိုမိန့်၊ ။စသဒ္ဒါအနုတ္တကော၊ ။ဋီကာ၊ ။သမယောသမဝါယော၊သမုဟော

ကာရကောခကော။ ပဋိဝေဓေသိယာကာလေ၊ ပဟာနေလာဘာ
ဒိဋ္ဌိသု။ ဟူအတိခါန်၌ပြအပ်သောသမယသဒ္ဒါ၏အနက်တို့တွင်။
ဤ၌ဒိဋ္ဌိအနက်ဟော။ ။သမယံသိလေနဇာနာတီတိသမ
ယညူ။ ။သမယဈေးရှိသောဉာဓါတ်။ရှုပစ္စည်း။ ။(ထေန။
ခံ။)။ ။(အယူကိုသိသောပညာရှိသည်သမ္ဗန်ပါ)။

ယခုအခါ၌ ကရိုဏ်းအစရှိသည်တို့၏ ဥဒါဟရဏ်ကိုထုတ်
ဆောင်ခြင်း၌။ကာယိကံစသည်ကိုမိန့်။ ။ဣမာနိဥဒါဟရဏာ
နိ၊တို့ကို။ယထာက္ကမံ၊ တိုင်း။ ကရဏာဒိနံ၊ တို့၏။ နိဒဿနနိ၊
ဥဒါဟရဏ်ဟူ၍။ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ ။(ဤသို့သမ္ဗန်ပါ)။

ကာယေနကတံဟူသော ဝါကျအခိုက်၌ကာယသဒ္ဒါနောင်
သက်သောတတိယာဝိဘတ်သည် ကရိုဏ်းအနက်ကိုဟောပြီး
၍ကျေ၏။ ထိုတတိယာဝိဘတ်၏ ကျေသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်
ကာယိကပစ္စည်းသည်ထိုကရိုဏ်းအနက်ကိုဟော၏။ ၊

သုဒ္ဓံအင်္ဂီရသံသုဝဏ္ဏံ။ ။ဝအာဂုံ။ ။ဝကာရောသန္ဓိဝ
သောနာဂမော။ ။ဣကာ။ ။သုဝဏ္ဏိယကတံကမ္မံ။ဟူသော
ဝါကျအခိုက်၌ ဝဏ္ဏသဒ္ဒါ နောင်သက်သော စတုတ္ထီ သဝိဘတ်
သည် သမ္ပဒါန်အနက်ကို ဟောပြီး၍ ကျေ၏၊ ထိုစတုတ္ထီသဝိ
ဘတ်၏ကျေသည်၏အဖြစ်ကြောင့် ကာကပစ္စည်းသည်ထိုသမ္ပ
ဒါန်အနက်ကိုဟော၏။ ။ပဗ္ဗအဿအတ္ထီတိပဗ္ဗတော။ ။ပဗ္ဗာဒိ
တောတော။ ဟူသောသဒ္ဒနီတိသုတ်ဖြင့် အဿတ္ထိအနက်၌ တ
ပစ္စည်းသက်၊ ။ပဗ္ဗတတောပက္ခန္ဒာနိဟူသောဝါကျအ
ခိုက်၌ ပဗ္ဗတသဒ္ဒါနောင်သက်သော၊ တောပစ္စည်းဟု ဆိုအပ်
သောပဉ္စမီဝိဘတ်သည်အပါဒါန်အနက်ကိုဟောပြီး၍ ကျေ၏။
ထိုပဉ္စမီဝိဘတ်၏ ကျေသည်၏အဖြစ်ကြောင့် တောပစ္စည်း
သည်ထိုအပါဒါန်အနက်ကိုဟော၏။ ။ယံဘာဝေယတော
ပဝတ္တတိယဿဘဝတိဝဍ္ဎတိပ္ပါဒိသုပိတောပယော၊ ။ယံဘာ
ဝေဝိ၊အကြောင်းဖြစ်ခြင်း၌လည်း၊ယတော၊ အကြောင်းအရင်းမှ။ပဝတ္တ
တိ၏။ယဿ၊၌။ဘဝတိ၊၏၊ ဝဍ္ဎတိ ပွါး၏။ ဥပ္ပါဒိသုပိ၊တို့၌လည်း။

ထောယျော သည်။ပေါတိ၊၏။ ။ဤသဒ္ဒနီတိသုတ်ဖြင့်၊ပက္ကန္တနှ
အနက်၌ထေယျပစ္စည်းသက်။ ။မဝုရာအာဂတောမဝုရော။ ။
သဒ္ဒါကြီး။ ။

ဗုဒ္ဓေပသန္နော ဟူသော ဝါကျအခိုက်၌၊ ဗုဒ္ဓသဒ္ဒါ နောင်
သက်သော သတ္တမီဝိဘတ်သည် ဩကာသအနက်ကိုဟောပြီး
၍ကျေ၏၊ထိုသတ္တမီဝိဘတ်၏ကျေသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ဏိက
ပစ္စည်းသည်ထိုသတ္တမီအနက်ကိုဟော၏။ ။

ဓဇ္ဇိနေ့ာဘာဝေါဟူသောဝါကျအခိုက်၌ ဘာဝသဒ္ဒါသည်
ထောင်ဝေးခြုံဟု ဆိုအပ်သော ပဝတ္တိနိမိတ်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော
သဘောအနက်ကို ဟောပြီး၍ကျေ၏။ ထိုဘာဝသဒ္ဒါသည် ကျေ
သည်ရှိသော်တပစ္စည်းသည်သဘောအနက်ကိုဟော၏။ ။ဘါ
ရဒ္ဓါဇေသအပစ္စံဟူသောဝါကျအခိုက်၌၊ ဘာရဒ္ဓါဇသဒ္ဒါနောင်
သက်သော ဆဋ္ဌီဝိဘတ်သည်သမ္ဗန္ဓအနက်ကိုဟောပြီး၍ ကျေ
၏၊ ထိုဆဋ္ဌီ ဝိဘတ်၏ ကျေသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ဏပစ္စည်း
သည်ထိုသမ္ဗန္ဓအနက်ကိုဟော၏၊ ။(ကရိုဏ်း သမ္ပဒါန်၊အပါ
ဒါန်၊ ဩကာသ၊ သဘော၊ သမ္ဗန္ဓအနက်ကိုဝါစ္စ၊ ဏအစရှိသော
ပစ္စည်းကိုဝါစကဟုမှတ်ပါ)။ ။နိဒ္ဒသီသတေတိနိဒ္ဒေသော။ ။
နိဒ္ဒသိယတိအနေနာတိဝါနိဒ္ဒေသော၊ ။ဥဒါဟရဏ်ရ၏။နှိုင်းရှေး
ရှိသောဒိသဓါတ်။ယုပစ္စည်း၊ ။

---

(၁၉) ယာခုအခါ၌ကျေသောပုဒ်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်ကရိုဏ်းဝါ
စကဂဏ္ဌ်ကိုပြခြင်းငှာ၊ အကဝါစကဂဏ္ဌ်ကိုမိန့်။ ။ဝသိဌာဘာ
အပစ္စံဟူသောဝါကျအခိုက်၌၊ အပစ္စသဒ္ဒါသည်ကရိုဏ်းအနက်
ကိုဟောပြီး၍ကျေ၏၊ ထိုအပစ္စသဒ္ဒါသည် ကျေသည်ရှိသော်၊
ဏပစ္စည်းသည်ထိုကရိုဏ်းအနက်ကိုဟော၏၊ ။နပစ္စတိန
ပတိဋ္ဌတိဝံသောဧတေနာတိအပစ္စံဟူသောဝစနတ္ထကြောင့် အ
ပစ္စသဒ္ဒါသည်ကရိုဏ်းဟော၊ ။အပစ္စသဒ္ဒေါဝိသေသျာဘူတံ
ကရဏကာရကံဝဒတိ၊ ။ဝါစကောပနေသော၊ ။ဒကဒ္ဓိတ်

ပဋိဂ္ဂဏ္ဌိတုံအရဟာတိ၊ ဟူသောဝါကျအခိုက်၌ ပဋိဂ္ဂဏ္ဌိတုံသဒ္ဒါ
သည်သမ္ပဒါန်အနက်ကိုဟောပြီး၍ကျေ၏။ ထိုပဋိဂ္ဂဏ္ဌိတုံ သဒ္ဒါ
ကျေသည် ရှိသော်၊ ယောဂျပစ္စည်းသည် ထိုသမ္ပဒါန် အနက်ကို
ဟော၏၊ ။(အရဟာဒ္ဒေတုယောဂျယျ။ဟူသောသဒ္ဒါနီတိသုတ်
ဖြင့်အရဟာအနက်၌ယောဂျပစ္စည်းသက်)စိတ္တာသမိတ္တာနာမိကာသ
ဘာဝေါဟူသော ဝါကျအခိုက်၌ ဘာဝသဒ္ဒါသည်စိတ္တအမည်
ဟုဆိုအပ်သောပဝတ္တိနိမိတ်ဖြစ်၍ ဖြစ်သောအပါဒါန်အနက်ကို
ဟောပြီး၍ကျေ၏။ ထိုဘာဝသဒ္ဒါသည်ကျေသည်ရှိသော်၊ တ္တ
ပစ္စည်းသည်ထိုအပါဒါန်အနက်ကိုဟော၏။ ။(ဘာဝတ္ထိတဒ္ဒိ
သဒ္ဒါတောဏ္ဌာတိ ဘာဝေါ။ဟူသောဝစနတ္ထကြောင့်၊ဘာဝသဒ္ဒါ
အပါဒါန်ဟော)။ ။ရုက္ခောအဘိဝံ့ပဒေသော။ဟူသောဝါကျအ
ခိုက်၌ အဘိဝံ့သဒ္ဒါသည် ဩကာသအနက်ကိုဟောပြီး၍ကျေ၏။
ထိုအဘိဝံ့သဒ္ဒါသည် ကျေသည်ရှိသော်၊ ဝဏ္ဏုပစ္စည်းသည်ထို
ဩကာသအနက်ကိုဟော၏။ ။(ဒဏ္ဍိတ္တံဟူသောပုဒ်၏အ
ဓိပ္ပါယ်ကိုနေ၁ံဂါထာ၌ဆိုအပ်ပြီ)။ ။ဝီဏာအသာသဝိပ္ပံဟူသော
ဝါကျအခိုက်၌၊ အသာသဒ္ဒါသည် သမ္ဗန်အနက်ကို ဟောပြီး၍
ကျေ၏။ ထိုအသာသဒ္ဒါကျေသည်ရှိသော်၊ ဣကပစ္စည်းသည်
ထိုသမ္ဗန်အနက်ကိုဟော၏။ ။အဗျယတဒ္ဓိတ်၌လည်းထော
ပစ္စည်း၊ဩပစ္စည်း၊ ထ္တပစ္စည်းတို့ကိုဝါစကာ။ပဉ္စမီသတ္တမီအစရှိ
သောအနက်တို့သည်ဝါစ္စမည်ကုန်၏။ ။ထို့ကြောင့်ဝါစ
ကောပဒေသ၌၊ ။ကွစိတောပဉ္စမျတ္ထေတျာဒိဟိသုတ္တေဟိ
ဩထ္ထတောအာဒယောပစ္စယာသတ္တမျတ္ထာဒိသုပဝတ္တန္တိ တတ္ထာ
တောသတ္တမျတ္ထာဒယောဝါစ္စာနာမဟုဆို၏။ ။
ဥဒါဟရဏ်ကိုပြပြီး၍ဝါစ္စဝါစကသရုပ်ကိုအကျဉ်းအားဖြင့်
ပြခြင်းငှာ။အခွဲနှင့်တကွနှစ်ဂါထာကိုမိန့်အပ်၏ဟုလို၊ ။
သဒ္ဒနေယ္ယာဟူသောပုဒ်ကိုသောအနေယ္ယာဟုပဒစ္ဆေဒပြု။ဒ-အာဂုံ၊
ထဒ္ဓိတဝါစကာသဂဏ္ဌိပြီးခြာနံ၊

---

(၈) (အာချာတဝါစက)

(၂၀) ဤသို့ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်၊ တဒ္ဓိတ်ဝါစကကိုပြပြီး၍ အာချာတ်ဝါစကကိုရှေးဦးစွာအကျဉ်းအားဖြင့်ပြခြင်းငှာ၊ ပရဿပဒ်စသည်ကိုမိန့်။ ။တနည်းကား။ တဒ္ဓိတေနတထာဟူသောသင်္ခေပ၏ဝိဂ္ဂဟရကိုပြပြီး၍၊ ကြိယာကတ္တုကမ္မာချာတေနဟူသော သင်္ခေပ၏ ဝိဂ္ဂဟရကို အဖွင့်ကျ သည်အားလျော်စွာပြလိုသောဆရာသည်ပရဿပဒ်စသည်ကိုမိန့်။ ။ပရဿအတ္တပကာသကာနိပဒါနိ၊ ပရဿပဒါနိ။ အလုတ္တသမာသောယံ။ ။နိဒ္ဒေသ။ ။မိမိအနက်ကိုဟောတတ်သောအမှသဒ္ဒါမှ တပါးသော ကတ္တားအနက်ကိုဟောတတ်သော၊ နာမသဒ္ဒါ၊ တုမှသဒ္ဒါ၏အနက်ကိုပြတတ်ကုန်၏ဟူလို။ ထို့ကြောင့်ရှင်းကျမ်း၌ပင်။ ။အတ္တဝါစကမှာသဒ္ဒတောပရဿကတ္တုဝါစကဿအတ္တပကာသနာနီတိအတ္ထော။ ဟုဆို၏။ ။ပရဿအတ္တာယ ပဝတ္တာနိ ပဒါနိပရဿပဒါနိ၊ အလုတ္တသမာသောယံ။ ။ကတ္တာယနဝဏ္ဏနာ။ ။ကမ္မကာရကမှ တပါးဖြစ်၍ဖြစ်သော ကတ္တုကာရကကို ပြတတ်သောကြောင့် ပရဿပုဒ်မည်၏ဟူလို။ ။ထို့ကြောင့်ရှင်းကျမ်း၌ပင်။ ။ကမ္မကာရကတောပရဘူတဿ ကတ္တုကာရကဿပကာသကတော ပရဿပဒါနိနာမ၊ ဟုဆို၏။ ။ပရဿတ္တာနိပဒါနိပရဿပဒါနိ။ ။ပရဿတ္တာနိ၊ အမှသဒ္ဒါမှတပါးသောနာမတုမှသဒ္ဒါ၏အနက်တို့ကို။ အာချာတာနိ၊ ကုန်သော။(ထည့်ပါ)၊ ပဒါနိ၊ တို့တည်း။ ။ရူပသိဒ္ဓိ။ ။ပဒီသတီပကာသေတီတိပဒံ။ ။ကတ္တုသင်္ခါတဿပရဿပဒပကာသကံပရဿပဒံ။ ။ပရဿအတ္တဘူတံပဒံ။ ။ဋီကာ။ ။ကတ္တုရိပရဿပဒံဟူသောကတ္တည်းသုတ်နှင့်အညီ၊ တိ၊ အန္တိ စသောပရဿဝုဒ်ဝိဘတ်သည်ကတ္တား၌သာဖြစ်၏။

အတ္တနောအတ္တပကာသကာနိပဒါနိအတ္တနောပဒါနိ။ ။အတ္တနောအတ္တာယပဝတ္တာနိပဒါနိအတ္တနောပဒါနိ။ ။ကတ္တာယန

ဝဏ္ဏနာ၊ ။မိမိဟုဆိုအပ်သောကမ္မကာရကကိုပြတတ်သော
ကြောင့်အတ္တနောပုဒ်မည်၏ဟုလို၊ ။ထို့ကြောင့်ဗုဒ်းတချမ်းနှ
ပင်။ ။အတ္တနောသဒ္ဒါတသာကမ္မကာရကသာဒီပနတော
အတ္တနောပဒါနီနာမ။ဟုဆို၏။ ။အတ္တနောအတ္တာနံပဒါနိအတ္တ
နောပဒါနိ၊ ။အတ္တနော၊မိမိဟုဆိုအပ်သောအမှုသဒ္ဒါ၏။အတ္တာ
နံ၊တို့ကို။အာချာတာနိ၊ကုန်သော။(ထည့်)။ပဒါနိ၊တို့သည်။ ။
ကမ္မသဒ္ဒါတသာအတ္တနောပဒ်ပကာသကံအတ္တနောပဒံ၊ ။
ပဿဒ္ဒသာသပိလောပေါ၊ ။ဋီကာ၊ ။အတ္တနောပဒါနိဘာဝေ
စကမ္မနိ၊ ။ကတ္တရိစ၊ဟူသောသုတ်တို့နှင့်အညီ။ထေ၊အင်္ကြဲအစ
ရှိသောအတ္တနောပုဒ်ဝိဘတ်တို့သည်၊ ဘော၊ကံ၊ ကတ္တားသုံးပါး
တို့၌ဖြစ်ကုန်၏။ ။ဗုဒ္ဓေါလောကေဓာယတေ၊ ။အတ္တနော
ပုဒ်ကတ္တားဟော။ ။

---

(၂၁) ယခုအခါ၌ဥဒါဟရုဏ်နှင့်တကွ အကျယ်အားဖြင့် ပ
ရဿပုဒ်ကိုရှေးဦးစွာပြခြင်းငှာ၊ဂေါဂဏ္ဍတိအစရှိသောဂါထာ
နှစ်ခုအပေါင်းကိုမိန့်၊ ။ဂေါဂဏ္ဍတိဟူသောဥဒါဟရုဏ်၌၊ဂေါ
သဒ္ဒါသည်နွါးဓာတ်ဟုဆိုအပ်သေါသကာတ်အနက်၊ ထိုသကာတ်
အနက်၏ တည်ရာဖြစ်သောနွားဖြစ်၊ ထိုနွားဖြစ်၌ တည်သော
ဝိဘတ္တိကာရကဟုဆိုအပ်သော ပုလ္လိင်၊ ဤအနက်သုံးပါးကိုဟော
၏။သိဝိဘတ်သဉ်ကေဝုစ်သချာကတ္တုကာရကထည်းဟူသေါ
အနက်နှစ်ခုအပေါင်းကို ထွန်းပြ၏၊ ဂမုဓာတ်နောင်သက်သော
ပရဿပုဒ်ဟုဆိုအပ်သောတိဝိဘတ်သည်၊ ပစ္စမာဝိဘတ်သဉ်
ထွန်းပြအပ်သော ကေဝုစ် သချာနှင့်တကွ ကတ္တုကာရကကို
ဟော၏၊ ။ဝုတ္တံသာဒီပရံသည်၊ ။အာဒိ ဤကျမ်းတွင်အစဖြစ်
သော အာချာတ်ဝါစကာသည်၊ ဝုတ္တသာ၊ မိမိဟောအပ်သော
ကတ္တားကံ၏၊ပရံ၊ကတ္တားကံမှထပါးသော၊သချာ၊ ကေဝုစ်ဗဟု
ဝုစ်သချာကို၊ဂဏှာတိ၊ယူ၏၊ ။ဤသို့ကဏ္ဍာယနသာရဆရာဆို

သောကြောင့်။ဤဋ္ဌလည်းသင်္ချာနှင့်တကွကါရကကိုဟော၏ဟု
မှတ်ပါ။ ။ကြွင်းသောသကတ်အစရှိကုန်သောလိင်အနက်တို့
သည်ထိုကာရကသို့အစဉ်လိုက်ကုန်၏။ ။ထို့ကြောင့်ဝါစ
ကောပဒေသဋ္ဌ၊ ။သောသာသကဏ္ဍာဒယောလိင်္ဂဏ္ဍာထာဒန္န
ဂတာ။ဟုဆို၏။ ။ဒဝတ္တိပဝတ္တတ္တိစာဝတ္ထာဒိပိသောသနာနိဌ္ဌေပိ
သောသိထပ္ပေတိဒဇ္ဇံ။ ဋီကာ၊ ။ဒဝတ္တိဂန္တတ္တိပဝတ္တတ္တိအဝယ
ဝါဌ္ဌေဘတိဒဇ္ဇံ။ ။အပေါင်းဖြစ်ရ၏၊ ။သဒ္ဒဂုဏ္ဍိဒိကာ
သစ်။ ။သိန်းအပါကရုံအင်္ဂတ္တိလိင်္ဂ။ ။ပိသောသနပုဗ္ဗပဒကမ္မ
ဓါရည်း၊ ။ယိနမယ္ဆံဂမယာတိပောခေတိတိဝါလိင်္ဂ၊ ။ပေ
ထုကဏ္ဍုသါမနု။ထိနဓျေးရှိသောဂမုဓါတ်။ကွိပစ္စည်း၊ ။ကော
ကာရောပုမဏ္ဍာဒိ၊ ဗုဒ္ဓိယာ ပရိကပ္ပိတော၊ ဝေါဟာရဋ္ဌေဌာဝ
လိင်္ဂဋ္ဌေဌာ၊ ။ဗုဒ္ဓိယာ၊အသိဉာဏ်ပညာဖြင့်၊ပရိကပ္ပိတော၊
ကြံဆအပ်သော၊ ကောကာရော၊ တရသောအခြင်းအရာဟုဆို
အပ်သော၊ဝါ၊ ပိသဒါကာရ၊ အပိသဒါကာရ၊ နေဝပိသဒါနာပိ
သဒါကာရတည်းဟူသော တရတည်းသောအခြင်းအရာဟုဆို
အပ်သော၊ ပုမဏ္ဍာဒိ၊ ယောကျ်ားအဖြစ်အစရှိသော၊ ဝေါဟာ
ရဋ္ဌေဌာဝ၊ခေါ်ဝေါ်အပ်သောအနက်သည်သာလျှင်၊လိင်္ဂဋ္ဌေဌာ၊
၏။ ။တနည်းသည်း၊ ။သဏ္ဌာနေပုမဘာဝါဒိ၊သဟိတောပရိ
ကပ္ပိတော၊မဟာဘုကရသဏ္ဌာနာ၊ဓမ္မသာလင်္ဂိယာမတော၊ ။
အဓ္မသာလိင်္ဂိယာ၊ ဋ္ဌ၊ သဏ္ဌာနေ၊ ယောကျ်ားသဏ္ဌာန်၊ မိန်းမ
သဏ္ဌာန်ဋ္ဌ၊ ပုမဘာဝါဒိသဟိတော၊ပုရိသိန္ဒြေအစရှိသည်တို့နှင့်
တကွဖြစ်သော၊ပရိကပ္ပိတော၊လူတို့သည်ကြံဆအပ်သော၊ မ
ဟာဘုကရသဏ္ဌာနာဒိ၊ကြီးသောလက်ခြေသဏ္ဌာန်အစရှိသည်
ကို၊လိင်္ဂဋ္ဌေဌာတိ ၍၊မတောကာလိတော၊၏။ ။တနည်းလည်း ။
ပိသဒါဒိပ္ပဘေဒေန၊တိပိခေါ်ဂမနာဒိကော၊လိင်္ဂဋ္ဌေဌာတျပရေ
ကေစိ မသုကေသာဒယောပိစ၊ ။ပိသဒါဒိပ္ပဘေဒေန၊ပိသဒါ
ကာရစသောအပြားဖြင့်၊တိပိခေါ်၊ သော၊ဂမနာဒိကော၊ သွား
ခြင်းအစရှိသောအနက်သည်၊လိင်္ဂဋ္ဌေဌာ၊၏၊ဣတိ၊သို့၊ အပရေ၊

တပါးကျန်သောဗုဒ္ဓပိယစသောဆရာတို့သည်။ ဝန္တိ၊ ကျန်၏။
ကောစိ၊ အချို့သောဝိမလဗုဒ္ဓိစသောဆရာတို့သည်။ မသာကေ
သာဒယော၊ ရုတ်ဆိတ်ကြွင်စွယ်ဆံပင်သားမြိတ်အစရှိသည်တို့
သည်။လိင်္ဂတ္ထော၊ ၏။ဝုတ္တိပိစ၊သို့လည်း။ဝန္တိ၊ကျန်၏။ ။တ
နည်းလည်း။ ။ဋေသသေတဉ္စိသိဒ္ဓတ္ထမဇ္ဈံစန္ဒြာဒိသိဒ္ဓိ
တံ။ ။ဋေသသေတဉ္စိသိဒ္ဓတ္ထမဇ္ဈံ။ဋေသာ၊ဋေသာ၊ဋေတံ၊ဟူ၍
ပြီးပြီးသောသဒ္ဒါ၏ သကတ်ဖြစ် အစရှိသော အနက် မှုသည်။
လိင်္ဂတ္ထော၊ မည်၏။ဝုတ္တိ၊ဤသို့။စန္ဒြာဒိသု၊စန်းကျမ်းအစရှိသည်
တို့၌။ဝုတ္တံ၊၏။ ။တနည်းလည်း။ ။ကာလာပါဒိသုနိပ္ဖန္န၊
သဒ္ဒတ္ထောတည္ဆုနိဋ္ဌိတော။ ။ကလာပါဒိသု၊ကလာပ်ကျမ်း
စသည်တို့၌။အနိပ္ဖန္နသဒ္ဒတ္ထော၊ပုရိသအစရှိသော်မပြီးသေးသော
သဒ္ဒါ၏အနက်သည်၊လိင်္ဂတ္ထော၊ ၏။ ဝုတ္တိ၊သို့။တည္ဆုနာ၊ ထိုလိင်
အနက်ကိုသိသောပညာရှိသည်။ဝုဋ္ဌိတော၊၏။ ။(ဤသို့
သဒ္ဒတ္ထသောနိပ္ဖန္နဘိန္နများစွာပြအပ်သည့်နှင့်အညီ။လိင်အနက်ကို
မှတ်ပါ)။ ။ဓါတုပစ္စယာဒိပိဘာဂေနရုပ္ပတ္တိတိရုပံ။ ။သိဒ္ဓ
န္တံသိဒ္ဓိ၊ ။ရူပသသသိဒ္ဓိရူပသိဒ္ဓိ၊ ။ရူပသိဒ္ဓိဝေမဇ္ဈံရူပသိဒ္ဓိ
မဇ္ဈံ။ ။မဇ္ဈသဒ္ဒေါစေတ္ထပမာဏဋ္ဌော၊ ဘောဇနမတ္တညုတ
အာဒီသုဝိယ၊ ။ဋိကာ၊ ။ဓါတ်နှောင်းမှဝင်း-နာမသဒ္ဒါနှောင်
မှဝင်း။ သက်သော-ခပစ္စည်း၊ ဆပစ္စည်း၊ အာယပစ္စည်းအစရှိ
သည်တို့သည် ကြိယာကာရကကို ဟောကုန်၏။ ဘာဝကမ္မေ
သုယော၊ အစရှိသောသုတ်တို့ဖြင့်စီရင်အပ်သောယပစ္စည်း၊ အ
ပစ္စည်းတို့သည်အနက်မရှိသွတ္ထပစ္စည်းမည်ကုန်၏။ ။ငံဓါတု
တောစ နာမတောစ ထံထံကြိယာကာရကဝါစကေ ပစ္စယေ
နသောတွာ၊ဝုဒါနိသကဋ္ဌေပဝတ္တေသဗ္ဗဂုဏထသာဓါရဏော
သွတ္ထပစ္စယေနသေသထုံဘာဝကမ္မေသုယောတိ၊ ။ဤနိဒ္ဒေသ
ဆရာ၏ အနုသန္ဓေကိုထောက်၍ အချို့သော အာချာတ်ပစ္စည်း
သည် ကြိယာကာရကကိုဟော၏ဟုဆိုသည်။ ။ဤဋ္ဌလည်း
သွတ္ထပစ္စည်းဖြစ်သောကြောင့်ရူပသိဒ္ဓိမဋ္ဌာဝ။ဟုဆို၏။ ။

(၂၂) ယခုအခါ၌ အတ္တနောပုဒ်၏ ကံသော ဥဒါဟရဏ်ကို ဆောင်ခြင်းငှာ၊ဟညတေအစရှိသော ဂါထာနှစ်ခုအပေါင်းကို မိန့်အပ်၏။ ။ဟညတေဂေါ်ဟူသောဥဒါဟရဏ်၌ဂေါ်သဒ္ဒါသည်။သကာတ်၊ဒြဗ်၊လိင်ဟုဆိုအပ်သောအနက်သုံးပါးအပေါင်းကိုဟော၏။ သိဝိဘတ်သည်ကားဧကဝုစ်သချ်ာ၊ကမ္မကာရကတည်းဟူသော အနက်နှစ်ခုအပေါင်းကို ထွန်းပြ၏။ ဟနဓါတ် နောင်သက်သော အတ္တနောပုဒ်ဟု ဆိုအပ်သော တေ ဝိဘတ် သည် ပဌမာဝိဘတ်သည် ထွန်းပြအပ်သော ဧကဝုစ် သချ်ာ နှင့်ထက္ကကမ္မကာရကကိုဟော၏။ ။

---

(၂၃) ယခုအခါ၌အတ္တနောပုဒ်၏ ဘောဟော ဥဒါဟရဏ်ကို ဆောင်ခြင်းငှာ၊ဘူယတေအစရှိသောဂါထာကိုမိန့်၊ ။ပစ္စယောယပစ္စယောဝုတ္တနယောဝေဟောတိ။ ။ဘူယတေ၊ဟူသောဥဒါဟရဏ်၌ ဘူဓါတ်သည်ထင်ရှားခြင်းဟုဆိုအပ်သော ကြိယာကိုဟော၏။ ဘူဓါတ်နောင်သက်သော အတ္တနောပုဒ်ဟု ဆိုအပ်သော၊ တေဝိဘတ်သည်လည်း။ထိုထင်ရှားခြင်းကြိယာ ကိုပင်ဟော၏။ ။ဓါတုတ္ထာပစ္စယတ္ထာသာ၊ဝိသုံဘာဝေအဘာ ဝတော။ ဓါတွတ္ထောဝေ ဝါချာတေန၊ ဝုတ္တော ဇုတ္တိဝိဘာဝိ တော။ဟုဝါစကောပဒေသ၌ဆိုသောကြောင့် ပစ္စည်းအနက်အ သီးအခြားမရှိဟုမှတ်ပါ။ ။(တိအစရှိသောဝိဘတ်သည် လည်း၊ဤ၌ပစ္စည်းမည်၏)။ ။သကတ္တပရဒ္ဓံဓါရေတီတိဓါ တု၊ ။ဓေတိပရာဓေတိ။ ။ဝိသတိယာဥပသဂ္ဂေသုယောန ကေနစိ ဥပသဂ္ဂေနအတ္တဝိသေသကာရကေန ပဋိဗဒ္ဓါအတ္တဝိ သေသံဓါရေတီတိဓါတု၊ ။အနုဘူယတေ၊ ။ဤဥဒါဟရဏ် ၌ဘူဓါတ်သည် အနုဟူသောဥပသာရပုဒ်နှင့်စပ်သောကြောင့်၊ ခံစားခြင်းအနက်အထူးကိုဘူဓါတ်ဆောင်၏ဟုဆို၊ ။(ကတ္တား ဟောအတ္တနောပုဒ်ကို ပရဿပုဒ်နှင့်တူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် အသီးမဆိုဟုမှတ်ပါ၊)

(၂၄) ယခုအခါ၌ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့် ဝါစ္စဝါစကာသ
ရုပ်တို့ကိုပြခြင်းငှာ။သဗ္ဗတ္ထအစရှိသည်ကိုမိန့်။ ။(သဗ္ဗတ္ထဂေါ
ဂစ္ဆတီတျာဒိပယောဂေသု။စွဲ)။ ။အတ္ထောကတ္တာဒိအတ္ထော။ ။
အာချာတဝါစကာသဂန္ထိပြီးဌာနံ။

(င) (ကိတဝါစကံ)

(၂၅) ဤသို့ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်အာချာတဝါစကကိုပြ
ပြီး၍။ ယခုအခါ၌ ကိတ်ဝါစကကိုအကျဉ်းအားဖြင့် သာလျှင်ပြ
ခြင်းငှာ။ဗုဒ္ဓေါစသည်ကိုမိန့်။ ။တနည်းကား။ ။သာဓိဝစ္ဆာ
ကိတေနတျ၊ဟူသောသဒ္ဒါပ၏ ဝိဂ္ဂဟရကိုပြလိုသော ဆရာ
သည်။ဗုဒ္ဓေါစသည်ကိုမိန့်။ ။ဗုဒ္ဓေါဇ္ဈတိစ၊ဟူ၍ငင်း။လာ။နန္ဒံ
ဇ္ဈတိစ၊ဟူ၍ငင်း။သတ္တာ၊ကျန်သော။ဇ္ဈမေသာဓနာ၊တို့သည်။ သ
ဘာဝကာရကော၊သောနှင့်တကွဖြစ်သော ကာရကတည်းဟူ
သော။ဝါစ္စေ၌။ဟောန္တိ၊ကျန်၏။ ။သာဓိယန္တေ နိပ္ဖာဒိယန္တီ
တိသာဓနာ။ ။သာဓေါတိ။ယုပစ္စည်း။ကတ္တားအစရှိသောအ
နက်ရ၏။ ။ကတ္တာဒိအတ္ထေသာဓေန္တီတိသာဓနာ။ ။
ဗုဒ္ဓေါအစရှိသောဥဒါဟရုဏ်ရ၏။ ။သဟဘာဝေနယော
ဝတ္တတီတိသဘာဝေါ။ ။သဟာသမာနပသဒ္ဒ၊သန္တထမာန
ကာရိယေ၊ ။သော၊သအက္ခရာသည်၊သဟာသမာနပသဒ္ဒသန္တ
ထမာနံ၊ သဟာသဒ္ဒါ၊ သမာနသဒ္ဒါ၊ပသဒ္ဒသဒ္ဒါ၊သန္တသဒ္ဒါ၊ထ
သဒ္ဒါ၊အမှုသဒ္ဒါတို့၏။ကာရိယေ၊၌။ဘဝေ၊၏။ ။(ဤသို့ကေကန္တရ
ကောသဒ္ဒပြအပ်သောကာရိယခြောက်ပါးဆိုတွင် ဤ၌သသဒ္ဒါ
သည် သဟာသဒ္ဒါ၏ ကာရိယ)။သဘာဝေါ၊စသောကာရကော
စာတိသဘာဝကာရကော။ ။(ထသို့။ခံ)။ ။

---

(၂၆) ယခုအခါ၌ ရနှင်ပါးသော သာဓနတို့တွင်၊ ဗုဒ္ဓေါဟူ

သောကတ္တုသာဓန၏ ဝါစကကိုအကျယ်ပြခြင်း၌။ ဗုဒ္ဓေါတိ
ဟိစသည်ကိုမှီ၍။ ။(ဟိသဒ္ဒါဝိဂ္ဂဟ၊ဗုဇ္ဈတီတိဟူသောဝါကျ
အခိုက်၌၊ ယသဒ္ဒါသည်သကတ်၊ဖြစ်၊လင်၏ အစွမ်းဖြင့် သုံးပါး
သောအနက်ကိုဟော၏။ သိဝိဘတ်သည် ကေဝုစ်သဉ္ဈာကတ္တု
ကာရကကို ထွန်းပြ၏။ ဗုဓါတ် နောင်ဖြစ်သော တိဝိဘတ်
သည်၊ယောဟူသောပဌမန္တဖြင့်ပြအပ်သောကတ္တုကာရကကို
ဟော၏။ဗုဒ္ဓေါဟုကိတ်ပြီးလတ်သည်ရှိသော်၊ ဗုဓါတ်နောင်
သက်သောတပစ္စည်းသည်ထိုကတ္တားအနက်ကိုဟော၏။ ။
ဤဥဒါဟရုဏ်ကားဝုတ္တကတ္တုသာဓနတည်း။ ။အဝုတ္တ
ကတ္တုသာဓနကိုဤသို့သိအပ်၏။ ။ဗျဿိယတိအနေ္တာ တေ
ဟိတိဗျဿနာ၊အစရှိသည်ထို၌ တေဟိဟူသောဝါကျအခိုက်၌
တေဟု သိအပ်သော အာချာတ် သည် မဟောသော် လည်း၊
ယပစ္စည်း၏ ကတ္တုကာရကနှီးရင်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊
ဗျဿနာဟုကိတ်ပြီးလတ်သော် ယပစ္စည်းသည်ကတ္တုကာရက
ကိုဟော၏။ ။(ဝါကျကိုစွဲ၍ကတ္တုကာရကဟုဆိုသည်။)

(၂၂) ဥဇ္ဈေယျောဟူသော ကမ္မသာဓနဝါစကကို အကျယ်ပြ
ထိုရကား၊ဥဇ္ဈေယျာတျတြစသည်ကိုမှီ၍၊ ။ဥဇ္ဈာတဗ္ဗောဟူ
သောဝါကျအခိုက်၌၊ ယသဒ္ဒါသည်သကတ်အစရှိသောသုံးပါး
သောအနက်ကိုဟော၏။သိဝိဘတ်သည်ကေဝုစ်သဉ္ဈာကမ္မကာ
ရကကိုထွန်းပြ၏။ ဥဇ္ဈဓါတ် နောင်ဖြစ်သော တဗ္ဗပစ္စည်းသည်
ယောဟူသော ပဌမန္တဖြင့်ပြအပ်သော ကမ္မကာရကကိုဟော
၏၊ ဥဇ္ဈေယျောဟုကိတ်ပြီးလတ်သည် ရှိသော်၊ ဥဇ္ဈဓါတ် နောင်
သက်သောဏျပစ္စည်းသည်ထိုကံအနက်ကိုဟော၏။ ။ဤ
ဥဒါဟရုဏ်ကား ဝုတ္တကမ္မ သာဓနတည်း၊အဝုတ္တကမ္မ သာဓန
ကိုဤသို့သိအပ်၏။ ။နိဿာယနံဝသတိတိ နိဿယောအ
စရှိသည်ထို၌၊ နံအာစရိယံဟုဆိုအပ်သောကံကို တိဟုဆိုအပ်
သော အာချာတ်သည် မဟောသော်လည်း အပစ္စည်း၏ ကမ္မ
ကာရကနှီးရင်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်နိဿယောဟုကိတ်

ပြီးလတ်သည့်ရှိသော်၊ အပစ္စည်းသည် ကမ္မကာရကကိုဟော၏။

---

(၂၈) ကရဏသာဓနကို အကျယ်ပြခြင်းငှာ၊ ကရောတျ၊စ သည့်ကိုမိန့်။ ။ကရောတိအနေနဟူသောဝါကျအခိုက်၌အနေနဟူသောသဒ္ဒါသည်ကရဏကာရကကိုဟော၏။ သကတ် အစရှိသောအနက်တို့သည်ထိုကရဏကာရကသို့ အစဉ်လိုက်ကုန်၏။ကရောဟုကိတ်ပြီးလတ်သည့်ရှိသော်။ကရဓါတ်နောင်သက်သောအပစ္စည်းသည်၊အနေနဟူသောပုဒ်ဖြင့်ပြအပ်သောထိုကရိဏ်းအနက်ကိုဟော၏။ ။(အသိနာခေဒေါစသည်ဖြင့် အရုတ္တကရိဏ်းကိုမှတ်ပါ။ အသိနာ၊ သန်လျက်ဖြင့်၊ ခေဒေါ၊ဖြတ်ခြင်း။)

(၂၉) သမ္ပဒါနသာဓနကို အကျယ် ပြခြင်းငှာ၊ ဒေယျာစ သည့်ကိုမိန့်။ ။ဒါတဗ္ဗာအဿဟူသောဝါကျအခိုက်၌အဿ သဒ္ဒါသည် သမ္ပဒါနကာရကကိုဟော၏။ ဒေယျာဟုကိတ်ပြီးလတ်သည့်ရှိသော်၊ ဒါဓါတ်နောင်သက်သောဏျပစ္စည်းသည် အဿဟူသော ပုဒ်သည် ပြအပ်သော ထိုသမ္ပဒါန် အနက်ကို ဟော၏။ (သံဃဿဒါနံ စသည်ဖြင့် အရုတ္တသမ္ပဒါန်ကို မှတ်ပါ။)

(၃၀) အပါဒါနသာဓနကိုအကျယ်ပြခြင်းငှါ၊ ဟေတု၊စသည်ကိုမိန့်။ ။ဟိနောတိအသ္မာဟူသောဝါကျအခိုက်၌အသ္မာဟူသောသဒ္ဒါသည်အပါဒါနကာရကကိုဟော၏။ ဟေတုဟုကိတ်ပြီးလတ်သည့် ရှိသော်၊ ဟိဓါတ် နောင်သက်သော တုပစ္စည်းသည်အသ္မာဟူသောပုဒ်သည်ပြအပ်သော်ထိုအပါဒါန်အနက်ကိုဟော၏။ ။(ဂါမသ္မာအာဂတောစသည်ဖြင့်အရုတ္တအပါဒါန်ကိုမှတ်ပါ။)

(၃၁) အဓိကရဏာသာဓနကိုအကျယ်ပြခြင်း၌၊ဋ္ဌါနံစသည်
ကိုမှီ၍။ ။တိဋ္ဌတိအသ္မိံဟူသောဝါကျအခိုက်၌၊အသ္မိံဟူ
သောသဒ္ဒါသည်ဩကာသကာရကကိုဟော၏။ ဋ္ဌာနံဟုကိတ်
ပြီးလတ်သည် ရှိသော်၊ ဋ္ဌာဓါတ်နောင်သက်သော ယုပစ္စည်း
သည်အသ္မိံဟူသောပုဒ်သည်ပြအပ်သောထိုအဓိကရဏာအနက်
ကိုဟော၏။ ။(ရုက္ခမူလေသယနံစသည်ဖြင့်အဝုတ္တအဓိကရ
ဏာသာဓနကိုမှတ်ပါ၊)

---

(၃၂) ဘာဝသာဓနကို အကျယ် ပြခြင်း၌၊နန္ဒနံ၊ စသည်ကို
မှီ၍၊ ။နန္ဒိယတေဟူသောဝါကျအခိုက်၌ထေဝိဘတ်သည်
နှစ်သက်ခြင်း ကြိယာကို ဟော၏၊ နန္ဒနံဟုကိတ် ပြီးပြီးသော်
လည်း ထိုနှစ်သက်ခြင်းကြိယာကိုသာလျှင်ဟော၏။ ။ဘာဝ
သာဓန၌ဓါတ်ပစ္စည်းအနက်မကွဲပြား၊ ။ထို့ကြောင့်ကစ္စာယန
သာရ၌၊ ။ပစ္စယတ္ထောဝိဘာဝေါယံ၊ဝိနာဝတေနာပသိဒ္ဓိတော၊
ဓါတုရတ္ထောဝိ၊ဟုဆို၏။ ။အယံဘာဝေါ၊သည်၊ပစ္စယတ္ထော
ဝိ၊ပစ္စည်းအနက်လည်းမည်၏၊ဓါတုရတ္ထောဝိ၊၏၊ကသ္မာ၊ ကါး၊
တေန၊ ထိုဓါတ်ပစ္စည်းနှင့်၊ ဝိနာ၊ ကင်း၍၊ အပသိဒ္ဓိတော၊ မပြီး
ခြင်းကြောင့်တည်း၊ဝါ၊မထင်ရှားခြင်းကြောင့်တည်း၊ ။ဘာ
ဝသါဓန၌သါဓါတ်ပစ္စည်းအနက်မကွဲပြားသည်မဟုတ်၊ကတ္တု
သာဓနစသည်တို့၌လည်း၊ ဓါတ်ပစ္စည်းအနက်မကွဲပြားဟုမှတ်
ပါ၊ ။ထို့ကြောင့်ဝုဏ်းကျမ်း၌ပင်၊ ။သောသောဝံ၊ စယတ္ထော
တေနသမ္ဗကော၊ဟုဆို၏။ ။သောသော၊ သောမှကြွင်းသော၊
ကတ္တာဒိအတ္ထောဝိ၊ သည်လည်း၊ ဧဝံ၊ ဤသောအတူ၊ ဓါတုပစ္စ
ယာနံ၊တို့၏၊အတ္ထော၊မည်သည်၊ ဟောတိ၊၏၊ တေန၊ ထိုဓါတ်
ပစ္စည်းနှစ်ပါးကြောင့်သာထင်ရှားသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ သမ္ဗ
ကော၊ အလုံးစုံသောသာဓနချနှစ်ပါးသည်၊ စယတ္ထော၊ ဓါတ်
ပစ္စည်းနှစ်ပါးအပေါင်း၏အနက်မည်၏၊ ။ဗုဒ္ဓေါတိတိဗုဒ္ဓေါ၊စ

သည်၌၊ ဗုဓေါတ်၏အရ၊ ထပစ္စည်းအရကို အသီးအခြား၌ဥဿတ်
ကောက်ဆရာတို့သည် ခွဲခြမ်းဝေဘန်ခဲ့၏၊ ထို့ကြောင့်ကွဲပြား
၏ဟူဗြားအံ့၊ မကွဲပြား၊ အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ ထိုသို့ပင်ကောက်
ခွဲသော်လည်းဝါကျအဓိက်ဓါတ်အနက်ပစ္စည်းအနက်ကိုအမှတ်
ပြုသောအခါ၌သာလျှင်ဖြစ်၏။ ။ထို့ကြောင့်ဗုဒ်းကျမ်း၌ပင်၊ ။
သကော်တကာလမေဝါယံ၊ ဝိဘာဂေါသမ္မုဝတ္တတေ။ အဖွေ
ယံပကတိယေသော၊ ပစ္စယဖွေတိ ဤဒိသော။ ဟုဆို၏။ ။
အယံအဖွေ၊ ဤအနက်သည်၊ ပကတိယာ၊ ဓါတ်၏။ အဖွေ၊
တည်း။ ဧသောအဖွေ၊ ဤအနက်သည်၊ ပစ္စယဖွေ၊ ပစ္စည်း၏
အနက်တည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဤဒိသော၊ ဤသို့သဘောရှိသော၊
အယံဝိဘာဂေါ၊ ဤဝေဘန်ခြင်းသည်။ သကော်တကာလမေဝ၊
အရင်းမူလသဒ္ဒါသဘောကိုမသိမြို့၍။ သို့ယောသို့လောယံမှားဝိ
မတိဝေးပြီမကောင်းဥဿတ်မရှင်းနည်းမရ မန္တဗုဒ္ဓိတို့အါးဘိသါကွဲ
ပြား ခြားခြားနားနား မှတ်သားစိမ့်သော၄ါ၊ ဓါတ်နှင့်ပစ္စည်း
အနက်ကို အမှတ်ပြုသောအခါ၌သာလျှင်၊ သမ္မုဝတ္တတေ၊ ဖြစ်
၏။ ။နှစ်သက်ခြင်းဟုဆိုအပ်သောကြိယာကိုယူပစ္စည်းသည်
ဟော၏။ ဤသို့ဟောသည်ရှိသော်၊ ကြိယာသည်သာလျှင်ဝါစ္စ
မည်ရာ၏။ အဘယ်ကြောင့်ဘောသည်ဝါစ္စမည်သနည်း။ ဤသို့
သောစောဒနာကိုပယ်ခြင်းငှာ၊ ဘာဝေါပဇိစသည်ကိုမိန့်။ ။
ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏။ ဓါတွတ္ထော၊ သည်၊ ဘာဝေါနာမ၊ မည်သည်၊
ဟောတိ၊ ၏။ ။ဓါတ်အနက်သည်ဘောမည်သည်အကယ်၍
ဖြစ်အံ့၊ ဤသို့ဖြစ်သည်ရှိသော်၊ ဓါတ်အနက်သည်သာလျှင်ဝါစ္စ
မည်ရာ၏။

အဘယ် ကြောင့် ဘောသည် ဝါစ္စ မည် သနည်း။ ဤသို့
တဘန် စောဒနာ အပြစ် ထင်ကို ပယ်ထို သော ဆရာသည်
ဓါတွတ္ထနာမကောစသည်ကိုမိန့်၊ ။ကြိယာသည်၊ ဓါတွတ္ထ
နာမကော၊ ဓါတ်အနက်မည်သည်၊ ဟောတိ၊ ၏။ ။(ကပစ္စည်း
အနက်မရှိ)၊ ။ကပစ္စယော၊ သွဖွေ၊ ဋီကာ၊

ထိုဘောသည်ကြိယာတပါးကိုငဲ့သည်ရှိသော် အဘာယသို့ဖြစ်သနည်းအမေးရှိသောကြောင့်ယဒါစသည်ကိုမိန့်။ ။သောဘာဝေါ၊ထိုဘောသည်၊ ယဒါ၊၌။ ကြိယန္တရာပေက္ခာ၊သည်ဟောတိ၊၏။တဒါ၊၌။ကာရကော၊သည်၊ဘာဝေ၊၏။ ။နန္ဒနံဟောတိ။ နန္ဒနံဇုန္ဒတိ အစရှိသောဥဒါဟရုဏ်တို့၌၊ ဟောတိ၊ဇုန္ဒတိကြိယာတပါးကိုငဲ့သောကြောင့်၊ကတ္တားကံစသောကာရကဖြစ်၏ဟူလို။ ။ဤယဒါကြိယန္တရာပေက္ခာစသည်ဖြင့်ကိတ်ဘော၏အာချာတ်ဘောမှထူးသည်၏အဖြစ်ကိုပြ၏။

ယခုအခါ၌ဝါစ္စဝါစကသချပ်ကိုအကျဉ်းအားဖြင့်ပြခြင်းငှာ၊ဝါစ္စံနာမစသည်ကိုမိန့်။ ။ဝိသဒ္ဒေါအာချာတံအပေက္ခတိ။ ။ဋီကာ၊ ။

ကိတဝါစကသဂဏ္ဌိပြီးခန်း။

(စ) (အာလုပ်စသောအကာရက၊)

(၃၃) ဤသို့ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော နည်းဖြင့် ရှစ်ပါးသောဝါစ္စ၊ ဆယ်ပါးသောဝါစကတို့ကိုပြပြီး၍၊ ယခုအခါ၌အကြွင်းကြောင့်အောက်၌မပြအပ်ကုန်သေးသော အာလုပ်စသောအနက်တို့ကို၎င်း၊ထိုအာလုပ်စသောအနက်တို့ကိုပြတတ်သောပဌမာစသောဝိဘတ်တို့ကို၎င်း၊ ဝါစ္စ ဝါစက အဖြစ်ဖြင့် ယှဉ်အပ် ကုန်၏၊ ထို့ကြောင့် အာလုပ်အစရှိသော အနက်တို့ကို၎င်း ထိုအာလုပ်အနက်ကိုပြတတ်ကုန်သော ပဌမာစသော ဝိဘတ်တို့ကို၎င်း၊ ဝါစ္စဝါစကအဖြစ်ဖြင့်ပြပြန်လိုသောဆရာသည်အာလုပ်ကိုရှေးဦးစွာပြခြင်းငှာ၊ဘောရာဇစသည်ကိုမိန့်၊ ။တနည်းကား၊ ။အကာရကခြောက်ပါးတို့တွင်၊အောက်၌သမ္ဗန်တည်းဟူသောအကာရက၏ဝါစ္စဝါစကကိုပြပြီး၍၊ ယခုအခါ၌ကြွင်းသောအာလုပ်အစရှိသောငါးပါးသောအကာရကတို့၏ ဝါစ္စဝါစကကိုပြခြင်းငှာ၊ဘောရာဇစသည်ကိုမိန့်၊ ။သာမိအာလပနဋ္ဌဝ၊

နိဒ္ဓါရဏာဥ္စလက္ခဏံ၊ ယေဟတုအဇ္ဈတ္တသံယောဂံ၊ ဇုမေဇအကာရ
ကာဓကာ။ ၊ဟူသောဂါထာနှင့်အညီ၊အကာရကကိုမှတ်ပါ။
(သကဏ္ဍာဒိဋ္ဌအာဒိသဒ္ဒါဖြင့်ဖြစ်လိင်ကိုယူ)၊ ။အဘိမုခံကတွာ
လပနံအာမန္တနံအာလပနံ၊ ။အာရှေးရှိသောလပဓါတ်၊ယု
ပစ္စည်း။ ၊အဘိမုခသဒ္ဒိပါဒိ၊ကမ္မာလိင်္ဂပဏ္ဍိသ၊မရိယာဒုဗ္ဗဂ်
မိဿာ၊ဗဟုနာဘိပိဓိသုအာ။ ၊နိဝါသဂဟာဏဂါန၊ပေသနာဒေါစ
ဒိသာတိ။ ၊ဟူကောက္ခရကောသဒ္ဒဖြဲ့အပ်သောအာသဒ္ဒါ၏
အနက်တို့တွင်၊ဤ၌အဘိမုခအနက်ပေတာ၊ ။(အာမန္တနမည်
သဉ်ကားကင်ရှားရှိသောဂဏ္ဍုကိုအသံဖြင့်ရှေးရှုခေါ်ဝေါ်ခြင်း
တည်း)၊ ၊ထို့ကြောင့်နိဒ္ဒေသ၌။ ၊အာမန္တနံနာမပဋိမုခ
ဝဏ္ဍုသဒ္ဒေနအဘိမုခီကရဏံ၊ဟုဆိုအပ်၏။ ၊အဘိမုခံကတွာ
လပိတဗ္ဗန္တိဝါအာလပနံ။ ၊

---

(၃၄) နိဒ္ဓါရဏဒ္ဓဝါစ္စဝါစကကိုပြခြင်းငှာ၊ဂါပိန်းစသည်ကို
မိန့်။ ၊ပုထုပိသုံကရဏံပုထက္ကရဏံ၊ပုထက္ကရဏံဇာတိသင်္ခါ
တံပုထက္ကရဏာသင်္ခါတံ၊ ၊သမုဒါယတောနိဟရိတွာဓါရဏံ
နိဒ္ဓါရဏံ၊ ၊ဇာတျာဒိဝသေနနိဒ္ဓါရိယတေအနေနာတိဝါနိဒ္ဓါရ
ဏံ၊ ၊နိဒ္ဓါရဏံဇာတိဂုဏကြိယာနာမဝသေနစတုဗ္ဗိဓံ၊ဟုဆို
သော လေးပါးသော- ဇာတိနိဒ္ဓါရဏ၊ ဂုဏနိဒ္ဓါရဏ၊ ကြိယာ
နိဒ္ဓါရဏ၊နာမနိဒ္ဓါရဏတို့တွင်၊ဤ၌ဂုဏနိဒ္ဓါရဏတည်း။

---

(၃၅) ဝိသေသနဒ္ဓ ဝါစ္စဝါစကကို ပြခြင်းငှာ၊ ဝေါဟာရ်အား၊စ
သည်ကိုမိန့်။ ၊သဒ္ဒေါဂေါစ္ဆသဒ္ဒေါ၊ ၊ဝိသေသယတိဗျ
ဝစ္ဆိန္ဒတိကုတောဝိကပ္ပိအနေနာတိဝိသေသနံ၊ ၊ဝိရှေးရှိ
သောသိဿဓါတ်၊ယုပစ္စည်း။ ၊အနေန၊ဤသွားခြင်းအစရှိသော
ကြိယာဖြင့်၊ကုတောစိ၊ အမှတ်မရှိထရုံထခုသောထင်မြင်းအစ

ရှိသည်မှ။ ကိဉ္စိ၊ ထစုံတခုသောသွားအစရှိသည်ကို။ ဝိသေသသယ
တိဗျဝဿိ ဗ္ဗုတိ၊ ယိုင်းခြားတတ်၏။ ဗုတိ၊ ကြောင့်။ ဝိသေသသနံ၊ ၏။ ။
(၃၆) ဟိတ်အနက်၌ ဝါစ္စ ဝါစကကို ပြခြင်းငှာ။ အန္ခေန၊ စ
သည်ကိုမိန့်။ ။သဒ္ဒေဟ္တာအန္တသဒ္ဒသအဟ္တော။ ။ဧိကာ။ ။
ဟိနောတိပဝတ္တတိပဝလ်ဖေတေနာတိဟေတု၊ ။ဟိဓါတ်။
တုပစ္စည်း။ ။

(၃၇) လက္ခဏအနက်၌ ဝါစ္စဝါစကကို ပြခြင်းငှာ။ ဘုဇွေ
သွာဂတောစသည်ကိုမိန့်။ ။သဒ္ဒေါဘုဇ္ဇသဒ္ဒေါ။ ။လက္ခိ
ယတေအနေနာတိလက္ခဏံ။

---

(၃၀) ယခုအခါ၌ အာလုပ် အစရှိသော အနက်တို့ကိုလည်း
ဝါစ္စအဖြစ်ဖြင့်ဆိုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ထိုအာလုပ်အစရှိ
သောအနက်တို့ကိုလည်း ဝါစ္စအပြား၌ ဆိုအပ်ကုန်၏။ ဤသို့ယုံ
မှားခြင်းကို ပျောက်ခြင်းငှာ။ အာလပနာဒယော၊ စသည် ကို
မိန့်။ ။အာလပနာဒယော၊ ကုန်သော။ ပဉ္စအတ္ထာ၊ တို့ကို။ ဝါစ္စ
ဘေဒေ၊ ၌။ နသံဂဟိတာ၊ ကုန်။ မဆိုအပ်ကုန်။
ဤသို့ငါးပါးသောအနက်တို့ကို ဝါစ္စအပြား၌ မဆိုအပ်သည်
ရှိသော်၊ ထိုငါးပါးသောအနက်ကို ပြတတ်သောဝိဘတ်တို့ကို
လည်းဝါစကအပြား၌မဆိုအပ်ကုန်။ ဤသို့တဖန်ယုံမှားခြင်းကို
ပယ်ဖြန့်ထိုသောဆရာသည်ဝါစကောစသည်ကိုမိန့်။ ။(ပနိ
မေသဉ္စ၊ ပနဣမေသဉ္စ၊ ပုဒ်ဖြတ်)။ ။ဣမေသံပဉ္စန္နံအာလပနာဒိ
အတ္ထာနံ၊ တို့ကို။ ဝါစကာ၊ သော။ ဝိဘတ္တိပန၊ သည်ကား။ ဝါစကါ၊
မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ မတောဉာတော၊ ၏။ ဝါ၊ မတောကထိတော၊
ဆိုအပ်၏။ ။အာလုပ်အစရှိသောငါးပါးသောအနက်တို့၏
နည်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ သမာသ်အစရှိသောလေးပါး
သောဝါစကတို့၏ အရာမဟုတ်သောကြောင့် ရင်း ဝါစ္စအပြား
တို့၌မယူသည်ဟုဆို။ ။ထို့ကြောင့်။ ဝါစကောပနေသဉ္စ၊ ။

ဧတေသံအာလပနာဒိနံပဋ္ဌနံပနအတ္ထာနံ ဝါစ္စဘာဝေသု အဝဟ
ဏံအပ္ပကထောစသမာသာဒိနံစတုန္နံဝါစကာနံအဝိသယတော
စာတိဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ဟုသို၏။ ။ဤအာလုပ်အစရှိသောငါးပါးသောအ
နက်တို့ကို ဟောတတ်သော ပဌမာအစရှိသော ဝိဘတ်သည်
ကားသာမညအားဖြင့်ဝါစကန္တဝင်၏ဟူထို။ ။ထို့ကြောင့်ဝါစ
ကောပဒေသတ္တ။ ။ဝါစကောပနိမေသံသာမညေနဝိဘတ္တိဝါ
စကောပဝိဋ္ဌော။ဟုသို၏။

အဘယ်အနက်ကြောင့် ဝါစ္စဝါစက မည်သနည်း အမေးရှိ
သောကြောင့်။ဂါဋ္ဌန္တိ။စာသည်ကိုမိန့်၊ ။ယောအတ္ထော၊အကြင်
အနက်ကို။ဒုတိယါဒီဟိ၊ကုန်သော။ဝါစကေဟိ၊တို့သည်။ဝုစ္စတိ
ဝဒိယတိ၊၏။ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။သောအတ္ထော၊သည်။ ဝါစ္စံ၊
မည်၏။ ဣတိ၊သို့။ဝုစ္စတိကထိယတိ၊၏။ ယောသဒ္ဒေါ၊ သည်။
အတ္ထံကမ္မါဒိအတ္ထံ၊ကို။ဝုစ္စတိဝဒတိ၊ ဟောတတ်၏။ဣတိတသ္မာ၊
ကြောင့်။သောသဒ္ဒေါ၊သည်။ ဝါစကော၊မည်၏။ဣတိ၊သို့။ ဝုစ္စ
တိ၊၏။ ။

— —

(၁၀) ဥပသာရပုဒ်နိပါတ်ပုဒ်။

(၃၉) ယခုအခါ၌ ဒုတိယာအစရှိသောဝိဘတ်တို့ကဲ့သို့၊ ဥပ
သာရပုဒ်၊ နိပါတ်ပုဒ်တို့ကိုအဘယ်ကြောင့်ဝါစကအဖြစ်၌မဆို
အပ်ကုန်သနည်း။ ဤသို့သောစောဒနာကိုဖယ်ခြင်းငှာ။ဥပသဂ္ဂါ
စသည်ကိုမိန့်၊ ။ဥပသဂ္ဂါစ၊တို့သည်၎င်း။နိပါတာစ၊တို့သည်
၎င်း၊ဒွေ၊ကုန်သော၊ဧတေသဒ္ဒါ၊တို့သည်၊ အဝါစကာနာမ၊ မည်
ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ကသ္မာ၊ကား။ ကတ္တု ထာဒိ ဝိ
ရဟိတတ္တာစ၊ ကတ္တားအဖြစ်အစရှိသည်မှ လွတ်သည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်၎င်း၊ အညဝိသယတောဝိစ၊ကမ္မစသောဒုတိယာစသော
သုတ်မှထပါးသော-လိင်္ဂတ္ထပဌမာဟူသောသုတ်၏ အရာဖြစ်
သောကြောင့်၎င်းတည်း။ ။ထနည်းကား။ ။ကတ္တာဒိဝိ

ရက္ခက္ခာစ၊ငှင်း။ အညဗိသယတောဝိစ၊ငှင်း။ အဝါစကာနာမ၊
ကျန်သည်၊ဟောဉ္ဆိ၊ကျန်၏။ ။ဓါတ္ထက္ခံဥပစ္စသဏ္ဍိတိဥပ
သဂ္ဂါ၊ ။သမုစ္စယပိကပ္ပါဒိအတ္ထံနိပါတဝိတ္ထာပနါဒိမဗ္ဗုဒ္ဓေ့သု
နိပတန္တိတိနိပါတာ၊ ။အညဗိသယတောဝိစကမ္မပ္ပဒ္ဓုတိ
ယာတျာဒိသု၊သုတ္တတောအညသသဏ်ဌေဝဗ္ဗမာတိသုတ္တသသ
ဝိသယဘာဝတော၊ ။ဋီကာ၊ ။

ဝါစ္စဝါစကာသဂဏ္ဌိပြီးခန်း၊

နိဂုံး၊

(၄၀) ရတနာပူရာတိ ဇယာသသ ရာဇဓါနီ နဂ ရသသ ဒက္ခိဏာဘိ'အနုဒိသာ ဘာဂေ နဝ ယောဇနပ္ပမာ ဏေ ဌာနေ ဌာလ နာဠိကေရအမ္ဗေဟိ သုဘောဘိတာယ နတ်မောက်တိနာမနဂရသသ ဥတ္တရဘိ'ဒိသာဘာဂေ အဍ္ဎဂါဝုတပ္ပမာဏေ ဌာနေ ရဇတဝဏ္ဏသဒိသ ဝါလုကေဟိ မဟာအာဝါဋေဟိ သုသောဘိတသသ ဈေးသာဣတိဝေါဟာရိတော ယောဂါမော ပတိဋ္ဌိတော၊ တတ္ထပဋိသန္ဓိယာ ဇာတော နဂရဟိ အရိယဝံသောတိ နာမဓေယျေန မေ ဂဏ္ဌိပဗ္ဗော ယော ဂန္ထော ရစိတော သတ္တရာဇဓေသမ္ဗန္ဓော ဒွိသတ ပိသာဌာမိကေ ကာသဟာသံနိဋ္ဌာပတ္တော။

ရတနာပူရာတိ ဇယာသသ၊ ရတနာတို့ဖြင့် ပြည့်သည် ဖြစ်၍ ရတနာပူရမည်သော။ ရာဇဓါနီ နဂရသသ၊ သရတိ နတ်မင်းဖြတ်တကာစံရာနန်းတည်မင်းနေပြည်၏။ဒက္ခိဏာဘိ'အနုဒိသာဘာဂေ၊အနောက်တောင်အရပ်အဘို့၌၊နဝယောဇနပ္ပမာဏေ၊ကိုးယူဇနာပမာဏရှိသော၊ ဌာနေ၊အရပ်၌၊ ထာလနာဠိကေရအမ္ဗေဟိ၊ထန်းအုန်းသရက်တို့ဖြင့်၊ သုသောဘိတသသ၊ အလွန်တင့်တယ်ထသော၊နတ်မောက်တိနာမနဂရသသ၏၊ဥတ္တရဘိ'ဒိသာဘာဂေ၊ မြောက်မျက်နှာအဘို့၌၊ အဍ္ဎဂါဝုတပ္ပမာဏော၊ဂါ

ဂုတ်ခွဲပမာဏရှိသော။ ဌာနေ၊ အရပ်၌၊ ဇထဝဏ္ဏသဒိသဝါလု
ကေဟိ၊ ဖွေးဖွေးဖြူလွင်ဘော်စင်ငွေသားအဆင်းနှင့် တူသော
သဲရှိကုန်သော။ မဟာအာဝါဋေဟိ၊ ချောင်းကြီး တို့ဖြင့်၊ သု
သောဘိတော၊အလွန်တင့်တယ်သော။ဘျေးသာဇာတိဝေါဟာရိ
တော၊ ရှေးသူဟောင်းတို့သည်ဘျေးသါပဟူ၍ခေါ်ဝေါ်အပ်သော။
ယောဂါမေ၊ ကြက်ပျံမကျ စည်ပင်ဖွံ့သော အကြွင် ရွာကြီး
သည်။ပတိဋ္ဌိတော၊တည်၏။ တတ္ထတသ္မိံဂါမေ၊ ထိုရွာ၌။ ပဋိ
သန္ဓိယာ၊ပဋိသန္ဓေအားဖြင့်။ဇါတော၊ဖြစ်သော။ဝါ၊ဘွားသော။
(မေဠိစပ်)။ဂရုံ၊ဆရာကိုသည်။ အရိယဝံသောတိ။အရိယဝံ
သဟူ၍။နာမဓေယျေန၊မှည့်အပ်သောအမည်ရှိသော။မေမယာ၊
ငါသည်၊ ဂဏ္ဌိပဒ္မော၊ ဥာဏ်၏တည်ရာ ခက်ရာခက်ဆစ် ဖြစ်
သောကြောင့် ဂဏ္ဌိပဒ္မ အမည်ရှိသော။ ယောဂသင်္ဂဟံကို၊ ရစိ
တော၊အတ္တုက္ကံသနပရဝမ္ဘနစသည်မကပ်စီရင်အပ်၏။ ယော
ဂသင်္ဂဟော၊သည်၊ (နိဋ္ဌပတ္တော၌စပ်) သက္ကရာဇေ၊ ဝေါဟာ ခေါ်
လစ်။သက္ကရာဇ်သည်။ဒွိသတဝီသာဓိကံ၊ နှစ်ရာနှစ်ဆယ်ခုနစ်
ခုအလွန်ရှိသော။ဧကသဟဿံ၊တထောင်သို့။သမ္ပတ္တေ၊ရောက်
လတ်သည်ရှိသော်။နိဋ္ဌံပတ္တော၊အပြီးသို့ရောက်၏။

ဝါစ္စဝါစကဂဏ္ဌိပြီး၏။

pdf creator - Wanna Soe